

15

9

ČETRTEK, 29. APRILA 2010

št. 101 (19.808) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 včasi Zatrep nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredziane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 777124 666007

Primorski dnevnik

**Grčija
ni samo
finančni
problem**

VLASTA BERNARD

Skupna evropska valuta obhaja svojo prvo okroglo obletnico na najslabši možni način. Kakšne bodo posledice grške drame in ogroženega ravnotežja javnih finančnih v nekaterih drugih članicah območja evra, je danes težko napovedovati, tako kot je bilo pred letom in pol težko predvideti zlom ameriške banke Lehman Brothers, ki je sprožila svetovno finančno in gospodarsko krizo.

Mrzlično sestajanje predstavnikov finančnih institucij in evropskih vlad daje sklepati, da se bo rešitev za Grčijo tako ali drugače našla, če ne zaradi drugega, že zato, ker je treba preprečiti širitev požara na hiše v sosesčini. Žal je grška kriza izbruhnila ravno v času, ko si Evropa še ni opomogla od globalne krize in recesije, ko so državne blagajne članic območja evra izčrpane, državljanji pa ne samo razočarani, ampak celo jezni na skupni evropski dom.

Ja, dom. Ko se je pred desetimi leti rojeval evro, smo govorili o tem skupnem domu kot o lepi prihodnosti, brez meja, z eno samo valuto, z močnim gospodarstvom, ki naj bi postalo največje na svetu.

Kjer so danes tiste iluzije? Evropa je v tem desetletju izdala samo sebe in zaupanje svojih državljanov. Komaj je zapihal veter krize, so bile parole o skupnem domu pozabljeni in države so mimo skupnih pravil začele razmišljati - in ukrepati - le za svoje »nacionalne interese«. Predlogi za skupen evropski boj proti krizi so se izjavljivali, vsak je začel vleči svoj voz, glas Bruslja pa se je stanjal do mene, da ga skoraj ni več slišati.

So evropske institucije spale, ko so jim Grki servirali lažne račune? In kaj je počela Evropska centralna banka, ki je pristojna za skupno monetarno politiko 16 držav članic območja evra? Grčija je šla mirno svojo pot, ne ozirajoč se na pozive Bruslja je ne samo opustila nujno potrebne strukturne reforme, ampak je celo ukrepla v nasprotno smer. Ko je Evropa ugotovila, da je v Atenah nekaj narobe, je bilo že prepozno.

Zdaj pol Evrope kriv Nemčijo in Angelo Merkel sebičnosti. Ravno Nemci so bili največji nasprotniki lahkega širjenja evra na države, ki niso bile sposobne izpolnjevanja in ohranjanja strogih maastrichtskih kriterijev. Zdaj bi se lahko hvalili, da so imeli prav. Pa ne tako. Tudi Berlin bo plačal svoj delež za rešitev gorečih Aten, tako kot bosta plačali Italija, Slovenija in vsi ostali. Denar bodo državniki seveda pobrali iz žepov davčnih zavezancev. Za ceno izgube konzenza, ki jo bo nadražje plačala ravno Evropa.

FINANČNA KRIZA - Po oceni IMF naj bi Grčija potrebovala 120 milijard evrov posojila

Nemčija od Grčije zahteva dodatne varčevalne ukrepe

Bonitetna agencija Standard&Poor's znižala oceno za državni dolg Španije

SLORI - Včeraj 34. občni zbor

Zdrav inštitut, ki želi biti integriran v raziskovalno realnost

TRST - Slovenski raziskovalni inštitut je imel včeraj v tržaškem Narodnem domu 34. občni zbor, ki je bil volilnega značaja. Udeležili so se ga tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš,

državni sekretar Boris Jesih in generalna konzulka Vlasta Pelikan, ki so si predhodno tudi ogledali Slorjeve prostore na Trgu Giotti.

Poročila predsednika, ravnateljice in blagajnika so pokazala na

razvijano dejavnost inštituta in tudi na njegove »zdrave« račune. Člani so ob koncu zborovanja izvolili člane novih upravnih in nadzornih organov.

Na 8. strani

BERLIN/ATENE - Grčija naj bi po besedah generalnega direktorja Mednarodnega denarnega sklada Strauss-Kahna za servisiranje dolga in pokrivanje javno-finansijskih potreb v treh letih potrebovala do 120 milijard evrov. Nemška vlada naj bi ocenjevala, da bo potrebno pomoč Grčiji s 45 milijard evrov povečati še letos. V Berlinu so sicer zadržani do prehitrega sprejema zakonskih podlag za posojila in od Grčije zahtevajo dogovor o nadaljnjih varčevalnih in reformnih ukrepah za prihodnja tri leta. Bonitetna agencija Standard&Poor's (S&P) pa je včeraj znižala oceno za dolgoročni državni dolg Španije.

Na 21. strani

Špetrski dvojezični šoli še grozi razdelitev

Na 3. strani

NAPA na predstavitev v Bruslju

Na 4. strani

Ekološko streljanje na Repentabru?

Na 7. strani

Trst: v krajinski komisiji še brez Slovenca

Na 8. strani

SDAG lani s skromnim dobičkom

Na 14. strani

Italijanska dnevnička bodo tiskali v Standrežu

Na 14. strani

RIM - Dobra novica Finančno kritje za slovenske TV oddaje RAI

RIM - Nova konvencija med italijansko vlado in državno radiotelevizijsko družbo RAI, ki je bila podpisana pred nedavnim in med drugim omogoča vidljivost slovenskih televizijskih programov RAI tudi v videomski pokrajini, potem ko je le-te od leta 1995 mogoče gledati le na Tržaškem in Goriškem, je dobila tudi finančno kritje, saj jo je finančni minister Tremonti v prejšnjih dneh tudi sam podpisal, zdaj pa dokument čaka na potrditev računskega sodišča.

Na 2. strani

NOVAK SPC d.o.o.

Cesta na Polane 1, 6210 Sežana

Tel: 00386/5 73 12 490 Fax: 00386/5 73 12 482

www.reno-sezana.si urnik: od 8.00 do 12.00 in 13.00 do 17.00 sobota zaprto

DNEVI ODPRTIH VRAT ZA VSE ZNAMKE VOZIL

OBIŠČITE SERVIS RENAULT NOVAK V SEŽANI do konca meseca MAJA

- kupec na vozilo prejme en bon, boni se med seboj ne seštevajo.Pregled 25 kontrolnih točk je vizualen.
- S tem bonom si boste v bodoče prihranili popust pri vzdrževanju,pnevmatikah,karoserijskih delih,dodatni opremi
- Z obiskom in pregledom si zagotovite vrednostni bon 200 eur.

**MARINIGH
confezioni**

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno peščem,
tik ob večnadstropnemu
parkirišču

RIM - Podpis finančnega ministra Giulia Tremontija

Konvencija o slovenskih TV oddajah RAI ima končno tudi finančno kritje

Sporočilo iz predsedstva vlade - Nova konvencija omogoča vidljivost tudi v videmski pokrajini

RIM - Nova konvencija med italijansko vlado in državno radiotelevizijo RAI, ki končno omogoča vidljivost slovenskih televizijskih oddaj RAI tudi v videmski pokrajini, ima tudi finančno kritje, ki ga je s svojim podpisom v prejšnjih dneh namreč zagotovil tudi finančni minister Giulio Tremonti. Vest so nam včeraj sporočili iz kabine senatorke Tamare Blažina, kjer so prejeli sporočilo v tem smislu iz urada za založništvo in medije pri predsedstvu vlade. Zdaj bo konvencijo lahko potrdilo tudi računsko sodišče in se bo potem lahko začela izvajati.

Novica o novi konvenciji, ki sta jo v imenu vlade in RAI podpisala vodja urada za založništvo in medije pri predsedstvu vlade Elisa Grande in predsednik upravnega sveta RAI Paolo Gariberti, je prišla v javnost pred dvema tednoma. Dokument osvaja servisno pogodbo med družbo RAI in ministrstvom za komunikacije, ki že določa vidljivost slovenskih televizijskih programov italijanske državne televizije povsod tam, kjer živi slovenska manjšina. Do zdaj pa je bilo te programe, katerih oddajanje se je začelo leta 1995, mogoče videti le na Tržaškem in Goriškem (in še tam ne povsod). Nova konvencija končno omogoča vidljivost tudi na Videmskem, čeprav je bilo finančno kritje (ki je zadevalo celotno konvencijo in ne samo vidljivost oddaj v videmski pokrajini) pod vprašanjem do Tremontijevga podpisa. Prejšnji teden pa je na srečanju s predsednikoma SKGZ in SSO Rudijem Pavšičem in Dragom Štoko deželnim odbornik za šolstvo in kulturo Roberto Molinaro napovedal, da bo Dežela Furlanija-Julijskih krajina dobila pristojnosti za rešitev vprašanja vidljivosti programov.

Oddajnik na Karkošu, ki bo zagotavljal vidljivost slovenskih programov RAI tudi v Benečiji

SVET EVROPE - Na zasedanju parlamentarne skupščine SE

Komisar za človekove pravice Hammarberg v svojem poročilu tudi o Romih v Sloveniji

Komisar Sveta Evrope za človekove pravice Thomas Hammarberg je novembra 2006 v Sloveniji v postojanskem centru obiskal tudi romsko družino Strojan (v sredini takratni minister Milan Zver)

STRASBOURG - Komisar Sveta Evrope za človekove pravice Thomas Hammarberg je v okviru zasedanja Parlamentarne skupščine SE v Strasbourgu včeraj predstavil poročilo za leto 2009, v katerem je glede vprašanja Romov in izbrisanih omenil tudi Slovenijo. Parlamentarci SE bodo zasedanje nadaljevali tudi danes, ko bosta na tnaču predvsem BiH in Belorusija.

Kot je za STA povedala vodja delegacije državnega zborov v PS SE Darja Lavtičar Bebler, je Hammarberg med predstavljivimi poročila izpostavil lanski obisk v Sloveniji, med katerim se je seznanil seznani z razmerami, v kakršnih na nekaterih območjih v Sloveniji živijo Romi. Teh razmer po besedah Lavtičar Beblerjeve, ki je sicer sodelovala v razpravi, ni vrednostno omenjal, navezal pa se je na problem izbrisanih in ocenil, da na njegovo veliko veselje Slovenija vendarle poskuša razrešiti to vprašanje.

Poleg Lavtičar Beblerjeve na takratnem zasedanju kot člena delegacije DZ v PS SE sodelujejo še Jakob Presečnik in Andreja Rihtar. Slednja je bila kot članica odbora za kulturo, znanost in izobraževanje Parlamentarne skupščine Sveta Evrope izvoljena za predsednico pododbora za kulturno dediščino pri tem odboru.

V četrtek bodo parlamentarci SE med drugim razpravljali tudi o ustavnih spremembah v BiH in o razmerah v Belorusiji. Glede BiH je povod za razpravo po besedah Lavtičar Beblerjeve predvsem dejstvo, da je Evropsko sodišče za človekove pravice pred časom izdal sodbo, v kateri je poudarilo, da mora BiH v večji meri upoštevati vlogo in položaj drugih nacionalnih manjšin, ne zoglj nacionalnih entitet. (STA)

EVROPSKA UNIJA Vajgl izpostavil pomen sredozemske univerze

BRUSELJ - Zunanjopolitični odbor Evropskega parlamenta je včeraj v Bruslju razpravljal o Uniji za Sredozemlje, v kateri je eden ključnih šestih projektov Evrosredozemske univerze s sedežem v Sloveniji. Evropski poslanec Ivo Vajgl je v razpravi izpostavil pomen te univerze za visokošolsko sodelovanje v Sredozemlju. Na pobudo Vajglja, ki je tuudi poročeval v senca o Uniji za Sredozemlje, je odbor tudi potrdil pomen evrosredozemskega sodelovanja na področju visokega šolstva ter posebno vlogo Evrosredozemske univerze (Emuni) v tem procesu, so sporočili v poslančevi pisarni.

Slovenski evropski poslanec je ob tem poudaril, da lahko projekt Unije za Sredozemlje pomembno prispeva k izboljšanju prometnih povezav na morju, energetske infrastrukture, zmanjšanju onesnaževanja v Sredozemskem morju ter k boljšemu razumevanju med različnimi kulturami. Vajgl obžaluje, da je napredek na vseh teh področjih že trev neuspešnega reševanja palestinskega vprašanja. "Ce želimo, da Unija za Sredozemlje izpolni pričakovanja, moramo veliko truda vložiti v to, da se mirovni proces premakne z mrtve točke. Verjamem, da lahko pri tem EU odigra vidnejšo in pomembnejšo vlogo kot v preteklosti," je poudaril.

Raven medsebojnega razumevanja in strpnosti lahko po njenem mnenju pomembno dvigne tudi visokošolsko sodelovanje v evrosredozemskem okolju, zato je to tudi izrecno izpostavil v svojem nastopu pred odborom. Ker je Evrosredozemska univerza s sedežem v Sloveniji pri tem po Vajgluvi besedah ključnega pomena, si želi, da bi lahko ta univerza v prihodnje še okrepila svoj izobraževalni program, seveda ob nujni podpori vseh svojih članic.

Evrosredozemska univerza s sedežem v Piranu in dejavnostmi v vsem evrosredozemskem prostoru je bila ustanovljena junija 2008, trinajst let po prvi pobidi za njeni ustanovitev. Je najvidnejši od šestih prednostnih projektov Unije za Sredozemlje, ki je bila ustanovljena julija 2008 v Parizu in katere idejni oče je francoski predsednik Nicolas Sarkozy. (STA)

IZOLA - Občinska proslava dneva upora

Župan Klokočovnik: Izolani so bili sestavni del protifašističnega boja

IZOLA - Občina Izola je na predvečer slovenskega državnega praznika, dneva upora proti okupatorju, organizirala občinsko proslavo v izolskem Parku Pietro Coppo. Slavnostni govornik na prireditvi, župan dr. Tomislav Klokočovnik, je poudaril, da je takratni praznik namenjen počastitvi slovenskega odporništva in protifašističnega boja, obenem pa poudaril, da so bili sestavni del odpora in samoobrambe tudi Izolani in Izolani.

Veličino narodno-ovbodilnega boja se v Izoli dodatno spominjajo tudi z obeleževanjem občinskega praznika v mesecu juliju v čast odporniški akciji Izolanov, ki so se v tistem času odločili, da stopijo med partizane. Župan je ob koncu poudaril, da se danes spominjamo poguma slovenskih partizanov, ki so se za upor odločili v prvi vrsti iz iskre-nega domoljubja in vere v boljšo

in pravičnejšo prihodnost. V kulturnem delu programa so sodelovali Moški pevski zbor Izola, Pi-

halni orkester Izola (na posnetku) in Marjetka Popovski ter Franc Plahuta.

KOROŠKA - Varčevanje deželne vlade Boj proti zaprtju dvojezične kmetijske šole v Dobrli vasi

SJK pri kmetijski zbornici vložila zahtevo proti zaprtju šole

CELOVEC - Boj za ohranitev edine dvojezične kmetijske šole v okraju Velikovec, strokovno-kmetijske šole v Dobrli vasi, se nadaljuje. Predstavnika slovenske Skupnosti južnokoroških kmetov (SJK) Štefan Domej in Franc Jožef Smrtnik, slednji je tudi župan občine Železna Kapla, sta na zasedanju kmetijske zbornice v Celovcu vložila predlog, v katerem pozivata deželnega svetnika Josefa Martinza, naj ne zapre te strokovne kmetijske šole. Martinz je namreč napovedal, da je dežela zaradi varčevalnih ukrepov prisiljena šolo zapreti najkasneje leta 2012.

Skupnost južnokoroških kmetov v svojem pozivu za ohranitev strokovno-kmetijske šole v Dobrli vasi mdr. poudarja, da ta deluje ob avstrijsko-slovenski meji in je najbolj primerna, da v okviru čezmejnega sodelovanja razvije enkratno šolsko ponudbo nadregionalnega pomena, s čimer bi hkrati predstavljala tudi velik potencial za prihodnost.

Napoved deželnega svetnika za kmetijstvo Josefa Martinza (ljudska stranka - ÖVP) je takoj, ko je zato izvedela javnost, izvrala številne kritike. Poleg Skupnosti južnokoroških kmetov, ki se je obrnila tudi na zveznega kmetijskega ministra hrvaške narodnosti Nikija Berlakovica (ÖVP), je načrt ostro kritiziral tudi podpredsednik Deželnega šolskega sveta za Korosko Rudolf Altersberger, prav tako predstavnik Zelenih v okraju Velikovec. Altersberger je v sporočilu za javnost opozoril na pomen kmetijskih strokovnih šol na Koroškem (skupno jih je enajst), še posebej pa je izrazil začudenje, ker je šola v Dobrli vasi edina, ki jo hoče zapreti Martinz. Podpredsednik Deželnega šolskega sveta za Korosko se tudi sprašuje, če šola v Dobrli vasi mogoče ni bila izbrana po jezikovnem kriteriju, zaradi svoje dvojezičnosti, saj v tej šoli poučujejo tudi slovenščino.

Ivan Lukanc

ŠPETER - Zasedanje špertskega občinskega sveta o prihodnosti dvojezične šole

Enotnost šole v prehodnem obdobju še ni zagotovljena

Večina le delno sprejela predlog sklepa opozicije - Stari sedež šole bodo podrli - Montažna šola?

ŠPETER - Negotova usoda dvojezične šole v Špetru je bila na dnevnem redu torkove seje špertskega občinskega sveta. Svetniki opozicijske »Špertske občanske liste« so predstavili predlog sklepa z naslovom »Ohranitev šolskega sedeža v Špetru in zagotovitev enotnosti njene didaktično-pedagoške ter izobraževalne strukture«. Večina je sklep sicer podprla, črtala pa je prvi člen, ki je bil za bodočnost dvojezičnega šolskega centra najbolj pomemben in s katerim bi se občinska uprava obvezala, da bo poskrbela za to, da tudi v tem prehodnem obdobju šolska dejavnost ne bi bila razdrobljena. Občinski svet je torej po posvetovanju med večino in opozicijo odobril sklep, ki pa je izgubil svoj prvotni namen, še vedno pa ostaja tudi nevarnost, da bi v bodoče del dejavnosti dvojezične šole potekal v drugih občinah Nadiških dolin.

Špertska uprava se bo sicer zavzela za to, da bi bile lahko vse stopnje šole (vrtec, osnovna in nižja srednja šola) čim prej spet v istem poslopu, da bi na tak način preprečili morebitno zmanjšanje števila vpisanih in omogočili didaktično-pedagoško homogenost vseh učencev in dijakov. Poleg tega bo tudi preverila, če so v študentskem domu in na sedežu psihopedagoškega ter jezikovnega liceja na razpolago dodatni razredi za vrtec oziroma osnovno šolo.

Cilj Občine Špeter pa je, kot je povedal župan Tiziano Manzini, zgraditi nov sedež za dvojezično šolo, dokler ta ne bi bil dokončan, pa bi lahko pouk potekal v montažni šoli, ki bi jo postavili tja, kjer zdaj stoji staro poslopje. Slednjegodišnja nameravajo podreti. Med sejo je bilo slišati, da bi montažna šola stala približno 800.000 evrov, gradnja nove pa vsaj štiri milijone evrov. Vodja opozicije Simone Bordon je predlagal, da bi za dvojezično šolo uporabili prostore študentskega doma, podžupan Mariano Zufferli pa je v zvezi z montažno šolo dodal, da bi bil v njej

Sedež špertske občine, kjer se svetniki večine niso žeeli obvezati, da se dvojezična šola tudi v prehodnem obdobju ne bo razdrobila

prostor le za vrtec in osnovno šolo, medtem ko bi se nižja srednja šola preselila v bivše učiteljišče. Svetnik Giuseppe Marinig je v zvezi s tem opozoril na nevarnost, da bi vsi pozabili na gradnjo nove šole, ko bi učenci preselili v na papirju začasne strukture. Občinski odbornik Aurelio Massera pa je poddaril, da sta možni rešitvi tudi selitvi v Podbonesec in Sovodnjo.

O vsem tem bodo vsekakor kmalu spet razpravljali. 10. maja bo Špeter obiskala 6. komisija deželnega sveta, ki je pristojna za šolstvo, za 13. maj pa je že sklicano srečanje med občinsko, pokrajinsko in deželno upravo, videmskim prefektom, deželno šolsko ravateljico ter ravateljico šolskih zavodov, ki so v zadevu neposredno vpletjeni. (NM)

DEŽELA FJK Za brezplačno posojilo učbenikov 3,5 milijona €

VIDEM - Na predlog deželnega odbornika za šolstvo Roberta Molinara je deželni odbor Furlanije-Julijske krajine včeraj med drugim namenil tudi 3,5 milijona evrov za brezplačno posojilo učbenikov v šolskem letu 2010/2011. Učbeniki so namenjeni učencem v deželnih šolah prve stopnje in prvih dveh razredih druge stopnje. Višina prispevka na učenca znaša glede na razred, ki ga učenec obiskuje od 100 do 200 evrov. Skupni znesek pa so določili na podlagi razdeljenih učbenikov v preteklih letih in na podlagi ocene novih potreb.

Deželne šolske oblasti menijo, da je treba vse učence v Furlaniji-Julijski krajini obravnavati na enakopraven način in v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi, ki pa ne smejo biti manjša od 70 odstotkov celotne potrebe po šolskih knjigah.

PONUDBE CVETIJO!

OBE NEDELJI, 2. IN 9. MAJA, SMO ODPRTI

<p>1,79 ze 100 g Pršut LEPORATI 20 mesecov storanja</p>	<p>1,98 Tunina v oljčnem olju PALMERA 4 x 80 g, 6,19 €/kg</p>	<p>0,69 Paradižnikova mezga MUTTI 700 g, 0,99 €/kg</p>
<p>2,75 Korneti Cinque Stelle SAMMONTANA več okusov, 450 g 6,11 €/kg</p>		
<p>369,00 TVC 32" LCD SAMSUNG LE 32 B 530 • FULL HD • 2 HDMI • ledjivost: 1920x1080 • kontrast: 35000:1 • svetilnost: 550 cd/km • vgrajeni digitalni zemeljski HD sprejemnik</p>		
<p>7,90 Tekoči detergent DIXAN Klesni, Igiene 25 pranj, 2 x 2500 ml</p>		

EMISFERO

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740
od ponedeljka do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMISFERO najdete tudi v krajih: Belluno, Fiume Veneto (PN), Perugia, Scorzè' (VE), Silea (TV), Vicenza, Vittorio Veneto (TV), Zanè (VI)

Ponudbe veljajo do 12. maja 2010

Cene in artikli veljajo do prodaje zalog. Ponudba velja na artiklih, označenih v prodajnem mestu. Fotografije so zgolj informativnega značaja.

GLOSA

Razklanost glede odporništva

JOŽE PIRJEVEC

Moram reči, da v določenem smislu razumem predsednika province iz Salerna Edmonda Ciriella, ki je dal pred praznikom 25. aprila razbesiti na zidovih manifest, v katerem se je zahvaljeval Zdrženim državam Amerike, ker so s svojim posegom med drugo svetovno vojno »rešile Italijo pred komunistično diktaturo«. V njem ni omenjal Rezistence, če pa jo je, je to storil na dokaj dvoumen način. Na splošno je namreč govoril o tistih, ki so se »povsod borili za domovino«, kar bi lahko pomenilo, da misli tudi na enote Salojske republike. To je očitno storil v polemiki z »uradnim« praznovanjem 25. aprila. Po vojni so namreč v Italiji dvignili na oltarje Rezistence, ki se je razmahnila v Mussolinijevi marionetni državi, pozabili pa so, da na jugu te izkušnje niso imeli in da bi brez ogromnega vojnega napora zahodnih zaveznikov tudi odporniško gibanje na severu ne imelo velike možnosti za uspeh.

Ko sta Roosevelt in Churchill v Casablanci na začetku leta 1943 razpravljala o organizaciji druge fronte na evropskem kontinentu, sta najprej mislila na možnost, da bi svoje čete iz severne Afrike poslala v južno Francijo. Prevladalo pa je mnenje, da je bolje udariti v »mehki trebuh« Evrope, v prepričanju, da bo Italija lahek plen. Najprej se je zares zdelo, da bo tako, saj je po invaziji 10. julija 1943 Sicilija padla v roke Anglo-Američanov kot zrelo jabolko, fašistični režim se je zrušil dva tedna kasneje, Badoglijeva vlada, ki mu je sledila, pa je kapitulirala že 8. septembra 1943. Naslednji dan so se Američani izkrcali pri Salernu in Britanci pri Tarantu. Vsega

189.000 mož. Od tu so se zaveznički usmerili proti severu in napredovali v dveh tednih za več kot 300 km. 1. oktobra so že zasedli Neapelj in ga uporabili kot pomembno pristanišče za oskrbovanje svojih čet. Medtem tudi Nemci niso čakali križem rok, temveč so v goratem področju okrog Monte Cassina oblikovali močno utrjeno obrambno linijo, imenovano Gustav, ki je zaustavila zavezničke za nekaj mesecev. Januarja 1944 je bilo jasno, da je ti ne bodo tako enostavno prebili. Zato so se odločili za drzno potezo: fronto so zaobjeli in organizirali z morja anfibiski desant pri Anziju pod poveljstvom ameriškega generala Marka Clarka. Kljub temu, da je ta imel na razpolago skoraj dve diviziji, izkrcanje ni bilo enostavno saj se mu je nemški feldmaršal Albert Kesserling uprl z vsemi silami in prizadel zavezniškim četam ogromne izgube. Kljub temu je izkrcanje uspelo, čeprav so popadi okrog Anzia trajali kar štiri mesece. Šele 4. junija 1944 so zaveznički osvobodili Rim. Medtem je po večmesečnem obleganju padel tudi Cassino, v katerem so sodelovalo poleg Američanov in Britancev novozelandske, južnoafriške, francoske, nepalske, brazilske, avstralske in predvsem poljske enote. Namesto, da bi bila Italija lahek plen, kakor je kazalo od začetka, je operacija za njeno zasedbo in osvoboditev zaradi odločnosti Wehrmacht-a trajala kar 275 dni in samo med zaveznički terjala okrog 125.000 življenj. To pa je bil le začetek, kajti medtem so se Nemci, ki so se umikali proti severu, utrdili na tako imenovani Gotski liniji. Vojni dogodki so se

tam začeli razvijati okrog 10. septembra 1944, seveda v drugačnih razmerah kot na liniji Gustav, saj so se medtem zahodni zaveznički izkrcali v Normandiji in nato še v južni Franciji, Nemci pa so se začeli umikati iz Grčije preko jugoslovanske ozemlja, kjer so bili zarjane Titovi partizani močan in učinkovit nasprotnik. Pomislimo samo na operacijo, ki jo je OF organizirala poleti 1944, in s katero je sabotirala komunikacije med Tretjim rajhom in Apeninskim in Balkanskim polotokom. V teh razmerah se je v severni Italiji lahko razmahnilo odporniško gibanje, ki pa ne bi imelo uspeha, kakšnega je imelo, če bi glavnina nemških enot ne bila prisiljena braniti Gotske linije. To je storila tako uspešno, da so zaveznički dosegli padsko nižino še konec aprila 1945.

Kot je iz povedanega ocitno, velik del Italije Rezistence ni poznal, temveč le »osvoboditev« s strani tujih čet. To pomeni, da je občuti kot izkušnjo, ki bi naznamovala generacije in jih napolnila s ponosom. Ta razklanost, ki jo je v letih po vojni retorika sredinskih strank na oblasti in levice skušala premestiti tako, da je predstavljala partizanski boj kot kolektivno dediščino italijanskega naroda, še danes močno pogojuje politično življenje na polotoku. Veliki prispevek, ki so ga dali za njegovo osvoboditev tudi, je bil potisnjен v pozabo v upanju, da bo glorificirano odporništvo postalo vezni člen, ki naj združi razklanji narod. Takšne poteze, za katrimi ni življenske izkušnje tisočev borcev in njihovih potomcev, se navadno ne posrečijo. Tudi v italijanskem primeru se to ni zgodilo.

ČEDAD - Od jutri razstava fotografij Maria Dondera

Fotoreportaža iz Afganistana in predstavitev Emergencyja

Fotografska razstava Afganistanski dnevi, bolečina in pogum Maria Dondera prinaša utrinke iz afganistanskega vsakdana

Krožek Morandini iz Čedadu je za jutri popoldne ob 18. uri v sodelovanju s humanitarno organizacijo Emergency in Delavsko družbo za vzajemno pomoč v Čedatu v prostorih Sala dei Gessi v Ul. Foro Giulio Cesare 15 pripravil predstavitev delovanja organizacije Emergency v Afganistanu, nato pa bodo na sedežu društva Morandini v Ul. San Lazzaro 6 ob 19.45 odprli še fotografsko razstavo Maria Dondera z naslovom Afganistanski dnevi, bolečina in pogum.

O delovanju Emergency bo spregovoril Giancarlo Piccinin, medtem ko bo novinar RAI Emanuele Giordana analiziral trenutni položaj v Afganistanu, katerega je v zadnjih letih večkrat obiskal. Predstavitev se bo zaključila še s pričevanjem Ma-

ria Dondera, ki bo govoril o svojih afganistanskih izkušnjah, ko je leta 2006 posnel reportažo o bolnišnicah Emergency.

Jutrišnja prireditev bo tako še dodatna priložnost za boljše razumevanja tega, kaj delajo prostovoljci Emergency v afganistanskih bolnišnicah. Zadeva je še posebej aktualna po nedavnih dogodkih v zvezi s tremi italijanskimi prostovoljci in zaprtju kirurškega centra Tiziano Terzani v Laškar Gahu. Tam so delali Dell'Aira, Garatti in Pagani, ki so jih afganistske oblasti najprej aretirale in zaprle, nato pa izpustile. V Afganistanu ima trenutno Emergency še dve bolnišnici; prva je v Anabahu v dolini Panšir, druga pa je v prestolnici Kabulu.

Mario Dondero je svoj fotografski objektiv že večkrat usmeril v bolnišnice, ki delujejo na kriznih območjih. Znane so njegove fotoreportaže iz bolnišnic na Kubi in v Afriki, ki so jih upravljali Zdravnični brez meja. V zvezi z razstavo, ki jo bodo odprli v Čedatu, pa je dejal, da ga je pretresla, dramatičnost položaja v Afganistanu in prijetno presenetilo dejstvo, da so mednarodni humanitarni delavci zelo priljubljeni pri prebivalstvu. V zvezi s tem je tudi večkrat povedal, da so bila potovanja v Afganistan zanj velika življenska šola. Predvsem pa je poudaril, da tam vojakov ne potrebujejo, zato pa potrebujejo zdravnike in strokovnjake za razminiranje.

VREME OB KONCU TEDNA

Anticiklon bo zdržal do nedelje

DARKO BRADASSI

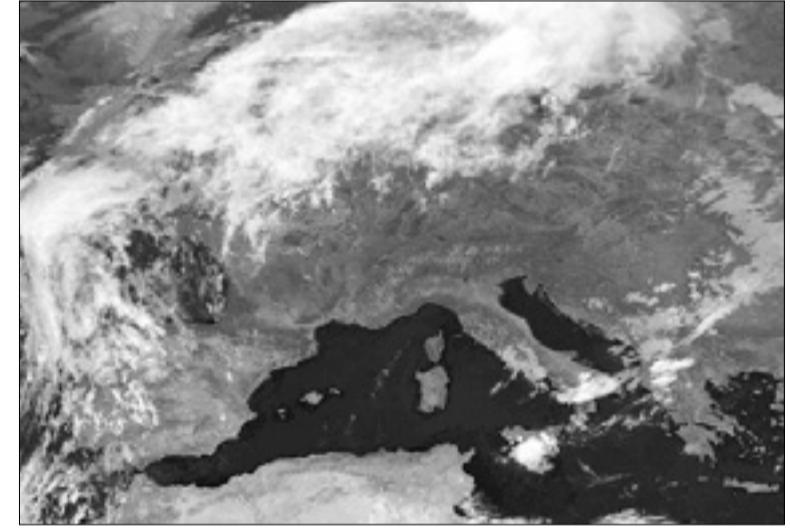
Nad nami se zadržuje soliden anticiklon, kateremu se bo v prihodnjih urah pridružil še toplejši višinski subtropski zrak, ki nam, kot lahko vidite, zagotavlja stanovitno in sončno vreme. Najvišje dnevne temperature so marsikje že presegle 25 stopinj Celzija. Temperature so precej skladne z dolegotnim povprečjem, na višini 1500 metrov je radiosonda iz Campoformida pri Vidmu včeraj namerila natanko 7 stopinj Celzija, ničta izoterma pa je bila na višini 2367 metrov. Ozračje je torej v povprečju za približno 2 stopinj Celzija toplejše od normalnosti. V prihodnjih dneh ne pričakujemo bistvenih sprememb, nadaljevalo se bo sončno in razmeroma toplo vreme.

Anticiklon pa bo v bližnji prihodnosti postopno oslabel. Proti zahodnemu Sredozemlju se spušča višinska dolina s hladnim arktičnim zrakom, ki bo predvsem v prihodnjem tednu povsem izpodrinila višinski greben s subtropskim zrakom. Glavnina poslabšanja bo pri nas šele od pondeljka in se bo nato nadaljevalo v naslednjih dneh. V soboto in nedeljo bo, kot kaže, še prevladovalo povečini sončno vreme, toda predvsem v nedeljo bomo že delno občutili vpliv višinske doline s hladnejšim zrakom. Za nedeljo sta trenutno odprtih dve možnosti, mnogi so že včeraj napovedovali poslabšanje vremena. Odvisno bo pač od hitrosti približevanja višinske doline in od njene globine. Če se bo uresničila najbolj optimistična varianta, ki je po našem nekoliko bolj verjetna, bo vlažen in hladnejši zrak še dovolj oddaljen od naših krajev, predvsem pa bodo prevladovali ju-

žni vetrovi. V tem primeru pričakujemo bodisi v soboto kot v nedeljo povečini sončno in toplo vreme z morebitno občasno spremenljivostjo. Nekaj posameznih ploh bi lahko nastalo predvsem v popolninskih urah v gorah in v predgorju. Ob morju in na Krasu bi bila možnost poslabšanj bolj malo verjetna. Po najbolj pesimistični varianti, ki jo nekateri podpirajo, pa bi bil že v soboto hladnejši in bolj vlažen zrak bližji našim krajem, višinski tokovi pa naj bi obrnili od jugozahoda. V tem primeru bi lahko že v soboto popoldne ali zvečer nastale posamezne plohe, v nedeljo pa naj bi prevladovalo bolj občasno vreme z občasnimi padavinami.

Glavnino poslabšanja pa, kot rečeno, pričakujemo v prihodnjem tednu. Subtropski zrak se bo umaknil, na njegovem mestu pa bo za ta čas mrzel arktični zrak. Razlika v temperaturi med zračnima masama bo okrog 10 stopinj Celzija. V prvi vrsti zato v prihodnjem tednu pričakujemo ohladitev, po drugi strani pa tudi padavine s plohami in nevihtami. Zaradi velikih temperaturnih razlik bodo vmes ponekod lahko tudi močnejše nevihte. V gorah se bo meja sneženja sredi prihodnjega tedna lahko spustila do višine okrog 1000 metrov, spet se bomo torej pomaknili za kakšen mesec nazaj. Vrzel, ki jo bo povzročil spust hladnega severnega zraka, se ne bo tako kmalu zacelila, več dni bo prevladovalo spremenljivo in nestanovitno ter razmeroma hladno vreme, izboljšanje bo le postopno.

Na sliki: nad nami se zadržuje soliden anticiklon

PISMA UREDNIŠTVU

Občni zbor ZKB

Odgovarjam na pismo g. Rupla glede datuma občnega zбора ZKB. Naša banka je od nekdaj prireja letne občne zbole v zadnjem tednu aprila. Nekatere sorodne ustanove prvič sklicejo občni zbor v aprilu, nato pa drugo sklicanje občnega zborja izvršijo meseca maja. Naša izbira izhaja iz tolmačenja zakonika, čeprav nam to povzroča kar nekaj organizacijskih težav.

Zagotavljam vam, da se upravni odbor točno zaveda pomena prvomajskih predvečerov, saj se jih udeležujemo tudi sami odborniki. Ravnno tako je cilj upravnega odbora, da se na občnem zboru zbere čim večje število članov. Na žalost, letos, enostavno drugačnih možnosti ni bilo. Naj pojasnim, da tiči za organizacijo prireditve občnega zborja veliko pripravljalnih del, pri katerih smo v dobrri meri odvisni tudi od zunanjih akterjev. Vse to je bilo treba usklajevati že od samega začetka in je žal botrovalo k izbiri prav tega datuma.

Torej, nobenih podcenjevanj in niti spodrsljajev. Želim pa podprtati dejstvo, da smo datum občnega zborja predstavili

li članom že v mesecu marcu, ko smo opravili sedem dobro obiskanih področnih srečanj na celotnem našem teritoriju delovanja. Nihče izmed skupno preko 300 prisotnih ni imel pripomb glede naše odločitve. Poleg tega je petek 30.4. bil razviden tudi iz oglaševanja na PD, tako kot predvideva zakon (mesec dni prej!).

Dovolite pa še zadnjo ugotovitev. Ustvarjanje zdrah med namenom Slovenski je postal res skoraj da šport. Razmišljamo in pišemo polemično o zadevah, ne da bi se prej potrudili in s pozitivnim naravnjanjem iskali morebitne razlage dogajanj.

Mislim, da je vsem članom znano, da je vodstvo naše banke vedno na razpolago za katero koli pojasnilo in za pogovor. Zato ne nameravam nadaljevati z odvečnim pisanim na straneh PD.

Sergij Stancich, predsednik ZKB

POSLANSKA ZBORNICA - Med ponovno obravnavo zakona, ki ga je Napolitano zavrnil

Opozicija preglasovala vlado glede arbitraže za delovne spore

Vzrok za to so bile številne odsotnosti - Spor med Berlusconijevimi in Finijevi pristaši

RIM - Opozicija je včeraj v poslanski zbornici preglasovala vlado v dokaj občutljivi zadevi. Z enim glasom prednosti (225 proti 224) je namreč odobrila popravek Demokratske stranke k zakonskemu osnutku o delu. Popravek, ki ga je kot prvi predlagatelj podpisal nekdanji minister v Prodijski vladi Cesare Damiano, zadeva 31. člen zakonskega besedila, ki uvaja možnost seganja po arbitraži za razreševanje delovnih sporov.

Gre za enega izmed členov, zaradi katerih je predsednik republike Giorgio Napolitano konec marca odklonil razglasitev zakona o delu v obravnavi in na osnovi 74. člena ustave zahteval, naj ga parlament znova preuci. Staro zakonsko besedilo je namreč v 31. členu predvidevalo, da delovne spore poleg sodstva lahko razrešuje arbitraža in da se za to drugo obliko razreševanja sporov lahko dogovorita delodajalec in delavec ob sklenitvi delovne pogodbe. Sindikati in opozicija so temu odločno nasprotivali, češ da bi delavci na osnovi novega normativa zlahka postali žrtve izsiljevanja in da je vse to v navzkriju z določili 18. člena Statuta delavcev. Te in podobne pomisleke je Napolitano dejansko osvojil.

Do včerajnjega preglasovanja vlade je torej prišlo med ponovno obravnavo zakonskega besedila po predsednikovi zavrnitvi. Odobreni Damianov popravek z 31. členu pa v grobem dolča, da bi se delodajalec in delavec lahko dogovorila za arbitražo le za razrešitev že obstoječih sporov, in ne za morebitne bodoče. Na dlani je, da popravek bistveno spreminja smisel starega 31. člena. In dejansko sta vlada in večinski poročevalci zakona izrekla predhodno negativno mnenje o Damianovem popravku, po njegovi odobritvi pa sta zahtevala ustavitev obravnave.

Vladna večina je bila preglasovana zaradi številnih odsotnosti v vrstah Ljudstva svobode (95) in Severne lige (11). Ta incident pa je v vrstah Ljudstva svobode sprožil tudi politični spor. Berlusconijev privrženec Giancarlo Lehner je namreč obtožil Finijevga pristaša Antonina Lo Prestija, da gre za zasedo njegovih somišljenikov. Med obema bi prišlo do fizičnega obračuna, ko ne bi posegel poslanec Simone Baldelli in ju ločil.

»Finijevi privrženci so se očitno izredno razmazili,« je dogodek hudošno komentiral voditelj demokratske stranke Pier Luigi Bersani.

Poslanska zbornica

ARHIVSKI POSNETEK

POLITIKA - Predsednik poslanske zbornice v središču pozornosti

Po napadu dnevnika Il Giornale Berlusconi solidaren s Finijem

RIM - Potem ko je dnevnik Il Giornale poročal o spornih poslih, v katere naj bi bila vpletena mati Elisabette Tulliani, njezine življenske sopotnice, je bil predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini včeraj spet v središču pozornosti. Predsednik vlade Silvio Berlusconi je Finiju, ki je posredno že spet tarča napada časopisa, ki ga vodi Vittorio Feltri, tokrat izrazil solidarnost. »Najbolj ostra politična kritika ne sme pasti v napad na družino in na zadeve, ki s politiko nimajo nič skupnega,« je izjavil Berlusconi. Še bolj ostra sta bila do pisarja Feltrijevega dnevnika poslanec Ljudstva svobode in Berlusconijev odvetnik Niccolò Ghezzi ter obrambni minister Ignazio La Russa. Fini se je že prejšnji teden javno in razjarjeno potožil Berlusconiju, da ga »njegov« časopis (lastnik je premierjev brat Paolo) stalno napada.

Gianfranco Fini je bil sinoči gost oddaje Porta a Porta. Izjavil je, da se z Berlusconijem ne namerava krogati, še manj pa se od njega ločevati. »Ja pogosto grešim, včasih pa zgreši tudi predsednik Berlusconi,« je bil njegov pomirjujoči komentar. Včeraj pa se je predsednik poslanske zbornice udeležil tudi posveti o ustvarjanju vodilnih kadrov na zasebni univerzi Luiss v Rimu. Skupaj z Luco Corderom di Montezemolom, ki je ravnokar zapustil krmilo Fiata, sta še enkrat pozvala k nujnim reformam, ki naj bodo v središču politike. Montezemolo pa je opozoril, da reformi si ni mogoče zamisliti, če je redno govor o predčasnih volitvah: »Nobena država ne raste, če prireja volitve vsako leto.«

Gianfranco Fini in Luca Cordero di Montezemolo

ANSA

BALKAN - V Beogradu in Prištini naj bi sprejeli njegov kompromisni predlog za udeležbo na konferenci v Sarajevu

Frattini: V kratkem sprožitev postopka za članstvo Srbije v EU in ratifikacija Sporazuma o stabilizaciji in pridruževanju med Srbijo in EU

BEOGRAD - Italijanski zunanjim minister Franco Frattini je včeraj ob obisku v Beogradu dejal, da Srbijo do konca španskega predsedovanja EU čakata "dva pomembna datuma" na poti v EU. Eden je sprožitev postopka v zvezi s prošnjo Srbije za članstvo v uniji, drugi pa začetek ratifikacijskega procesa za Sporazum o stabilizaciji in pridruževanju med Srbijo in EU.

Frattini je po srečanju s srbskim zunanjim ministrom Vukom Jeremićem izrazil pričakovanje, da se bodo članice EU o začetku ratifikacijskega procesa za Sporazum, ki sta ga Srbija in EU sklenili leta 2008, dogovorile junija. Ob tem je dejal, da želi biti Italija prva država članica unije, ki bo ratificirala sporazum. "Sporazum je za zdaj blokirani, vendar delamo na tem, da se čim prej odmrne, in Italija ga je pripravljena ratificirati takoj, ko bo dobila zeleno luč za to," je poudaril Fratin.

Po njegovem je pomemben korak, ki do konca junija - pred koncem španskega predsedovanja EU in pred začetkom poletnih počitnic pri Evropski ko-

Franco Frattini in Vuk Jeremić

v uniji, ki jo je Beograd vložil decembra lani. To bi bil po besedah Frattinija eden najpomembnejših političnih rezultatov ministrske konference o Zahodnem Balkanu, ki jo bo 2. junija v Sarajevu pripravilo špansko predsedstvo EU.

Španija kot predsedujoča unije ima pri organizaciji konference v Sarajevu podobno težavo, kot jo je imela Slovenija z organizacijo konference voditeljev Zahodnega Balkana konec marca, ki se je Srbija ni udeležila. Beograd, ki ne priznava neodvisnosti Kosova, namreč še naprej vztraja, da mora biti Kosovo na regionalnih srečanjih zastopano v skladu z resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1244, torej kot Kosovo-Umnik in ne kot Kosovo. Kosovo po drugi strani želi biti zastopano kot neodvisna država.

Frattini je menil, da bi uspeh konference v Sarajevu lahko zagotovil t.i. Gymnich format, torej neformalno srečanje zunanjih ministrov, na katerem se ne sprejemajo zavezujoci sklepi. Kot je dejal, se je na tovrstni predlog Srbija že odzvala pozitivno. Po poročanju avstrijske ti-

skovne agencije APA je Frattini predlog sinoči predstavil tudi v Prištini. Jeremić je včeraj ponovil, da "obstajajo meje, prek katerih ni moč iti, kot so mednarodno pravo in resolucije VS ZN 1244".

Vodja italijanske diplomacije je po navedbah srbske tiskovne agencije Tanjug še dejal, da bi moralna konferenca v Sarajevu pokazati, kaj lahko Srbija stori za EU. Pojasnil je, da bi lahko država veliko prispevala predvsem pri urejanju razmer v BiH, in poudaril, da se od nje pričakuje več. Po njegovem bi moralna konferenca poslati sporočilo, da ima tudi Zahodni Balkan kaj ponuditi Evropi, kot so denimo privlačne priložnosti za naložbe.

Kot še en "pomemben datum" za Srbijo pa je Frattini omenil madžarsko predsedovanje Svetu EU v prvi polovici prihodnjega leta, ko naj bi odločali o tem, ali naj Srbija dobi status kandidatke za članstvo v uniji. Beograd upa, da bo Srbija status kandidatke dobila sredi prihodnjega leta. Predtem morajo srbske oblasti še odgovoriti na vprašalnik, na podlagi katerega bo Evropska ko-

Bossi: Nočemo volitev, ampak davčni federalizem

RIM - »Volitev ne bo, če bo Severna liga volitvam nasprotovala. In mi nočemo volitev, ampak davčni federalizem.« Tako je povedal vodja Severne lige Umberto Bossi v intervjuju za Radio Radicale. »Če Italija ne bo sprejela davčnega federalizma, jo bo doletela usoda Grčije,« je pristavljal. Bossi je izrazil prepričanje, da se z uvedbo davčnega federalizma strinja tudi Gianfranco Fini, a da tega ne pove tako direktno zaradi spora, v katerega se je zapletel s Silvijem Berlusconijem.

Sončna avtocesta začasno zaprtá zaradi bombe

PIACENZA - Sončna avtocesta je bila včeraj zaprtá od 13.30 do 15.30 zaradi bombe. V kraju Mezzana Casati v bližini Piacenze je namreč kmetovalec med oranjem s plugom trčil ob zažigalno bombo. Pri tem se je vnel vžigalnik. Moški se je hudo prestrahl in poklical na pomoč. Kmalu so prišli pirotehničari italijanske vojske in bombo brez večjih težav razstrelili. Šlo je za fosforno bombo ameriške izdelave, ki jo je ameriško letalo odvrglo med 2. svetovno vojno.

Umrl Furio Scarpelli, scenarist vrste filmskih klasičnik

RIM - V starosti 90 let je umrl italijanski scenarist Furio Scarpelli, ki se je med drugim s še nekaj kolegi podpisal pod scenarij za vestern Dober, grd, hudoben. Za oskarja nominirani scenarist in avtor scenarijev za marsikatero italijansko filmsko klasičnik je umrl v sredo, je sporočila družina. V več desetletjih dolgem in uspešnem sodelovanju z italijanskim scenaristom Agenorem Incrocijem z vzdevkom Age je Scarpelli soustvaril kopico italijanskih povojnih filmov, med njimi že omenjeni špageti-vestern Dober, grd, hudoben (Good, Bad and Ugly), ki ga je leta 1966 režiral Sergio Leone, v njem pa je igral Clint Eastwood. Scarpellijev in Agov smisel za humor ter nepozabni prikazi navad Italijanov so postali njuna blagovna znamka in osnova za nepozabne vloge igralcov, kot sta Marcello Mastroianni in Vittorio Gassman. Sicer sta bila Age, ki je umrl leta 2005, in Scarpelli v 60-ih letih dvakrat nominirana za oskarja za scenarij. Scarpelli je bil kasneje nominiran tudi za film Poštar (Il Postino). Scarpelli, ki je imel že dolgo težave s srcem, je umrl doma v Rimu. Pogreb bo v petek.

misija odločila o podelitvi statusa kandidatke. Po nekaterih navedbah, ki jih omenja APA, naj bi Srbija ta vprašalnik dobila septembra letos.

Frattini je tudi podprt pobudo podpredsednika srbske vlade Božidarja Đelića, da bi po vzoru strategije EU 2020 pravili strategijo Zahodni Balkan 2020.

Ena od tem Frattinijevega obiska v Beogradu so bili tudi dvostranski odnosi med Srbijo in Italijo, ki so, kot je dejal vodja italijanske diplomacije, "najboljši možni". Z Jeremićem sta ocenila, da se tako politični kot gospodarski odnosi med državama izboljšujejo, in za jesen napovedala skupno srečanje obeih vlad. Frattini je napovedal tudi okrepljeno sodelovanje med Srbijo in znanstvenimi ustanovami v Trstu.

Italijanski zunanjim minister je iz Beograda odpotoval v Prištino, kjer se je sestal s političnim vrhom. Kot je sam povedal, so tudi kosovski voditelji sprejeli njegov predlog, da bi se udeležili konference v Sarajevu v t.i. Gymnich formatu. (STA)

NARODNI DOM - 34. obnčni zbor Slovenskega raziskovalnega inštituta

Slori želi polnopravno integracijo v mrežo inštitutov

Poročila o razvejani dejavnosti - Minister Žekš: Naše aktovke so prazne ...

Ne moremo obljuditi, da vam bomo v aktovkah prinašali denar, ker so naše aktovke prazne. Lahko pa vam zagotovimo, da bomo skušali vplivati na tiste, ki v Sloveniji načrtujejo raziskovalno politiko: bodočnost je v povezovanju manjšine in sodelovanju s sorodnimi raziskovalnimi institucijami. S temi besedami je minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš (spremljala sta ga tudi državni sekretar Boris Jesih in generalna konzulka Vlasta Pelikan) pozdravil 34. obnčni zbor Slovenskega raziskovalnega inštituta.

Skupščino je uvedel nagovor predsednika Milana Bufona, ki se je zahvalil krovnima organizacija SKGZ in SSO, saj sta pred leti podprli prenovitveni proces inštituta, ki je skušal »preseči težnjo po folklorizaciji«, danes pa podpirata skupno omizje, na katerem naj bi funkcionalno razmišljali in načrtovati razvoj manjšine. Bufon je tako Sloveniju kot Deželo FJK opozoril, da želi Slori polnopravno integracijo v slovensko oziroma deželno mrežo raziskovalnih ustanov. Kako se je odzval Žekš, smo že zabeležili, deželni svetnik Igor Kocijančič pa se je tudi v imenu kolega Gabrovcu obvezal, da bosta vložila deželni zakonski osnutek za pomoč raziskovalnim inštitutom. V okviru skorajnjega rebalansa pa bosta skušala tudi Sloriju zagotoviti del sredstev, ki so bila letos krčena.

Pozdrav obnčnemu zboru sta med drugimi prinesla Rudi Pavšič in Drago Štoka. Prvi je izrazil željo, da bi skupnost sprejela in prisvojila zaključke Slorijevih raziskav in potrdil, da potrebujemo reforme in spremembe; med njimi je tudi nova stavba, v kateri naj dobijo sedež slovenske ustanove. Štoka pa je pohvalil opravljeno delo Slorijevega odbora in pozval ostale organizacije, naj jim bo za zgled: a reform naj nihče ne vsiljave »od zgornja«.

Ravnateljica Maja Mezgec je predstavila poglobljeno poročilo opravljenega dela, v prvi vrsti številnih raziskav in čezmejnih projektov.

Predsednik znanstvenega sveta Aleksander Panjek je pojasnil, da so skušali sistem podelitev raziskovalnih nazivov približati slovenskim standardom, kar bi omogočilo lažji pretok raziskovalcev. Še dalje bodo posADBabljali založniško dejavnost inštituta in poglabljali sodelovanje z Videmsko pokrajino. V ta namen je bil v upravni svet izvoljen Rudi Bartaloth, podpredsednik Inštituta za slovenski jezik in kulturo iz Špetra.

Blagajnik Mitja Ozbič, ki zavuča upravni svet, je podal poročilo o finančnem stanju: dobiček je v letu 2009 znašal okrog 41.000€, ki jih bodo vložili v rezervne sklope inštituta.

O dogodku bomo še poročali. (pd)

DIJAŠKI DOM - Občni zbor Dušan Križman ostaja predsednik

Dušan Križman (na sliki KROMA) bo tudi v tej mandatni dobi vodil Združenje Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel. Novi odbor, ki je bil izvoljen na nedavnem občnem zboru, je namreč na svoji zadnji seji določil posamezne funkcije in potrdil Križmana za predsednika Združenja. Na podpredsedniško mesto je bila imenovana Mirjan Mikolj, na tajniško Franka Zoch in blagajniško Vojko Mijot. Odgovoren za stike s sredstvi javnega obveščanja bo kot doslej Dušan Kalc, ostala člena upravnega odbora sta Marko Kravos in Miha Samša. V nadzorni odbor so bili na občnem zboru izvoljeni Franko Vitez kot predsednik ter Martina Strain in Iolanda Zudetich, kot nadomestna člana pa sta bila izvoljena Graziano Jelenich in Marko Pertot.

Nove odbornike čaka v prihodnje veliko zahtevnega dela zlasti pri krmarjenju skozi nemirne vode finančnih težav, ki pestijo Slovenski dijaški dom, kakor tudi druge slovenske ustanove. Potem ko je analiziral zaključke in priporočila občnega zборa, je odbor tem, kateri tudi drugim organizacijskim in vzgojno izobraževalnim vprašanjem posvetil na zadnji seji veliko razprave.

Pokrajina Trst: danes pobude za mlade

Pokrajina Trst prireja danes dan pobud za mlade, ki bo potekal v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu in kinu Ariston. V parku bivše umobolnice bodo od 8.30 do 15. ure nastopile razne glasbene skupine, poleg tega si bo mogoče ogledati fotografike razstave, razstave del posameznih šol, likovne ateljeje in drugo. V malem gledališču v Ul. Weiss 13 bo ob 11. uri tudi nagrajevanje v okviru delavnice novinarskega pisanja, pri kateri so sodelovali dijaki 45 razredov višjih srednjih šol Dante, Petrarca, Carducci, Galilei, Oberdan, Prešeren in Slomšek. V istem gledališču bo ob 17. uri na sprednji gledališču predstava Tango monsieur v izvedbi dijakov zavoda Da Vinci-Sandrini v okviru projekta Sorriso. V kinu Ariston pa bodo ob 17.30 oz. ob 18.30 predvajali dvd filme Lavori in corso, Fragili Inganni in Sotto lo stesso tetto v okviru pobud Emozioni, Benessere, Creatività in Scrivere per immagini.

Artefatto: umetniška dela mladih

Do 31. maja je čas za predstavitev umetniških del v okviru šeste izvedbe pobude Artefatto, ki je namenjena mladinski umetnosti, njena pobudnica pa je Občina Trst pod pokroviteljstvom združenja mladih italijanskih umetnikov (GAI). Pobuda je namenjena mladim od 17. do 35. leta starosti, ki se lahko pomerijo v različnih umetnostnih zvrstah. Razpis je objavljen na spletni strani www.artefatto.info, kjer so na razpolago tudi dodatne informacije. Slednje je mogoče dobiti tudi na spletnih straneh www.retecivica.trieste.it in www.ricetotti.it ter na telefonski številki 040-3485818.

Okrogle miza o reklami

V zborni dvorani fakultete za izobraževalne vede Univerze v Trstu v Ul. Tigor 22 bo danes ob 17.30 potekala okrogl miza na temo Reklama: naglavne pregrehe med ustvarjalnostjo in odgovornostjo.

ZNANOST - Znanstveno raziskovalno središče AREA bo na Kitajskem dobro zastopano

Izumi potujejo na Expo v Šanghaju

Svetovni javnosti bodo na pobudo ministrstva za javno upravo in inovacijo predstavili robota lekarinja, mikroskop in geotermično zidno oblogo

Robot podjetja Health Robotics pripravlja zdravila proti raku

Robot lekarjar, natančni mikroskop in geotermična zidna obloga so proizvodi, ki bodo iz delavnici padriškega znanstveno raziskovalnega središča AREA Science Park potovali na svetovni Expo 2010 v kitajski Šanghaj. Proizvode bodo na Daljnem vzhodu predstavili v sklopu pobude »Italija degli innovatori« (Italija inovatorjev), ki bo od 24. julija do 7. avgusta letos. Razstavo priepla italijansko ministrstvo za javno upravo in inovacijo, znamenom, da bi svetovni javnosti predstavili najbolj napredne italijanske tehnološke proizvode.

Trojica proizvodov je uspešno presta selekcijo, na kateri je tehnična komisija izbrala med 454 predlogi. Komisijo so sestavljali predstavniki podjetniškega sveta in izvedenci za komunikacije, razpis pa je omenjal dva glavna pogoja. Proizvode so morali predstaviti konzorciji podjetij, univerze, raziskovalna središča, znanstveni ali tehnološki parki, v poštew pa so prišli samo izumi, katerih cilj je izboljšati življene v mestih in kakovost življenga občanov.

Znanstveno raziskovalni center pri Padričah bo dobro zastopan. Robot lekar-

nar CytoCare podjetja Health Robotics je prvi robotizirani sistem, ki v bolnišnici sam pripravlja zdravila proti raku, pri čemer je precinost odmerkov posameznih sestavin primarnega pomena. Robot, ki deluje s posebno programsko opremo, pripravlja zdravila v sterilnem okolju, trenutno ga po svetu uporabljajo v štiridesetih bolnišnicah.

Podjetje APE Research je načrtovalo in optimiziralo mikroskop za nanobiomedicino TriA-SNOM. Gre za optični sistem, ki omogoča sprejemanje treh različnih vrst optičnih signalov z zelo visoko resolucijo. S tovrstnimi mikroskopi, ki razločujejo posamezne atome, spoznavajo raziskovalci nova obzorja nanomedicine.

Tretji izum, ki ga bodo predstavili na Kitajskem, je »aktivna« zidna obloga za energetsko varčevanje podjetja STP, s katero bodo kmalu »oblekli« eno od stavb v padriškem znanstvenem parku. Izolacijsko oblogo namestimo na zunaj stran stavbe, geotermični sistem pa nam s črpanjem toplega zraka, ki segreva zid in notranjost zgradbe, zagotavlja maksimalno energetsko varčevanje.

OBČINA TRST Slovenski član še buri duhove

Imenovanje slovenskega člana tržaške občinske krajinske komisije buri duhove v vrstah desnosredinske večine. Tudi druga seja urbanistične komisije, na kateri bi se moral sestniki odločiti, kaj storiti, se je zaključila kot prva: s preložitvijo zadeve na poznejši datum. Ali točneje: do 31. maja naj bi preverili možnosti o slovenski prisotnosti v komisiji.

Slovenskega člana v tej za krajinsko urejanje pomembni komisiji predvideva 21. člen zaščitnega zakona. V prvem odstavku je določeno, da »morajo upravna ureditev, raba teritorija, gospodarsko, družbeno in urbanistično načrtovanje ter njihovo izvajanje tudi v primeru razlaščanj, težiti k zaščiti zgodovinsko-kulturnih značilnosti.« Drugi odstavek pa izrecno predvideva, da »mora biti v pristopnih posvetovalnih organih zagotovljeno ustrezno predstavništvo slovenske manjšine«, in to »sporazumno z Odborom« (paritetnim).

Urbanistična komisija je prvič razpravljala o zadevi 7. aprila letos. Takrat je vodja Ljudstva svobode Forze Italia Piero Camber zahteval preložitev, ker bi se moral - po njegovem - o zadevi prej »pomeniti« tržaški župan Roberto Dipiazza in predsednik paritetnega odbora Bojan Brezigar. Šele potem naj bi o slovenskem predstavništvu v okoljsko-krajinskem komisiji razpravljala urbanistična komisija. Seja je bila takrat preložena, in sicer za en teden ...

Po treh tednih se zadeva ni premaknila z mrtve točke. Tehnični uradni tržaške občine so sicer pripravili upravni postopek, po katerem naj bi bil v komisijo vključen slovenski član. Okoljsko-krajinska komisija je doslej štela šest članov, ki so jih predlagala poklicna združenja (inženirji, arhitekti), dekan fakultete za inženirstvo in za arhitekturo ter spomeniško varstvo in arheološko varstvo. Tehnični uradni so pripravili osnutek novega pravilnika, ki v spremenjenem tretjem členu predvideva vključitev slovenskega člana po sledečem postopku: predsednik paritetnega odbora naj bi predlagal imena treh izvedencev za okoljsko in krajinsko zaščito, od katerih naj bi urbanistična komisija izbrala enega, izbiro pa naj bi potem potrdil občinski svet.

Piero Camber je tudi na včerajnji seji vztrajal, da naj bi bil ta postopek zgrešen, ker bi morala slovenske kandidate predlagati poklicna združenja. Namestnik glavnega občinskega tajnika Fabio Lorenzut je zagovarjal pravilnost postopka, saj je v zaščitnem zakonu jasno zapisano, da mora biti predstavništvo izbrano »sporazumno s paritetnim odborom«. Pa se je oglasila Camberjeva najožja sodelavka Raffaella Del Punta, ki je namignila, da naj bi imena trojice slovenskih kandidatov imenovali SKGZ in SSO. Po mnemu tehničnih uradov pa to ne more biti sporno, saj sta obe krovni organizaciji priznani z deželnim zakonom.

Tržaški desnici očitno ne gre v račun, da bi slovenskega člana v komisiji predlagali Slovenci sami, da bi zagovarjal slovenske interese na okoljskem področju. Zato hoče, naj to storijo poklicna združenja.

Zadeva je bila preložena na konec maja, ko naj bi komisija tudi »zaslišala« predsednika paritetnega odbora Brezigarja. Daljšega zavlačevanja pa si desna sredina ne more privoščiti. V igri je občinski regulacijski načrt. Ko bi zadeve ne izpeljali po pravilih (vključno s slovensko prisotnostjo v okoljsko-krajinskem komisiji), bi morebitni priziv na deželno upravno sodišče zmešal štene občinski večini.

M.K.

OPĆINE - V Prosvetnem domu začetek drugega festivala gledališč s posebnimi potrebami

FestinvalOp: gledališko ustvarjanje malo drugače

Nastopa pet skupin iz Italije in Slovenije - Danijel Malalan častni gost - Danes zaključek

V gledališču je veliko dela, a tudi veliko veselja in zadoščenja. Misel, ki jo je izrekel častni gost, igralec Danijel Malalan, je bila kot naročena za odprtje drugega mednarodnega festivala gledališč s posebnimi potrebami FestinvalOp, ki se je začel včeraj dopoldne v dvorani Prosvetnega doma na Općinah. Festival je po lanski prvi uspešni izvedbi že drugič priredil Sklad Mitja Čuk, kjer, kot je v svojem uvodnem pozdravnem posegu dejala predsednica Stanka Čuk, se je odločitev o pripravi takega festivala porodila pred dvema letoma z namenom, da se tudi drugim središčem za osebe s posebnimi potrebami omogoči, da predstavijo svojo gledališko dejavnost, spričo lanskega uspeha pa so se odločili ponoviti izkušnjo.

Dvorano openskega Prosvetnega doma je včeraj napolnila pisana množica malih in velikih, pri čemer so še posebej izstopali osnovnošolci openskega didaktičnega ravnateljstva. Prisotne je uvodnem pozdravu predsednica Stanka Čuk, ki je izrekla zahvalo vsem sodelujočim in podpornikom pobude, za njo pa je prevzel besedo častni gost, igralec Danijel Malalan, ki je obudil lep spomin na druženje z otroki in vzgojitelji Sklada Mitja Čuk v dobi, ko je še bil vzgojitelj v poletnem središču v zgorniški in repentinabrski občini. Malalan je tudi poskrbel za gledališko »predjed«, saj je s pomočjo prostovoljev improviziralo uprizoril zimzeleno zgodbodo Martinu Krpanu.

V openskem Prosvetnem domu je bilo včeraj dopoldne dogajanje kar se da pestro

KROMA

Bistven doprinos k izvedbi FestinvalOp (prič del besede, Festinval, označuje pobudo za osebe s posebnimi potrebami, drugi del besede, Op, pa je kratka za Općine, kjer festival poteka) so dali gojenci in vzgojitelji Dnevnega središča Mitja Čuk, kjer je gledališka delavnica dejavnava skozi vse leto pod vodstvom Melite Malalan. V tem okviru se je oblikovala gledališka skupina Barvana klapa, ki je že prejela več priznanj, včeraj pa je odprala festivalsko dogajanje s predstavo V vetrju je resnica. Gre za priredbo bolgarske ljudske pravljice, za katero je po-

skrbela Jelka Cvelbar in ki govori o dogodivščinah fantiča, ki mu veter razpiha moko: za škodo sicer dobi povračilo, vendar ga nepoštena gostilničarja okradeta, na koncu pa zmaga pravica. Predstavi, v kateri sta za glasbeno spremljavo poskrbela Martina Feri in Aljoša Saksida, je sledila še priredba Ostržka, ki jo je izvedla dramska skupina središča I Girasoli.

Po včerajšnjem simpatičnem začetku se bo FestinvalOp nadaljeval in zaključil danes. Ob 10. uri bo nastopila dramska skupina Azzurro središča Villa S. Maria della Pace iz Medee z nizem

dramskih prizorov, sledila ji bo dramska skupina Oddelkov vzgoje in izobraževanja Jarše, ki deluje v okviru Zavoda za usposabljanje Janeza Levca iz Ljubljane, s predstavo Muca copatarica, na koncu pa bo nastopila dramska skupina Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske s predstavo brez govora Komu bo uspelo dobiti plăš? Za glasbeno medigro bo poskrbela Martina Feri, za glasbeni zaključek festivala pa U'pska mularija. Organizatorji so poskrbeli tudi za štiriječino brošuro v slovenščini, angleščini, nemščini in italijanščini. (iz)

REPEN - Galerija Kraške hiše

»Črnobelik« Rafko Dolhar

Fotografska razstava uvedla sezono, ki jo pripravlja Zadruga Naš Kras

Prvo razstavo v letošnji sezoni Galerije Kraške hiše je zadružna Naš Kras zaupala Rafku Dolharju, ki se je v petek, 23. aprila, predstavil z izborom lepih črno-belih fotografij: slednje predstavljajo pomenljiv in zaokrožen sklop njegovega več kot petdesetletnega fotografskega delovanja. Iz njegovega obširnega arhiva sta Martina Repinc in Andrej Furlan ob avtorju samem znala izlučiti take primerke, ki bi nazorno prikazali Dolharjevo podoživljjanje gorskih in kraških krajín.

Razstavo namreč sestavlja dva dela: prvi sklop prikazuje originalne fotografije iz šestdesetih let: gre za črno-bele fotografije z gorskim tematikom, v katerih prevladujejo svetlobni učinki, silhouete, oblike, siva polja sten, neba in narave in se gledalcu kažejo kot kompozicijsko res skladne in harmonične. Drugi del razstave pa je sestavljen iz sodobnih skenov sta-

rih fotografiskih negativov 6x6, na katerih je predstavljen Kras.

Rafko Dolhar, ki je s fotografijami opremil več svojih publikacij o Krasu, ponosno izjavlja, da mu je ljubezen do fotografije vllil oče, na svoji življenski poti pa je tej umetnosti klub številnim dejavnostim na poklicnem, kulturnem, publicističnem in političnem področju znal odmeriti primeren čas, ki se je v bistvu skozi spajjal z njegovim intimnim doživljanjem stvarnosti, zlasti narave. Iz razstavljenih del najprej prodre v gledalčevu notranjost zlasti nameščenost avtorjeve duše v alpski naravi. »Njegova duša je še vedno v planinskem raju«, je na repenskem večeru, ki sta ga obogatila tudi glasbenika Martina Feri in Marko Čepak, dejal slikar Deziderij Švara. Po njegovem mnenju se avtor ne zadovolji z običajno lepoto, temveč išče pravi način, da »bi izrazil vesoljni duh matere narave«.

OPĆINE - Razstava v prosvetnem domu

Ljudje prvega maja

Zanimiv prikaz prvomajskih shodov v Trstu - Fotografije odražajo spremembe v doživljjanju tega dne

Fotografije bodo na ogled do 8. maja

KROMA

V Prosvetnem domu na Općinah bo do 8. maja, med 16. in 19. uro ob delavnikih in prireditvah, odprtta razstava Ljudje prvega maja: trideset let praznika dela v Trstu. Na odprtju je bilo večkrat nagnjen pomen po ohranjanju spomina in vrednot, ki jih posreduje praznik prvega maja. To so poudarili Dino Fonda v imenu sindikata upokojencev CGIL - Kraški okraj, ki je s Skd Tabor pobudnik pobude, avtor fotografij Umberto Laureni, in Ariano Sincovich z sindikat CGIL. Svoj spomin na prvi maj je prispeval Rudi Wilhelmi, ki se prvomajski povorke udeležuje od leta 1945 in se je spomnil tega dne tudi kot dneva osvoboditve Trsta, pogled mlajše generacije pa je prispeval Gregor Žnidarčič, ki je poudaril pomen tega praznika tudi za mlade.

Gre za fotografije, ki zelo nazorno prikazujejo, kako se je praznovanje prvega maja v letih spremenilo in kako so spremenila sporočila tega praznika, najbolj pa izstopajo obrazi ljudi, ki se udeležujejo prvomajskih sprevodov in povork, predvsem v mestnem središču. Gre za pomemben dokument nekega časa, lahko bi rekli nekega obdobja. Marsikdo bo na fotografijah našel sebe, svoje so-

rodnike, prijatelje in bo podoživel obdobja, v katerih so nastala, kot da bi potoval v čas, ki smo ga pustili za sabo. Obenem pa razstava ponuja primerjavo z današnjim časom, z današnjim praznovanjem, ki se od nekdajnega močno razlikuje, a vseeno je najti stično točko, v kateri se ljudje prvega maja prepoznavajo, da se jim pridružimo.

Vsako leto, na Trgu sv. Jakoba sta rejni prebivalci te mestne četrti opazujejo udeležence prvomajске povorce, ki se po Istrski ulici vije ob prodajalcih nageljnov in sporočilih zvočnikov. Vsako leto se jim kasneje, na Trgu Garibaldi, pričutijo še ostali, marsikdo opazuje s pločnikov in z oken. Vsako leto, redno, sprevod presesti avtomobiliste, ki morajo počakati, da gre mimo.

Sprevd se je v letih zaključil na Trgu Goldoni ali pa na Borzem trgu ali na Velikem trgu kot tudi v Ljudskem vrtu. Ob zaključku vedno nekoliko formalen govor na odru, in še prej dvojezični pozdravi. Mnogi se medtem zmenijo, kam gredo na kosilo ali v poldanskih urah: praznik je v Križu, ples in petje na Proseku, ne, boljše bo na Općinah, nekateri gredo v Rumeno

Slovesnost na Komeščini

Padlih v narodnoosvobodilnem boju se bodo spomnili tudi člani Kulturno športnega društva Rojanski Krpan. V petek, 30. aprila, se bodo ob spomeniku na Komeščini spomnili vseh prebivalcev Rojana in okoliških vasi, ki so se uprli fašizmu in nacizmu. Spomenik v Ulici Bruni so postavili že 30. maja 1945 v spomin na Justa Bortoluttija, Karla Ravberja in Livija Andreuttija. Slednji so umrli 30. aprila 1945 le nekaj ur pred prihodom Gregorčičeve brigade na Trstenik, od koder so partizani svojo pot nadaljevali v Trst. Jutrišnja slovesnost se bo pričela ob 18.30. Priložnostno misel bo podal predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Boris Pangerc, nekaj recitacij pa Urška Šinigoj.

Poklon Hypatii

in tudi Margheriti Hack

V Škednju (Ul. Soncini 191) se bodo danes spomnili filozofinje in znanstvenice Hypatie, ki je živel ob koncu 4. in na začetku 5. stoletja. O njej bo spregovorila znanstvenica naših dni, Margherita Hack, ki jo bo prireditelj - neprofitna organizacija »Il pane e le rose« - obdaroval z likovnim delom Doriane Mitri, in sicer za njevo vtrajno delovanje na kulturnem in socialnem področju. Srečanja, ki se bo začelo ob 18. uri, se bodo, po navdih organizatorja, udeležile še Silvia Bon, Giuliana Carbi, Marina Silvestri in Rosalba Trevisani.

Film o odporništvu

Drevi bodo v Multicultura Centru v Ul. Valdirivo 30 ob 20.30 predvajali film Francesca Masellija Gli sbandati iz leta 1955. Predvajanje bo potekalo v okviru niza Da ne bi pozabili - kinematografija in odporništvo, ki ga prieja Kroat Charles Chaplin v sodelovanju z Odborom Danilo Dolci in pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst. Vstop je prost.

KNJIŽEVNOST - Prvenec Marina Voccija

Knjiga o gradnji mostov in rušenju zidov

»Fughe e approdi« sta izdali založbi iz Trsta in z Reke

Ob ženskih sogovornicah sta Voccijev večer obogatila tudi harmonikar Stefano Bembi in violinist Alessandro Simonetto

KROMA

Najbrž bi težko našli boljšo sintezo, ki predstavlja Marina Voccija, kot tisti napis na njegovi komaj izdani knjigi: Il ramo d'oro / Edit. Kajti njegovo prvo knjigo sta izdali tržaška in reška založba in tako idealno povezali obe Voccijevi »domovini«, rojstno Istro in Trst, ki je že preko petdeset let njegov drugi dom.

Knjigo Fughe e approdi so v torek predstavili v tržaški knjigarni-kavarni Knulp, na prijetnem srečanju, ki ga je svojemu članu v čast priredila Skupina-Gruppo 85. Bolj kot predstavitev je šlo za sproščen pogovor z avtorjem, ki so ga izoblikovali Fabiana Martini, Melita Richter in Patrizia Vascotto. Nad izključno žensko zasedbo je bil avtor posebno zadovoljen, saj je pojasnil, da ima od nekdaj »odličen odnos z ženskim svetom, kljub temu, da sem bil vse življenje zvest svoji ženi«. Vocc-

ci trdi, da ima izrazito razvito žensko plat in je prepričan, da bi morala ženska vizija sveta prevladati: današnja družba je preveč nestrofa in »moška«, mladi in ženske pa bi jo lahko izboljšali.

Vezna nít torkovega pogovora (in knjige) je želja po soočanju in spoznavanju, ki je nedvomno eden Voccijevih razpoznavnih znakov. Vacci si navdušenjem spoznavajo kraje in ljudi, njihove zgodbe, navade, okuse. Vse to preveva iz njegove prve knjige, ki nikakor ni memoarska, ampak ponuja mozaik spominov in zgodb, predvsem pa srečanj, ki so zaznamovala njegovo šestdesetletno življenje med Istro in Krasom.

Kot sam pravi, izvira ta želja po spoznavanju iz več srečnih naključij: iz dejstva, da se je rodil v Istri Fulvia Tomizze, kjer je bilo prepletanje različnih govoric

in kultur vsakdanje. Druga sreča je bila, da je potem ko se je njegova družina leta 1954 odločila za odhod v Trst, na Općinah srečal daljnovidne duhovnike, ki so mu omogočili stik z ostalim delom prebivalstva. Tudi zato je »eksodus« doživel kot neke vrste avanturo, brez bolečine, ki je spremila njegove starše. Vacci je prepričan, da ima njegova generacija nalogo, da spomine svojih staršev prenese njihovim vnukom, ti spomini pa naj bodo »očiščeni«, predvsem pa posredovani v jeziku in na način, ki je mladim bližu.

Srečno naključje Vocciju predstavljajo tudi odlični učitelji, ki jih je srečal na svoji poti: Tomizza, Giorgio Depanger, Alexander Langer, Pavel Strajn. Tudi z njihovo pomočjo je doumel, da nastrekuje »obmejna etika« predvsem gradnjo mostov in rušenje zidov. (pd)

REVIE ZA MLADE IN OTROKE

Aprilski Pastirček v velikonočnih tonih in barvah

Zgodbe in pesmi, veselje in smeh so protagonisti aprilske številke mladinske in otroške revije Pastirček, ki nas je tudi s tokratno vsebino popeljala v svet duhovnosti in dobrih del. Ker je letošnji april minil v znanimcu praznovanja praznika življenja, velike noči namreč, je precejšen del revije namenjen prav temu prazniku, za katerega je značilno, kot v uvodnem pozdravi pravi urednik Marjan Markežič, da se veselimo s sorodniki in prijatelji in da poskusimo premagati težave in slabe navade.

Aprilskega Pastirčka ni mogel nihče bolje uvesti kot pesem Vstanjenje, ki je nastala pod peresom Ivana Tihomirja Arharja. Med pesmicami naj omenimo še pesem Barbare Rustja Bele cvetke, ki govori o pomladanskih cvetlicah, redna sodelavka Pastirčka Berta Golob pa je prispevala dve pesmici, in sicer pesem z naslovom Čas, v kateri avtorica razlagata, kaj sploh je čas, Aprilska pa je naslov uglasbene pesmice, ki jo je uglasbil Dominik Krt.

Zanimivo celoto, ki gotovo motivira otroke za učenje novih pesmic, dopolnjujejo še krajše živalske pesmice Vojana Tihomirja Arharja, ki v tej številki opeva orla, papagaja, kukavico, polža, pa kobilico, ježa in martinčka. Pripoved Jezusova velika noč z različnimi fotografijami je odlično izhodišče za pogovor o programu Velike noči in odnosih med ljudmi. O Jezusovi pomirjevalni in zdravilni moči govori tudi duhovni prispevek na četrtni in peti strani, rubrika Potujemo po sveti deželi pa nam tokrat prinaša veliko zanimivih

podatkov o Jeruzalemu, kraju Jezusovega trpljenja, obsodbe, križevega pota, križanja, smrti in vstajenja od mrtvih. O lepem in zglednem vedenju govori rubrika nasprotij, katere jedro v tokratni številki predstavlja dilema, kako se počutimo, ko se zjutraj zbudimo brez negodovanja, in kako se počutimo, ko stalno negodujemo. Puhek Biće, ki je plod domišljije Danile Kamjanc, se je tokrat lotil vrtnarjenja, stripovski junak Fof pa je spoznal kravo Lisko, ki daje veliko dobrega mleka. Mariza Perat nas je razveselila z zgodbico Liček in kos, z zgodbico o dveh ptičkih, ki sta s svojim petjem vsako jutro razveseljevala starejšo ženico. Damjana Čevdek Jug pa je prispevala nadaljevanje zgodbe z naslovom V glasbeni šoli. Tokratna priča govori o otroškem pevskem zboru, ki se mora kar potruditi, da bi izpil svoje pevske večnine.

Gost Pastirčkovih strani so tudi pisma in risbe učencev različnih šol, ki se lahko veliko naučijo tudi iz Pastirčkovih ugank, križank in dopolnjevank, s pomočjo katerih je mogoče spoznavati in utrjevati številne nove pojme. Izobraževalno vlogo ima vsak mesec tudi rubrika Hallo!, ki jo pripravlja Nina Grudina. Ta je tokrat bogato in nazorno predstavila kraljestvo marljivih čebel. Tatjana Ban v likovni delavnici tokrat deli nasvete za izdelavo koklje s pirhi, za sladokusce pa skrbi kuhrska rubrika, ki nam v tej številki prinaša recept za pripravo okusne in predvsem zdrave pomladanske solate iz regrata, rmanja, trobentic in jajc. (sc)

BMW - Kupe in kabriolet serije 3 doživelja manjše karoserijske spremembe

Novosti v športnih trojkah predvsem v obnovi motorjev

Vsi motorji vsaj Euro5 – Zmogljivost ob manjši porabi in manjši količini izpušnih plinov – Visoka cena

Najbrž je vsem jasno, ko govorimo o avtomobilih BMW, da gre za draga vozila, ne glede na model. Dragi so že v osnovni izvedbi, ki je sama po sebi dovolj bogata, imajo pa tudi veliko bolj ali manj zanimive dodatne opreme, s katero lahko osnovno ceno vašega beemveja z luhoto povečate za 20 ali 30%. To pa je dejek, ki ga morate plačati, če se odločite za vozilo iz segmenta premium, kamor avto bavarske tovarne sodijo.

Sicer pa se je vsa paleta beemvejeve trojka bogatila za močno prenovljene motorje in to velja tako za kupe in cabrio, o katerih bomo govorili tu, kot za limuzino in touring.

Kupe in cabrio sta sicer doživelja, kar zadeva zunanjost le obrobne estetike sprememb, ki pa poudarjajo športnost obeh modelov. Nekoliko so spremenile prednje luči, ponujajo nove barve karoserije, nekoliko se je spremenila tudi notranjost.

Osnovna ponudba je bogata in vsebuje 17-palčna lahka platiča, servotronic, biksenonske žaromete, dinamične zavorne luči (kar pomeni, da je njihova svetilnost odvisna od ostrosti zaviranja), športni večopravilni volan, samodejno klimatizacijo, šeststopenjski ročni menjalnik (za 6-stopenjsko avtomatiko boste morali doplačati 2.200 evrov) in še marsikaj drugega. Naj omenimo, da ima samodejni menjalnik tudi obvolanske ročice (ki jih že vsi pravijo »paddle«, s katerima ročno krmilite menjalnik. Če želite ročno pretikati tudi pri avtomatiki, vas bodo take ročice stale dodatnih 150 evrov.

Za doplačilo dobite tudi parkirni sistem, ki ni odveč, saj je vidljivost nazaj, kot v vseh športnih avtomobilih, milo rečeno

pičla. Ker gre za avto z dvemi vrati, je prednje sedeže treba umikati, če imate s seboj dva revježa, ki se morata stiskati na zadnjih sedelih. Električni pomik pa je še kar počasen. Je pa tudi res, da športnih kupejev, kakršna je ta trojka, ne kupujete jih zato, da boste v vožnji z njimi uživali.

Na vrhu bavarske ponudbe je model 335i, 6-valjni trilitrski bencinski motor s turbinskim polnilnikom twin power turbo: gre za eno samo turbino, z dvema vhodoma in dvema izhodoma za

zrak, ki se potem porazdeli v valje. Motor zmore 306 KM, vendar sta se poraba in izpust škodljivih plinov krepko znižali. Med drugim naj povemo, da so vsi motorji, s katerimi razpolaga serija 3 v skladu vsaj z evropskim normativom Euro5, če ne Euro6. Več moči in več navora imata tudi motorja 325d (204 KM) in 320d (184 KM).

Za doplačilo lahko dobite tudi športno podvozje M, ki še izboljša odlično lego na cesti, zaradi 19-palčnih koles in tršega vzmetenja pa je vožnja tudi po najbolj gladki cesti lahko neprijetna, saj s podvozjem M avto občuti najmanjšo luknjo na cesti.

Naj vam še povem, da vas bo 320d cabrio veljal 43.650. Če pa vas zanima močnejši in popolnejši 330d futura, pa boste morali podpisati ček za 58 tisoč evrov. Bencinski 335i pa velja 59.300 evrov.

Kaj pa kupe? Slednji je nekoliko bolj dosegljiv: bencinski 320i stane 35.500 evrov, ustrezna dizelska različica 38.850, 330i xdrive futura (štirikolesni pogon) velja 55 tisoč evrov, 335d futura pa 55.650 evrov. Da o M različicah niti ne govorimo.

Stran pripravil Ivan Fischer

Na zgornji sliki
330d kupe, na
spodnji pa 330d
cabrio

OPEL - Laskavo poročilo nemške Dekre

Corsa z najmanj okvarami

Uspešno opravila 97,6 odstotka Dekrinih certifikacijskih testov

Poleg športne in dinamične oblike ter zabavne vožnje corsa kupcem nudi tudi kakovost najvišjega razreda. V poročilu o okvarah, ki ga je za leto 2010 izdelalo nemško zdru-

ženje DEKRA, je bila corsa proglašena za skupnega zmagovalca z najvišjo stopnjo okvar (2,4 odstotka) med vsemi preskušenimi avtomobili. Opel corsa je končala 97,6 odstot-

ka DEKRA certifikacijskih testov brez kakršnihkoli težav.

Nova, pomljena corsa ponuja večjo moč in zabavnejšo vožnjo pri manjši porabi goriva. Opovi inženirji so corso popolnoma prenovili in vgradili izpopolnjeno ponudbo pogonskih sklopov z do 13 odstotkov manjšo porabo goriva, bistvenimi spremembami podvozja in izboljšanim umerjanjem krmilnega mehanizma. Poleg živahnega upravljanja vozila in večjega udobja pri vožnji bodo voznikom všeč tudi motorji z večjo vlečno močjo. Ponudbo motorjev sestavlja pester izbor bencinskih motorjev od 1-litrskih osnovne različice (65 KM) do 1,6-litrskega motorja corse OPC s turbopolnilnikom (192 KM). Različne izvedbe 1,3-litrskih in 1,7-litrskih dizelskih motorjev CDTI ustvarijo moč od 75 KM do 130 KM pri porabi goriva manj kot 5 litrov na 100 kilometrov. 1,3-litrski motor corse ecoFLEX CDTI se ponaša z izjemno nizkim izpustom CO₂, ki pri trivratni različici znaša le 98 g/km, pri petvrtni pa 99 g/km.

DOGовор

Toyota in Mazda razvijata hibride

Podjetji Toyota Motor Corporation (TMC) in Mazda Motor Corporation sta sklenili dogovor o uporabi skupne licence sistema hibridne tehnologije, sicer vgrajene v toyoto prius.

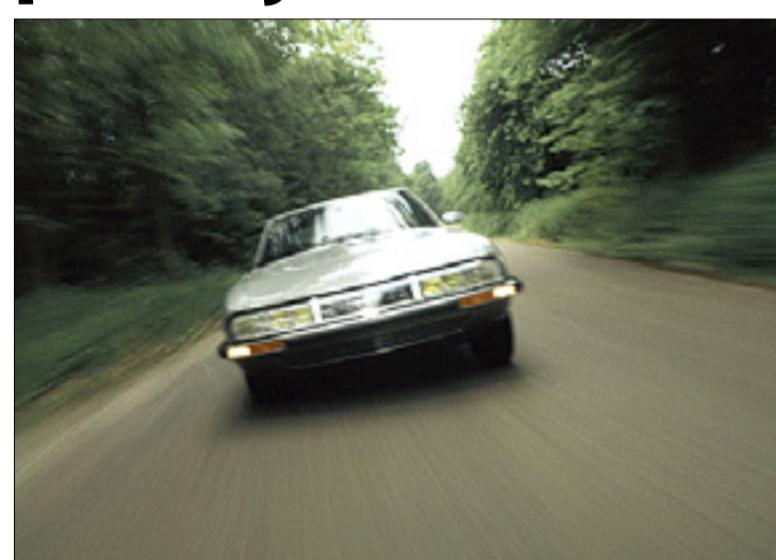
Z dogovorom Mazda načrtuje uporabo hibridnega sistema v kombinaciji z novo generacijo motorjev SKY. Omenjena tehnologija je trenutno v razvoju in bo vključevala proizvodnjo hibridnih vozil na Japonskem. Pričetek prodaje Mazdin hibridnih vozil je načrtovan leta 2013.

TMC se je na težave onesnaževanja okolja aktivno odzvala s prvo serijsko proizvodnjo hibridnega vozila prius leta 1997. Od takrat je bilo prodanih več kot 2.3 milijonov hibridnih vozil v 70 državah in regijah.

Mazda si s svojo vizijo dolgotrajnega tehnološkega razvoja Zoom-Zoom prizadeva znižati povprečno porabo goriva vseh vozil po vsem svetu za 30 odstotkov do leta 2015 v primerjavi z vrednostmi leta 2008. Ob tem ključnega pomena ostaja zagotavljanje užitkov v vožnji, izjemne prijaznosti okolju in varnosti.

CITROEN - Srečanje v Belgiji

Slavna SM in GS praznujeta 40-letnico

Mednarodni dogodek, kjer so se srečali vsi strasti privrženci znamke Citroen, se je konec tedna odvijal na dirkališču v kraju Zolder v Belgiji.

Prošlo je več kot 1000 vozil znamke Citroen, med njimi tudi 40 vozil SM in 40 vozil GS, ki bodo proslavila 40-letnico obeh modelov, ki sta zaznamovala in oblikovala zgodovino znamke Citroen. Vozilu SM, slavnemu GT-ju, je uspelo združiti izjemne zmogljivosti in hkrati ohraniti funkcije, ki so značilne za ta vozila visokega razreda. Odlikovalo se je predvsem po zaslugu krmilnega mehanizma Diravi in lahkotnosti pri premagovanju velikih razdalj, zaradi česar voznik in potniki niso čutili utrujenosti. Tudi 5-vratna limuzina srednjega razreda GS, ki je postala avto leta 1971, se je ponašala z vrednotami znamke Citroen, še posebej s hidravličnim vzmetenjem. Doseglj je izjemen mednarodni uspeh, saj je bilo izdelanih skoraj 1,9 milijona vozil.

Mednarodni klub Amicale Citroen je dogodek označil kot »Dogodek leta« (Event of the year). Na pariadi na dirkališču Zolder so se predstavile tudi slavne športne izvedenke Citroen, kot je na primer kratka izvedenka DS z rallya leta 1972, SM z rallya Bandama leta 1973, ZX z rallya raid leta 1993 in tudi Xsara WRC 2003.

GORICA - Družba za upravljanje tovornega postajališča SDAG

Poslovno leto sklenili s skromnim dobičkom

V letu 2008 zabeležili 96.875 evrov izgube, lani pa 2.022 evrov dobička

Goriška družba SDAG je lansko poslovno leto zaključila s skromnim dobičkom. Potem ko je v letu 2008 ustvarila 96.875 evrov izgube, je družba za upravljanje tovornega postajališča leta 2009, če upoštevamo izplačilo davkov in 10.000 evrov, ki jih je namenila skladu z delovna in civilna tveganja, sklenila z dobičkom v višini 2.022 evrov.

»V primerjavi z letom 2008 smo torej lani dosegli bistveno boljši rezultat, še posebej če upoštevamo okoliščine, v katerih smo delovali. Lete so bile zelo težavne zaradi splošne gospodarske krize, katerim je bilo treba pristeti še notranje kritičnosti, ki jih ni mogoče takoj sanirati. Zaradi tega je realizacija upadla - z 2.866.085 evrov na 2.728.532 evrov -, na kar je za približno 15 odstotkov vplivalo plačilo koncesije goriški občini za upravljanje postajališča,« je povedal predsednik družbe SDAG Giorgio Millocco, ki je predstavil lanski obračun na torkovem zasedanju delničarjev, med katerimi ima večinski delež občina Gorica.

Millocco je pojasnil, da se je lani pri promet združbe SDAG zmanjšal za 137.000 evrov. »Skupnih prihodkov, npr. od najemnin, postankov tovornjakov in drugih storitev, je bilo za 227.000 evrov manj. Za 90.000 evrov pa so se povisali iztržki za upravljanje skladišč, hlevarino, itd.,« je povedal predsednik Millocco. V lanskem letu pa je prišlo tudi do upada stroškov, ki so se znižali za 93.000 evrov, in sicer predvsem po zaslugu varčevanja na področju čiščenja in nadzora (-33.000 evrov) in nekaterih drugih storitev. »Zato je bilo znižanje ustvarjene dodane vrednosti 44.000 evrov,« je podčrtal Millocco in dodal, da se je izboljšala dohodkovnost iz dejavnosti (41.000 evrov), čisti prihodek pa se je povisil za 99.000 evrov.

Ob tem gre dodati, da bo vodstvo družbe SDAG v kratkem imenovalo tudi novega direktorja. Konec marca je namreč to mesto zapustil Bruno Podbersig, na razpis pa se je prijavilo čez trideset kandidatov. Millocco je povedal, da bodo novega direktorja izbrali v prihodnjih dneh.

GORICA - Dogovor med družbo Editoriale FVG in konzorcijem

Italijanska dnevnika bodo tiskali v Štandreški industrijski coni

Z desne Ciriani, Moroni, Medeot in Romoli

Krajevna dnevnika Il Piccolo in Messaggero Veneto bodo po novem tiskali v Gorici, v nastajajoči hali v Štandreški industrijski coni. Preliminarno pogodbo za najem objekta, ki ga bodo opremili in oddali do konca tekočega leta, sta včeraj na goriškem županstvu podpisala Marco Moroni, poverjeni upravitelj družbe Editoriale FVG, ki spaša v skupino L'Espresso in izdaja oba časopisa, ter predsednik goriškega konzorcija za industrijski in obrnitički razvoj Ariano Medeot.

Pobuda, za katero sta se zavzemala v prvi vrsti predsednik dežele Renzo Tondo in goriški župan Ettore Romoli, bo zagotovila okrepitev industrijskih dejavnosti družbe Editoriale FVG na teritoriju, pa tudi ohranitev delovnih mest. Ob podpisnikih so se včerajšnjega srečanja na goriški občini udeležili podpredsednik dežele Luca Ciriani, direktorja dnevnika Il Piccolo in Messaggero Veneto Paolo

Possamai in Andrea Filippi ter župan Romoli.

Tiskarna za kompozicijo, tisk in konfekcijo omenjenih dnevnikov, ki ju trenutno še tiskajo v Trstu in Vidmu, bo med najuspešnejšimi v Italiji in bo v prihodnosti lahko privabil tudi druge časopise. Razpolagala bo z rotacijskim strojem »Cerruti S4 full color«, po zaslugu katere bosta Il Piccolo in Messaggero Veneto spomladji prihodnjega leta prešla na format »tabloid« in bosta v celoti barvna. Družba Editoriale FVG bo v projekt vložila deset milijonov evrov, konzorcij pa bo v ureditev hale investiral 1.800.000 evrov. Pri tem bo konzorciju priskočila na pomoc goriška Trgovinska zbornica.

Do včerajšnje pogodbe so prišli po treh mesecih pogajanj, potem ko je vse kazalo, da bodo tiskarno odprli v kraju Amaro pri Tolmeču. Sprva je celo grupa Espresso, ki je stopila na pot racionalizacije stroškov, nameravala tiskati dnevnice

ka v Padovi, čemur se je dežela FJK uprla, saj bi se časnika rojevala na »tujem«.

»Odprtje novega obrata je za Gorico pomemben dosežek, ki prispeva k prestižu cele pokrajine. Gorica je tokrat, v času racionalizacij in krize, znala izkoristiti svojo središčno lego med Trstom in Vidmom. Upamo, da jo bo tudi v prihodnosti,« je povedal Romoli, ki se je zahvalil deželnemu upravi, vodstvu družbe Editoriale FVG, konzorciju in predstavniku Trgovinske zbornice. Moroni je podčrtal, da je do tega razpleta privadel predvsem angažma krajevnih institucij, Medeot pa je izpostavil dejstvo, da je rezultat omogočilo sodelovanje vseh akterjev teritorija.

»Ohranitev tiskarnne na območju dežele FJK pomeni tudi fizičen dokaz zakorenjenosti dveh dnevnikov na našem teritoriju in preprečevanje dodatne izgube delovnih mest,« je podčrtal predsednik dežele Renzo Tondo.

STARANCAN - Elektrarna na biomaso

Od investorjev zahtevajo jamstvo

Pred uresničitvijo elektrarne na biomaso v Štarancanu tamkajšnji občinski svetniki zahtevajo bančno jamstvo, s katerim naj investorji zagotovijo, da bodo poskrbeli za sanacijo območja v primeru zaprtja objekta. Občinski svet bo o bančnem jamstvu razpravljal med jutrišnjim zasedanjem, med katerim bodo svetniki Komunistične prenove in liste Staranzano partecipa opozorili na celo vrsto odprtih vprašanj, ki zahtevajo gradnjo nove elektrarne.

»Na celi črti nasprotujemo gradnji nove elektrarne na biomaso, saj za gojenje palm v nerazvitih državah uničijo ogromne površine gozdov in izkorisčajo poceni delovno silo,« opozarjajo Giovanni Dean, Andrea Corà in Carlo Iernetti iz liste Staranzano partecipa in Emilio Zotti iz Komunistične prenove, ki vsekakor poudarjajo, da se mora Štarancanska občina vsekakor zahtevati pred morebitnim zaprtjem ob-

jekta. Po njihovih besedah je predvideno bančno jamstvo enega milijona evrov prenizko, saj naj bi bila sanacija območja po njihovem mnenju veliko dražja. Zaradi tega predstavniki liste Staranzano partecipa in Komunistične prenove predlagajo, naj se za jamstvo zahteva več denarja in naj se vključi v pogodbo tudi avtomatično zvišanje vsote glede na podrazumevanje, ki jih predveda zavod Istat. Nasprotniki elektrarne na biomaso opozarjajo, da tovrstni objekti so donosni samo radi prispevkov, ki jih investorji prejemajo za proizvodnjo energije. Po njihovih besedah je prispevki mogoče prejemati kakih petnajst let, potem pa je vprašljivo, ali lahko tovrstne elektrarne na biomaso shajajo brez državne pomoči. Kot znano, podobno elektrarno na biomaso kot v Štarancanu gradijo tudi v industrijski coni med Štandrežem in Sovodnjami.

GORICA - Verdi

Gledališka sezona z 10 tisoč gledalci

Čez 10.000 gledalcev, 952 abonmajev in kar nekaj razprodanih predstav. Letošnja sezona občinskega gledališča Verdi, ki se je v veliki zamudi - in sredi problemov - začela novembra, je po besedah občinskega odbornika Antonia Devetaga in umetniškega vodje Walterja Mramorja v prejšnjih mesecih dosegla zelo dobre rezultate. Čeprav je bilo letos na programu kar šest predstav manj kot v sezoni 2008/2009 (21 namesto 27), sta povedala na včerajšnji tiskovni konferenci, da bila razlika v zaslužku gledališča minimalna: lani so z abonmajmi in prodajo vstopnic zbrali 170.000 evrov, v komaj zaključeni sezoni 2009/2010 pa preko 160.000.

»Zaradi birokratskih zavzetij in težav v občinskem svetu se je sezona začela kasneje, kar je sprva privedlo do upada števila abonmajev. Zato smo se zavzeli za serijo pobud in posebnih abonmajskih oblik, ki so dale zelo dobre rezultate. V letošnji sezoni smo namreč po zaslugu kakovostne in raznolike ponudbe zbrali skupno 952 abonmajev, lani pa 954, torej le dva več,« je povedal odbornik za kulturo pri občini Gorica Antonio Devetag, po katerem je »goriško gledališče kljub nižjim prispevkom, ki jih prejema v primerjavi z ostalimi večjimi gledališči v Furlaniji-Julijski krajini, znalo ponuditi svoji publiki sezono, ki je na nivoju bogate kulturne tradicije mesta«.

Mramor je izrazil zadovoljstvo nad rezultati letošnje sezone, saj so bile »za polovico predstav vstopnice razprodane«. »Uspelo nam je sestaviti sezono, ki je odgovarjala okusom publike,« je povedal Mramor in poudaril, da so bili »veliki dogodki«, kot sta bila koncerta skupine STOMP in Iva Pogoreliča ter pesniško-akrobatski spektakel Rain, nekaj »izrednega za mesto, kot je Gorica«.

Devetag je spregovoril tudi o načrtih za prihodnjo sezono Verdijevega gledališča, ki bo po dosedanjih napovedih v primerjavi z letošnjo lahko računalna na še nižjo denarno podporo s strani dežele Furlanije-Julijski krajine. »Letošnja sezona je stala 700.070 evrov, za prihodnjo pa bomo imeli na razpolago 50.000 evrov manj. Nižji prispevki bodo seveda deležna tudi vsa ostala gledališča. Upamo vsekakor, da bomo še nekaj sredstev dobili z varianto deželnega proračuna,« je povedal Devetag in dodal: »Občinska uprava se bo dodatno potrudila, da bo prihodnja sezona dobro uspela, računamo pa tudi na pomoč Fundacije Goriške hraničnice.« V sezoni 2010/2011 nameravajo predeti 27 predstav, ob le-teh pa želijo vključiti v program tudi štiri ali pet javnih srečanj z vrhunskimi umetniki, ki bodo nastopili v Gorici. Javna srečanja, je povedal Devetag, bodo potekala v deželnem auditoriju v Ulici Roma.

Upati je, da bodo v program prihodnje sezone občinskega gledališča vključili tudi kako slovensko predstavo, ki jo je letos marsikdo pogrešal. (Ale)

GORICA - Pobuda Renata Fiorellija Da bi spodbudil razpravo o svobodi tiska, razdal sedemdeset kopij Manifesta

V času velike gospodarske negotovosti je kriza na področju časopisnega založništva še globlja. Načini informiranja so se pomnožili, tudi televizijski medij že zaostaja za spletetom. Razen redkih izjem časopisi izgubljajo bralce in izdajatelji nižajo stroške, kar močno spodbuja tla kvalitetnemu novinarskemu delu.

V tem nanaklonjenem okviru, v katerem trpijo tudi časopisi, ki imajo za sabo čvrste delniške družbe, so na robu preživetja dnevniki, ki živijo od javnih prispevkov. Med temi je Primorski dnevnik, pa tudi Il manifesto, ki je včerajšnjo 39. obletnico izhajanja obvezil z izredno zanimivo prilogo o svobodi tiska in informiranja. Zato da bi svarilo Manifesta o tem, da svoboda tiska ogrožajo politika, oblastniški interesi in monopolni položaji nekaterih družb, prišlo med ljudi, je Renato Fiorelli včeraj dopoldne v ljudskem vrtu delil dnevnik in nagovarjal mimočude. Razdal je dobrih sedemdeset kopij, nepregledno več kot katera kolikor krajevna prodajalna časopisov. Opoldne pa je povabil na diskusijo še predstavnike krajevnega časopisa. Roberto Covaz s Piccola je poudaril, da je v malih ured-

GORICA - Nariši nov dan v Kulturnem domu

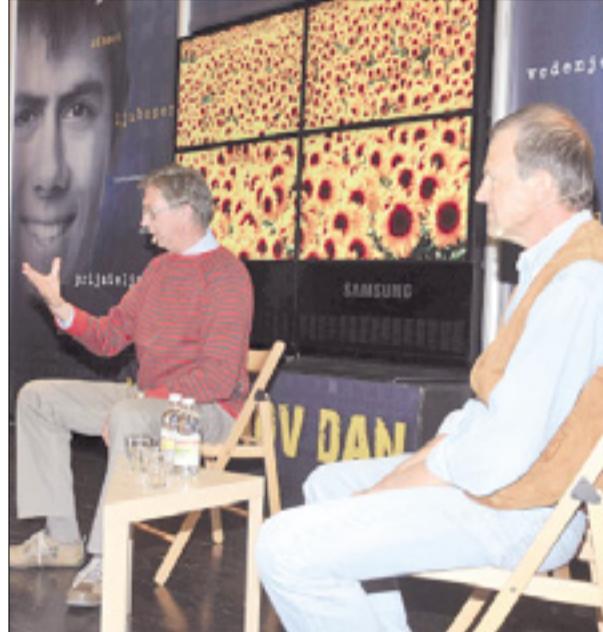
Proti odvisnostim s pozitivno samopodobo

Nevarnosti mamil in alkohola spoznali osnovnošolci, nižješolci in tudi njihovi starši

Nižješolci v
Kulturnem domu
(levo); Ščuka in
Spazzapan (desno)

BUMBACA

Ljubezni, spoštovanju, prijateljstvu, zaupanju, hkrati pa tudi odvisnostim, alkoholu in kajenju so bila posvečena tri srečanja, ki so potekala včeraj v Kulturnem domu v Gorici. Priredila jih je Zveza slovenskih kulturnih društev, uresničitev projekta pa je podprla Slovenska kulturno gospodarska zveza. Pod geslom Nariši nov dan se je dopoldan začel z lutkovno predstavo, ki jo je Boris Kononenko uprizoril za učence Večstopenjskih šol Gorica in Doberdobia. V predstavi je bilo govora o prijateljstvu, zdravi prehrani, varnosti na cesti, učenju, alkoholu in cigaretah. Kononenko je otroke opozoril, da neznancem ne smejo zaupati in da od njih ne smejo sprejemati bonbonov ali karkoli drugega. Igralec je povedal, da se v bonbonih lahko skriva strup, ki mu pravimo mamilu, zato pa otroci morajo vedno obvestiti starše ali učitelje, ko se jim neznanci sumljivo približajo.

V nadaljevanju je Kononenko spodbudil otroke k obiskovanju knjižnic in k branju, s katerim je mogoče spoznati samega sebe. Vsi otroci so ob zaključku predstave prejeli v dar plastificiran plakat z raznimi družabnimi igrami. Njihov namen je, da otroci staršem obnovijo vsebinsko lutkovne predstave in jih poučijo, kako pravilno odreagirati v različnih življenjskih situacijah. Hkrati plakat spodbuja otroce in starše, da ob igri skupaj preživljajo prosti čas. Ne nazadnje lahko

otroci skupaj s starši, vzgojiteljicami in učiteljicami narišajo in pošljejo risbice z naslovom »Nariši nov dan«, ki jih bodo objavili na spletni strani pobude. Vsako prejeto risbico bodo nagrajili s prijetnim presenečenjem.

V drugem delu dopoldneva sta učencem nižjih srednjih šol iz Doberdobia in Ivan Trinko iz Gorice o mamilih in odvisnosti spregovorila Viljem Ščuka in Bernard Spazzapan. Srečanje je vodil Bojan Kodelja, ki je odgovoren za kampanjo Neodvisen.si. Ščuka in Spazzapan sta poudarila velik pomen volje, pozitivne samozavesti in koristnega preživljavanja prostega časa, mlade pa sta opozorila na veliko nevarnost, ki jo predstavlja droga in alkohol. Strokovnjaka za odvisnosti sta pojasnila, da vsakdo sam piše scenarij svojega življenja, nato pa na sebi nosi posledice svojih odločitev.

V večernih urah so v Kulturnem domu gostili strokovnjake, ki so podali dragocene življenjske napotke o zahrbtnih pasteh odvisnosti. Namen treh srečanj, ki so bila posvečena trem različnim ciljnim skupinam, je bil sprožiti reakcije in pogovor znotraj družin in utrjevati samopodobo posameznikov.

Jeseni bodo priredili novo pobjudo, v okviru katere bodo mladim dokazali, da je dobra zabava možna tudi brez alkohola in mamil. Srečanje bo potekalo 13. oktobra in ga bodo priredili v sodelovanju s fundacijo Z glavo na zabavo.

GORICA - Občinski svet

Na Trgu Sv. Antona težave zaradi pronicanja vode

Portelli: »Stroški za menze višji« - Waltritsch: »Šest obrokov za plačilo odpadkov«

Obnovitveni poseg na Trgu Sv. Antona je povzročil težave tamkajšnjim stanovalcem. Ko so se lani začela dela, je stanovalec opazil pronicanje vode v stanovanju, »opozarja goriška občinska svetinja SSK Marinka Korsič, ki je ob priložnosti včerajšnjega občinskega sveta pripravila interpelacijo in jo naslovila na župana. »Vodeninštalater je ugotovil, da pronicanje ni odvisno od okvarne stanovanjskih cevi. Kasneje se je vлага razširila po hodniku in zajela tudi zidove. Tudi omet že odpada, tla pa so mokra in spolzka. Pojav lahko opazimo tudi v prostorih, kjer se nahaja vinoteka Giardino dei vizi. Stanovalci so zadevo preverili tako s podjetjem kot z občinskim tehničnim uradom, rešitev pa zaenkrat še ni,« je poučarila svetinja, ki tudi ocenjuje, da je bil obnovitveni poseg na Trgu Sv. Antona »premalo spoštljiv« do značilnosti tamkajšnjih zgodovinskih stavb.

»Marca smo izvedeli, da je negativno mnenje o posegu izrazila arhitektinja-stanovačka. Kritizirala je posege na stavbi, točneje namestitev zlepov, ki so po novem na površju, in povezavo med trgom in hodnikom. Raven trga je bila namreč zvišana za 30 cm in to je ustvarilo težave pri povezavi v vhod dom. Ko so pri naslednjem posegu zamenjali nekatere počene plošče na trgu, so težavo resili tako, da so nekoliko zmanjšali naklon rampe, ki vodi k vhodnim vratom,« pravi Korsičeva in sprašuje župana, kdo je odgovoren za te pomankljivosti in ali ni k temu pripomoglo dejstvo, da so v mestu hkrati odpri preveč gradbišč.

Na dnevnem redu občinskega sveta, ki se bo nadaljeval danes, je bila tudi razprava o občinskem obračunu za leto 2009. Na podlagi dokumentacije je negativno mnenje o upravljanju desnosredinske uprave izreklo načelnik skupine Demokratske stranke Federico Portelli, ki opozarja na močno znižanje dejavnih prispevkov, »ki dokazujejo, da je pomankjanje goriškega odbornika v Tondovem odboru občutiti«, ter na zvišanje davčne obremenitve za občane. »Najbolj zanimiv poatek je povrašanje stroškov za upravljanje menz vrtec. Leva sredina se je upirala odpuščanju uslužbencem in nižanju kakovosti storitev, zdaj pa vidimo, da so na naši strani

GABRJE - Poklon umrlim Slovencem in Hrvatom

Zbora Skala in Jezero se odpravljata na Sardinijo

Konec maja se bodo pevci moških pevskih zborov Skala iz Gabrij in Jezero iz Doberdoba poklonili spominu Slovencov in Hrvatov, ki so med drugo svetovno vojno umrli na Sardiniji, kamor so bili poslanvi v okviru Posebnih bataljonov. Spominski projekt prireja gabsko kulturno društvo Skala v sodelovanju z doberdobskim Jezerom, na pot sodelovanja pa sta zbor stopila, ker oba vodi mlada dirigentka Zulejka Devetak. »Moči smo združili, da bi se na Sardiniji predstavili čim bolj kakovostno,« pravi Bernard Florenin iz društva Skala in pojasnjuje, da potovanje na Sardinijo, ki bo potekalo od 21. do 23. maja, posvečajo spominu številnih tam umrlih Slovencov in Hrvatov.

Na Sardinijo je bilo namreč poslanih veliko slovenskih in hrvaških fantov, od katerih so bili številni žrtvi malarije, nekateri pa zavezni-

ški bombardiranj. »Obiskali bomo pokopališča v kraju Nuoro, Sassi, Milis, Sanluri in Cagliari, kjer so pokopani Slovenci in Hrvati,« pravi Florenin in razlaga, da je na Sardiniji umrlo kakih deset prebivalcev raznih vasi sovodenjske občine, med umrliimi pa so tudi Doberdinci, Štandrežci, Goričani in sploh fantje iz številnih drugih vasi. Med potovanjem bodo v Nuoru imeli celovečerni koncert, med katerim bodo predstavili knjigo Sardinci, ki jo je napisala Dorica Makuc in je bila prevedena tudi v italijanščino. Publikacijo bodo predstavili tudi v kraju Mores, kjer živi Dušan Simčič, eden izmed udeležencev Posebnih bataljonov, ki je po vojni ostal na Sardiniji, se poročil in imel tri otroke. Simčič je bil v mestu Mores dve mandatni dni tudi župan, sicer pa srčno pričakuje obisk gabskega in doberdobskega zabora, ki mu bosta skupaj seveda tudi zapela.

TERPICTURA Umetniški trikotnik

3. maja v Gorici odprtje razstave

V pondeljek, 3. maja, bodo v galeriji Dora Bassi v Ulici Roma v Gorici odprli razstavo Terpicura, ki jo že petič prireja goriško kulturno združenje Tullio Crali. Gre za mednarodni slikarski trikotnik, v okviru katerega bodo svoja dela razstavljali slikarji iz Italije, Slovenije in Hrvaške. Letošnje izvedbe se bo udeležilo devet umetnikov, in sicer Loris Agosto, Vladimir Bačić, Miran Kordžić, Blaž Erzetić, Renzo Pagotto, Karim Azad, Mladen Milić, Marta Malni in Edes Fratallone Longo.

»Tudi pri letosnji izvedbi razstave so nam pomagale institucije, in sicer dežela Furlanija-Julijška krajina in občina Gorica, ki nam je ponudila razstavne prostore v Ulici Roma,« je povedala predsednica društva Crali Rosaria De Vitis Piemonti in dodala, da bo razstava v prihodnjih mesecih na ogled tudi v Sloveniji in na Hrvaškem. Včerajšnje predstavitev pobude Terpicura se je udeležil tudi goriški občinski odbornik Antonio Devettag, ki je pohvalil delo društva Crali, umetnostna kritičarka in kuratorka razstave Eliana Mogerovich pa je na kratko spregovorila o umetniškem izražanju devetih sodelujočih slikarjev. Razstavo bodo odprli 3. maja ob 18. uri, v spodnjih prostorih dejavnega auditorija v Ulici Roma pa bo na ogled do 13. maja od pondeljka do sobote med 10. in 12. uro ter popoldne med 16. in 19. uro. (Ale)

Slikarski natečaj Mulitsch

Kulturno društvo Dario Mulitsch razpisuje 3. mednarodni slikarski natečaj, ki bo posvečen spominu na profesorja Dario Mulitscha. Natečaj je namenjen italijanskim in tujim umetnikom in je razdeljen na dve sekciji z dvema različnima temama: prva tema je prosta, druga pa je posvečena Gorici in športu - s posebnim poudarkom na nogometu. Brezplačna prijava na slikarski natečaj je možna do 5. junija. Prijavljenci bodo pravočasno obveščeni o pripraviti k razstavi. Pripravljeni umetniki bodo morali do 31. avgusta povrniti prijavino 40 evrov, do 18. septembra pa izročiti svoja dela. Skupinska razstava izbranih del bo na ogled od 2. do 10. oktobra v palači Coronini Cronberg na Drevoredu 20. septembra v Gorici, odprtje razstave in nagrajevanje bosta 2. oktobra ob 17.30. V sekcijsi s prosto temo bo zmagovalec prve nagrade prejel tisoč evrov, druga nagrada bo vredna 700, tretja nagrada pa 500. Nagrada žirije bo vredna tisoč evrov. V sekcijsi Gorica in šport bodo podelili nagrado, vredno 500 evrov. Dijakom umetnostnega zavoda Max Fabiani bodo podelili tri bone za nakup knjig, predvideni so tudi priznanja, pet bonov za nakup slikarske opreme in pet zavojev s tekstilijami. Vsi umetniki, ki bodo pripuščeni k razstavi, bodo prejeli potrdilo o sodelovanju, njihova dela bodo objavljena v katalogu in v spletni galeriji. Informacije so na voljo pri kulturnem društvu Dario Mulitsch, Ulica Margotti 11, 34170 Gorica, tel./faks 0481-535004, e-pošta concorsomulitsch@alice.it.

Trčenje v Tržiču

Pred krožiščem sta bila ustavljena, ko je v njun avtomobil trčila priletna voznica. Nesreča se je pripetila včeraj ob 15.30 na krožišču pri veleblagovnici Emisfero v Tržiču. V avtomobilu tipa Citroën C3 sta se vozila 72-letni Guido Sain in 65-letna Annamaria Rizzo iz Ronk; njun avtomobil je bil ustavljen pred stopom, vanj pa je s svojim vozilom tipa Fiat 600 trčila priletna voznica, čigar istovetnosti niso posredovali. V trčenju sta se ženski lažje poškodovali, tako da so ju prepeljali na zdravljenje v tržiško bolnišnico; moški pa so spremili na oddelek za prvo pomoč, k sreči pa ni zadobil hujših poškodb.

NOVA GORICA - Sprejemanje občinskega prostorskega načrta

Območje mesta so morali zmanjšati

Na Ajševici ohranajo razvojno območje za poslovne dejavnosti

Sprejemanje občinskih prostorskih načrtov je težava, ki tare vse slovenske občine in tudi novogoriška pri tem ni izjema. »Zadeve namreč tečejo tako počasi, da nas vse skupaj boli glava,« pravi župan Mirko Brulc. Občinski prostorski načrt so v Novi Gorici začeli pripravljati že leta 2003, štiri leta kasneje pa so morali zaradi spremembenega zakonodaje ponovno skozi vse postopke. Na občini računajo, da bo čez eno leto dokument, ki je podlaga za nadaljnji urbanistični razvoj mesta, vendarle nared. »Tistega dne, ko bo občinski prostorski načrt sprejet, bomo že morali začeti vanj vnašati spremembe,« napoveduje Brulc. V obdobju, ko je nastajal, se je namreč že veliko spremnilo. S sprejetjem tega dokumenta si bodo oddahnili tudi številni občani, ki že leta čakajo na gradbena dovoljenja za izgradnjo stanovanjskih hiš.

Da je zakonodaja velika ovira, ki jo občine premagujejo pri izvajjanju aktivnosti s področja urejanja prostora, pritrjuje tudi Tomaž Vuga, predsednik foruma za pripravo občinskega prostorskoga načrta. »Dokument moramo pripravljati po dveh zakonih, ki pa med seboj nista usklajena,« opisuje zagato Vuga. Za dodatno zavlačevanje so poskrbeli še na ministrstvu za okolje in prostor, kjer so za mnenje o osnutku občinskega prostorskoga načrta in okoljskem poročilu potrebovali kar 156 dni, namesto zakonsko določenih 30. Povrh vsega so na ministrstvu okoljsko poročilo zavrnili, zato so na občini morali pripraviti nova dopolnila. Dokler o tem dokumentu ne dobijo pozitivnega mnenja, namreč osnutek občinskega prostorskoga načrta ne morejo javno razgrniti. »Kljub vsemu računamo, da bomo to lahko storili že v prvi polovici junija,« pojasnjuje Vuga. Sledil bo postopek priprave predloga dokumenta in še kup postopkov v parlamentu, preden bo predvidoma čez eno leto občinski prostorski načrt nared.

Večino pripomb ministrstva iz zavrnjenega okoljskega poročila so na občini upoštevali, pojasnjuje Vuga, pri nekaterih pa nameravajo vztrajati. Na Lovkah, denimo, želijo na dveh območjih, ki sta sicer na kmetijskih površinah, omogočiti turistični razvoj. Tudi na Ravnicah se površina, ki bi jo radi namenili za stanovanjske gradnje, nahaja na kmetijsko zaščitenem območju. Najpomembnejše pa je, da so morali na občini pristati na zahteve o zmanjšanju območja mesta. »Razvojne površine smo pomaknili v vzhoda proti zahodu, opustiti smo morali namene, ki so jih imeli na cesti ob Lijaku, ohranjamo pa razvojno območje za poslovne dejavnosti ob obeh bencinskih črpalkah na Ajševici. Tudi to bi morali črtati, a menimo, da je v tem trenutku tam še edina možnost za razvoj mesta, kajti v hrib ne moremo, v Italijo tudi ne, na jugu pa je Panovec,« pravi Vuga. Na omenjenem območju na Ajševici gre za dobrih 12 hektarjev veliko

zemljišče, za katero na občini menijo, da je v naslednjih desetih letih potrebno za normalen razvoj mesta. Z dokumenta so črtali tudi bodoče stanovanjske površine na območju Ajševice, upoštevali pa so tudi prenos Parka znanja iz Ajševice na območje med Kornom in Strelško ulico v Novi Gorici. Glede vprašanja po-

daljšanja magistrale oziroma Kidričeve je prevladalo mnenje, da ostane dolgoročni projekt, predlagajo pa, da se zagotovi izgradnja podaljška Lavričeve do solkanske obvoznice, do koder pa ne bo podaljšana Gradnikova ulica, kot je bilo mišljeno. »Izredno pomembna in dokončno sprejeta je izgradnja zahodne obvozni-

ce, kar bo zahtevalo izgradnjo novega tunela pod Kostanjevico, in bo ključnega pomena za razbremenitev Vojkove in sedanjega tunela pod Panovcem. Priključili pa jo bomo na Prvomajsko,« je o náčrtovanih spremembah mesta še povedal Tomaž Vuga.

Katja Munih

KOMIGO Optimist in nagradna predstava

Kulturna sezona se postopoma nagiba h koncu in tudi nad letošnjim festivalom komičnega gledališča v treh jezikih Komigo bo kmalu padel zastor. V rednem abonmajtu bo na sporednu še ena predstava, in sicer v torek, 11. maja, ob 20.30, ko bo uprizorjena komedija Špasteatra iz Mengša »Optimist« z Matjažem Javšnikom. Obiskovalci Kulturnega doma v Gorici bodo tokrat vabljeni v vrtiljak srečnih, razburljivih in komičnih prigod nekoga, ki je bil in ostal - Optimist, čeprav se je rodil v Jugoslaviji, je odraščal v Sloveniji in naposled se je znašel na trgu delovne sile, imenovanem Evropa.

Kot so svojčas obljudili prireditelji festivala, abonenti letošnjega Komigoja bodo skupaj z abonentimi festivala »Un castello di risate« deležni še ene nagradne predstave, ki bo uprizorjena v goriškem Kulturnem domu v petek, 14. maja, ob 20.30; abonenti si bodo ogledali komedijo goriškega avtorja in režiserja Maura Fontaninija »Il matrimonio può attendere« (S poroko lahko počakamo) v priredbi gledališča Terzo teatro iz Gorice.

Abonenti Komigoja lahko brezplačne vstopnice (z neštevilčnim sedežem) dvignejo pri blagajni Kulturnega doma v Gorici (Ul. Brass 20 - tel. 0481-33288). Komedijo goriških avtorjev in izvajalcev prirejata v skupnem sodelovanju goriški Kulturni dom oz. festival Komigo in združenje Terzo teatro iz Gorice. Naveza med organizatorjem obeh festivalov je pred časom omogočila nadvse uspešno gostovanje v Gorici muzikala »Mamma mia«, s katerim se je v Kulturnem domu predstavila gledališka skupina Stravagario iz Verone.

NOVA GORICA - Podatki zvez SABS in EARA

»Čez deset let bo vrhunec obolenosti v zvezi z azbestom«

Z leve Paolo Tomatis, Bojan Goljevšček, Roberto Fonda in Giuseppe Tureta

Partnerski organizaciji EARA in Zveza SABS (Sindikat azbestnih bolnikov Slovenije) sta včeraj v novogoriškem obrtnem domu skupaj obeležili svetovni dan žrtev azbesta ter mednarodni dan varnosti in zdravja pri delu, predstavili sta tudi večjezično glasilo EARAnews, ki izhaja trikrat letno. Predstavniki obeh organizacij želijo ob tej priložnosti širšo družbo opozoriti na neizvajanje zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom v Sloveniji, na dejstvo, da gre za najhujšo poklicno bolezen tega stoletja, katere razsežnosti bodo dosegle vrh okoli leta 2020, število žrtev pa se bo najmanj podvojilo; opozoriti želijo še na stanje z azbestom onesnaženih območij v Evropi s poudarkom na Italiji, Avstriji, Sloveniji in Hrvaški.

V Slovenijo je bilo od leta 1946 do 1990 uvoženih 670 tisoč ton azbesta, »italijanska« številka je še večja: iz Trsta so ga od 60. let minulega stoletja pretvorili kar 800 tisoč ton. V Sloveniji je bilo azbestu izpostavljenih letno več kot 23 tisoč delavcev, od tega tretjina v anhovskem Salonitu; posledica tege je, da se v državi soočajo z najhujšo obliko obolenja, povezanega z azbestom: mezoteliomom ali rakom na pljučni mreni. Jasnih podatkov o številu obolelih oz. mrtvih zaradi te bolezni v

Sloveniji ni. »V poznih devetdesetih letih je bilo v državi okrog 400 obolelih, sedaj pa naj bi jih bilo okoli 1.700 potrjenih s poklicno boleznjijo, povezano z azbestom, diagnosticiranih pa je bistveno več, jih pa zdravstveni organi ne priznavajo,« pojasnjuje Bojan Goljevšček, predsednik SABS-a in podpredsednik EARA. V Furlaniji-Julijskih krajinah se število mrtvih že nagiba k osemdeset na leto, v Venetu jih je več kot sto.

»Okoli leta 2020 se bodo številke obolelih podvojile, temu ustrezno bodo ogromne tudi vsote, ki jih bodo posamezniki iztožili z odškodninskimi tožbami, katerih pa nekatere podjetja niso predvidela,« opozarja odgovorni urednik EARAnews, Roberto Fonda. »Gre za katastrofo, ki prizadene celo delo. Zakaj torej vlade ne dojamejo vpliva, ki ga ima azbest na zdravje prebivalcev?« se je spraševal Giuseppe Tureta, podpredsednik EARA. Prav zato so ustanovili EARO, evropsko organizacijo, za katero računajo, da ji bodo v Evropski uniji prisluhnili. Med glavnimi cilji obeh organizacij so osredotočanje na raziskave v zvezi s posledicami uporabe azbesta, črpanje sredstev za posrednega dialoga, zato napovedujejo, da bodo na predsednika vlade v kratkem naslovili odprto pismo.

Katja Munih

Dvodnevna furga

Danes in jutri bo potekala že tradicionalna furga - podiranje in prevoz jambora za mlaj. Ta bo s konjsko vprego potoval iz Trnovskega gozda v Novo Gorico, kamor bo prispel jutri v popoldanskih urah. (km)

Deželni episkopat

Deželnemu episkopatu po drugi svetovni vojni bo posvečeno srečanje, ki ga institut za socialno in versko zgodovino prieja danes ob 18. uri v Hiši Ascigli in Gorici. Cristiano Donato, Ivan Portelli in Tomaž Simčič bodo posebno pozornost posvetili škofom Francescu Isoli, Frančišku Borgia Sedeju, Andreju Karlincu in Antonu Mahniču.

Kreativna delavnica

V likovni galeriji La Bottega v Ulici Nizza v Gorici bo danes in jutri potekala kreativna delavnica z naslovom »AA Arte Attiva«, ki jo bo vodil Italio Montiglio. Za prijave 0481-535648 ali 335-8018607.

Knjiga Marie Venturi

V dvorani APT na postaji v Gorici bo danes ob 18.03 Ilaria Prati predstavila knjigo »La vita senza me«, ki jo je napisala Maria Venturi, bivša urednica tedenikov Novella 2000 in Anna.

Z avtobusom v Lipo

Člani druženja Tenda per la pace bodo jutri ob 11. uri izpred železniške postaje v Gorici odpotovali v Lipo, vasičko pri Reki, kjer so Nemci 30. aprila leta 1944 pobili 269 civilistov. V Lipu bo spominska svečanost, na kateri je navedena prisotnost bivšega hrvaškega predsednika Stipeta Mesića. Na avtobusu združenja Tenda per la pace je še nekaj mest, prijave zbira Corrado Altran (tel. 348-2946844).

NOGOMET - Pirova zmaga Barcelone na povratni tekmi polfinala lige prvakov

Inter preživel Camp Nou, na vrsti Santiago Bernabeu

Barcelona napadala, Inter se je urejeno branila - Motta izključen - Gol Piqueja

Barcelona - Inter 1:0 (0:0)

STRELEC: Pique v 84. min.

BARCELONA: Valdes, Pique, G. Milito (od 46. Maxwell), Toure, Dani Alves, Busquets (od 63. Jeffren), Xavi, Keita, Messi, Ibrahimović (od 63. Krkić), Pedro.

INTER: Julio Cesar, Maicon, Chivu, Lucio, Samuel, Zanetti, Motta, Cambiaso, Sneijder (od 66. Muntari), Eto'o (od D. Milito (od 81. Cordoba).

RDEČ KARTON: Motta (v 28.)

BARCELONA - Nogometaši Interja so se uvrstili v veliki finale evropske lige prvakov, navkljub temu, da so včerajšnji povratni polfinalni tekmi v gosteh izgubili z Barcelono z 0:1. Milanska ekipa je na prvi tekmi ugnala branilko lanskega naslova s 3:1, v finalu, ki bo 22. maja, v Madridu, pa se bo pomerila z nemškim Bayernom.

Začelo se je po pričakovanjih: Barcelona je proti milanskim vratom pritisnila z vsemi možnimi topovi, Interjeva strnjena obramba pa se je učinkovito branila.

Izbranci Josepa Guardiola si navkljub očitni terenski premoči, neprestavljemu pritisku in silno tveganji postaviti v prvi polovici prvega polčasa niso prigrali nobene izrazite priložnosti. Po uvodnem »zatišju« je nastopila nevihta. V 23. minutu je Barcelona izpeljala prvo resno akcijo, po predložku Daniela Alvesa z desne strani se je v sijajni priložnosti znašel Pedro Rodriguez, njegov strel z 12 metrov pa je »svignik« mimo leve vratnice brazilskega vratarja Julia Cesara.

Novo razburjenje na štadionu Camp Nou je sledilo pet minut kasneje, v glavnih vlogah pa se je znašel Thiago Motta. Brazillec, sicer nekdanji igralec katalonskega kluba,

Inter bo tretjič naskakoval nogometni Mont Blanc (pred tem je slavil v sezona 1963-64 in 1964-65), Bayern pa petič (1973-74, 1974-75, 1975-76 in 2000-01)

ANSA

ba, je v enem od številnih dvobojev z roko oplazil Sergia Busquetsa po obrazu, belgijski sodnik Frank De Bleeckere pa mu je zaradi tega pokazal rdeč karton.

Barcelona je imela v prvem polčasu izrazito terensko premoč, kar 77 odstotkov časa je bila žoga v njeni posesti, a mreža Interja se ni zatresla. V drugi polovici tekme je Guardiola namesto Milita v ogenj poslal brazilskega bočnega igralca Maxwella, kar je bila jasna katalonska napoved za totalen napad. Obramba Milancanov je vse do 82. minute delovala naravnost perfektno, nato pa so se v njihovi postavitvi ven-

darle pojavile določene razpoke. Najprej se je po Messijevi podaji v izjemni priložnosti znašel rezervist Krkić, njegov strel z glavo pa je končal mimo gola. Le dve minuti kasneje je zadetek upanja dosegel obrambi igralec Pique, ki je v slogu izkušenega napadalca »obrnil« sicer odličnega Lucia.

Barcelona je v finišu pritisnila z vso močjo in tudi dosegla gol, a ga je De Bleeckere razveljavil zaradi predhodnegaigranja z roko Yaye Toureyja.

To je pomenilo, da je milanski klub v polfinalu izločil v minuli sezoni neustavljivo katalonsko ekipo.

Cambiasso

Interjev zvezni igralec je tudi na Camp Nou igral fenomenalno. Kot najboljši dirigent je vodil tako Interjevo obrambo kot zvezno linijo. Boril se je za vsako žogo in predvsem odločilno zaustavil svojega sonarodnjaka Lea Messija, ki ni imel manevrskega prostora. Skratka pravi bojevnik. Kaj bi Mourinho brez njega?

Zlatan Ibrahimović

Kot že na prvi tekmi v Milanu je bil njegov doprinos ničen in trener Guardiola ga je tudi na Camp Nou zamenjal že v začetku drugega polčasa. Interju je uspelo izločiti Barcelono že ... med prestopnim rokom. Katalonskemu klubu je odstopil sicer genialnegra, a razvajenega solista, v zameno pa dobil Eto'oja, ki se odlično spaja z Mourinhovim konceptom kolektivne igre.

BAVISELA - P. Križmančič

Trst ni New York, čeprav ...

Če ste se kdaj peljali po vzhodnem Krasu, predvsem od Padrič do Bazovice, ste bržkone že videli športnika na vozičku, ki marljivo trenira. V vsakem vremenu sicer ne more na cesto. »Še posebno letos, ko nam je zima precej nagajala in ni bila posebno naklonjena športnikom. Zaradi slabega vremena sem letos zelo malo treiral in nisem dobro pripravljen za ne-dlisko Baviselo. Bomo pa stisnili zobe. Vsekakor grem bolj za rekreacijo in ne tekmovljeno,« je poudaril Padričar (letnik 1941), ki bo prihodnje leto dopolnil 70 let. S športom pa se aktivno ukvarja od leta 1956. Pavel je leta 1997 nastopil tudi na znamenitem maratonu v New Yorku.

Letošnja Bavisela bo vaša ...

Na tržaški Baviseli nastopam ne-prekinjeno od leta 1996. Leta 2000 sem se prezkušil na maratonu, na vseh drugih izvedbah pa sem tekmoval v polmaratonu.

Bili ste v New Yorku. Ali ste mogoče nastopili na drugih pomembnih evropskih maratonih?

Ne. Tekmoval sem le še v Vidmu.

Ali se da primerjati Baviselo z newyorskim maratonom?

Absolutno ne. New York je pač velemesto, Trst pa je eno od tolifik manj pomembnih mest na svetu.

Bi lahko v prihodnje Trst konkuriral z ostalimi večjimi mesti?

Ne. Druga velemesta imajo pač višji proračun in več denarja na razpolago, ki privabi najboljše tekače. To-vrstnih športnih prireditev je vse več

BAVISELA 2010 - 3.500 otrok na Baviseli mladih

Poplavljeni trg

Danes odprtje sejma športne opreme Bavisela Expo - Natrpan sobotni in nedeljski spored

Med slovenskimi šolami nastopili tudi učenci katinarske šole Milčinski, ki so se takole nastavili objektivu našega fotografa

KROMA

se na Baviselo mladih vpisali tudi posamezniki v spremstvu staršev.

Mlade tekače sta nagrajevala odbornik za šolstvo tržaške Občine Giorgio Rossi in predsednik pokrajinskega odbora CO-NI Stelio Borri, tekmo pa je omogočila Fundacija CRT. Organizacijo so v svoje roke prevzeli člani tržaškega Marathona.

Zvečer je bil na nabrežju tudi veliki štafetni tek 100x1000. Moci je merilo letos okrog 30 moštov, ki jih je sestavljal po deset tekmovalcev, tako da bi morali pravzaprav zapisati, da je šlo za tekmo 300x1000, vendar imena manifestacije organizatorji niso hoteli spremeniti.

NOGOMET
Luciano Moggi doživljenjsko izključen

RIM - Luciano Moggi, kateremu bi se prihodnje leto iztekel petletna diskalifikacija, se ne bo vrnil v svet profesionalnega nogometa. Zvezno sodišče državne nogometne zveze je namreč Moggia doživljenjsko izključila. Enako usoda je doletela Antonia Girauda in nekdanjega podpredsednika državne nogometne zveze Innocenza Mazzinija.

FAVORITI - Predsednik UEFA Michel Platini je pred začetkom mundiala v JAR razkril, da ima tri favorite za naslov. »Pred letosnjim prvenstvom imam tri favorite, čeprav imam ponavadi štiri: Brazilijo, Španijo in Anglico. Vendar pa nikoli ne moreš biti pričlan na zmagi, kadar igras proti Franciji, Nemčiji ali Italiji,« meni Platini.

ŠAH - Branilec naslova Indijec Viswanathan Anand je v četrti parti svetovnega šahovskega prvenstva prepričljivo premagal izzivalca Bolgara Veselinu Topalova. Šahista bosta odigrala dvanajst partij, po tretjini dvoboja pa vodi Anand z 2,5 proti 1,5. 40-letni Anand je let let mlajšega Topalova premagal z belimi figurami, in sicer v 32. potezi.

SKUPAJ - Vodilne osebe češkega in slovaškega nogometa resno razmišljajo o ponovni ustanovitvi skupne lige. Slovaška nogometna zveza je že v začetku leta predlagala, da bi v ligi nastopilo 12 čeških in šest slovaških klubov.

GIRO - Kazahstanec Aleksander Vinokurov bo prvo ime moštva Astana na letosnji dirki po Italiji, ki se bo pričela 8. maja v Amsterdamu. Za kazahstansko ekipo bo na Giru nastopil tudi slovenski kolesar Gorazd Štangelj.

Trentino finalist

MACERATA - V četrti tekmi polfinalne končnice odbojkarske A1-lige je Trentino Volley v Macerati zmagal s 3:2 (28:26, 27:29, 17:25, 25:23, 15:11) in se uvrstil v finale s skupnim izidom 3:1.

JADRANJE - Mednarodna regata v Hyeresu

Jaš in Simon tudi letos v »zlati skupini«

Po kvalifikacijah so včeraj že opravili tudi prvi finalni plov

HYERES - Na prestižni mednarodni regati olimpijskega razreda v francoskem Hyeresu sta se mlada jadralca JK Čupa Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti tudi letos prebila v »zlatu skupino«. Na včerajšnji zadnji kvalifikacijski regati sta se uvrstila na 28. mesto, kar jima je navrglo skupno 38. mesto, v skupino najboljših pa se je uvrstilo 45 od 90 nastopajočih posadk. V prvi torkovi kvalifikacijski regati sta bila celo prva, nato pa sta pred včerajšnjo dosegla uvrstitev še na 38. in 16. mestu. V Hyeresu so takoj po kvalifikacijah izvedli včeraj tudi že prvi finalni plov, na katerem sta se Jaš in Simon uvrstila na solidno 25. mesto, skupno pa sta po odbitku 38. mesta na 37. mestu.

»Z uvrstitev v zlatu skupino smo dosegli osnovni cilj. V tako močni konkurenči bo odslej vsaka regata pomenila za nas novo dragoceno izkušnjo,« je povedal trener Matjaž Antonac, ki sprembla fanta v Franciji. V Hyeresu je bil veter dolej vedno šibek, sprememb pa za prihodnje dni ne napovedujejo. »V takšnih razmerah sta fanta zelo hitra v orci, tudi s špinakerjem nimata težav, delata pa še taktične napake, ki jih prekajen nasprotinci znajo kaznovati. Tudi zbranost ni vedno maksimalna,« je še povedal Antonac, ki pa pravi, da so z nastopom Čupine dvojice zadovoljni tudi v taboru italijanske zvezde. Predsednik FIV Croce se ob njuni zmagi v prvi regati ni mogel načuditi in jima je osebno čestital, «je poudaril trener.

Lani sta Sivitz Košuta in Farneti v svojem prvem nastopu v Hyeresu presestila z odličnim 16. mestom, letos bo takšno uvrstitev težko ponoviti, saj je vprašanje, koliko regat bodo lahko izvedli v zadnjih dveh dneh tekmovanja. Na skupni lestvici vodita Francija Charbonnier in Meyer pred Švedoma Dahlbergom in Ostlingom ter Nemcem Wagnerjem in Scheuflejem. Jaš in Simon (oba letnik 1991) sta med finalisti tudi letos najmlajša. (ak)

Jaš in Simon v Hyeresu tudi letos najmlajša finalista

KROMA

Turnir Nereo Rocco: polfinala Lazio - Colo Colo in Milan - Napoli

Četrtna tekma v Štandrežu se je končala z zmago čilske ekipe Colo Colo, ki je z 2:0 premagala brazilsko Bahio. Colo se je tako uvrstil v jutrišnji polfinale, v katerem bo v Vilešu (ob 20. uri) igrал proti Laziu, ki je še po enajstmetrovkah (9:8) premagal hrvaški Osijek. V Premariaccu je Milan, prav tako po enajstmetrovkah, premagal Parmo. Končni izid je bil 4:2. Empoli pa je moral priznati premoč Napoliju, ki je zmagal z 1:0. V jutrišnjem polfinalu v Seveglijanu (ob 20. uri) se bosta pomerila Napoli in Milan. Finale bo v soboto ob 15. uri v Gradišču. Tekma za tretje mesto bo prav tako v soboto, ob 11. uri v Galjanu pri Čedadu.

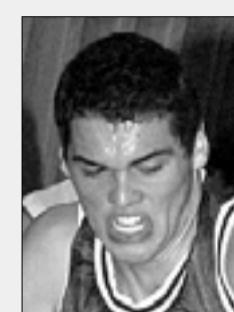
Turnir držav: v jutrišnjem finalu v Tržiču Italija proti Mehiki

V včerajšnjih polfinalih Turnirja držav, na katerem nastopajo državne selekcije U16, sta slavili zmago Italija in Mehika. Italijanska selekcija je v Vipolžah pod taktirko selektorja Rocce z 1:0 premagala Hrvaško. Edini gol na tekmi je v 8. minutah dosegel Garritano. Mehika pa je z enakim izidom odpravila Izrael.

V jutrišnjem finalu na igrišču Cosulich v Tržiču (ob 18. uri) se bosta pomerili Italija in Mehika. Za tretje mesto, jutri ob 16. uri v Mirnu, se bosta potegovali Izrael in Hrvaška.

KOŠARKA Ban in Bernetič zadovoljna

Na 25. državnem pokalu, ki ga je organiziral košarkarski klub Golfo Piombino, sta v dresu tržaškega moštva Pallacanestro Trieste kot gosti nastopila tudi mlada Jadranova košarkarja Borut Ban in Ivan Bernetič. Tržaška ekipa je v treh kvalifikacijskih tekma skupine A doživel dva poraza. Najprej jo je z zgovornim izidom 123:58 nadigral bolonjski Virtus, gladek poraz pa je utrpela tudi proti mladinski ekipi prav tako znamenitega kluba, to je Mens Sana Siena. Toskanci so Tržačane premagali z 98:63. V včerajšnjem zadnjem krogu izločilne faze je tržaški Basket Team s 87:55 premagal ekipo gostitelja in se tako uvrstil na 3. mesto. Bernetič in Ban sta na vseh treh tekma veliko igrala. Proti Virtusu je dosegel Ban 12, Bernetič pa 8 točk, proti Sieni Ban 8, Bernetič pa 6 točk, proti Piombinu pa je več točk, to je 15, dosegel Ivan, Borut pa jih je prispeval deset.

»Virtus in Siena sta se lani merila v finalu za mladinski naslov, igrali smo torej proti najboljšima mladinskim ekipam v Italiji. Tako močne ekipe kot je Virtus še nisem videl, bili so dvakrat večji od nas. Siena je že bila bolj »človeška« in končna razlika ni realna, gostitelji pa so bili precej slabši od nas. Najboljše sem igral proti Virtusu, drugače nisem veliko metal. Vsi smo igrali približno enako dolgo,« je povedal Ban. Zadovoljen s svojim nastopom je bil tudi Bernetič: »Veseli me, da sem se pomeril s starejšimi in višjimi centri. Kljub temu sem dosegal točke in nabiral skoke. Igral sem precej, več kot sem si čakal, saj je v naši ekipi manjka standardni center Medizza.«

Jadranova košarkarja sta se sinoči že vrnila domov, saj ju v nedeljo v Portogruaru čaka v dresu Kontovela prva tekma polfinalne faze končnice za napredovanje v deželno C-ligo. (ak)

ODBOJKA - Moška C-liga

Valovo slovo s porazom

V Tržiču popustili po prvem setu - Končno 5. mesto Štandrežcem ne more uiti

Fincantieri - Val Imsa 3:0 (25:22, 25:15, 25:16)

VAL IMSA: D. Faganel 11, Ombrato 9, Povšič 4, Masi 6, Nanut 4, Gagliardi 0, Plesničar (L), Devetak 1, Corva, Florenin. Trener: Makuc.

V vnaprej igrani tekmi 23. kroga moške odbojkarske C-lige so valovci sconoči v Tržiču gladko izgubili. Ker so v prihodnjem, zadnjem krogu prosti, je bil to zanje letošnji poslovni prvenstveni nastop. Klub porazu proti direktnemu zaledovalcu jim končno 5. mesto ne more uiti. Fincantieri ima zdaj tri točke manj od valovcev, vendar jih zaradi manjšega števila zmag ne more več ujeti, tudi če prihodnjo soboto, kar je zelo možno, premaga šibko Porcio.

V prvem setu sta si bili ekipi enako-vredni. Kljub temu, da so nastopili okrnjeni zaradi odsotnosti Stefana Faguela (Povšič, ki ga je nadomestil, je v zadnjih dveh mesecih malo treniral), so bili gostje na začetku celo boljši in so si priigrali tri točke prednosti. Fincantieri jih je dokončno ujel pri 17. točki, po 20. pa dosegel odločilno prednost. Val je nato popolnoma popustil in tekme je bilo po prvem setu dejansko konec. Gostom ni šlo prav nič več od rok, zaradi slabega sprejema je bil slab tudi napad (posebno neprepoznaven je bil tokrat Ombrato), gostitelji pa so bili na mreži dosti bolj učinkoviti, tudi zaradi šibkega odpora Valovega bloka in obrameb.

»Končno 5. mesto je za nas soliden rezultat. Če bi več trenirali, bi se lahko mirno uvrstili v play-off. Ne smemo tudi pozabiti, da letos nismo mogli računati na Slobodana Margeta, ki je bil lažni naš najboljši tolkač,« je povedal trener Robert Makuc. (ak)

ŠOLSKI ŠPORT - 1,2,3 volley

Levstik prvi, Kosovel pa tretji

Tržaški pokrajinski odbor odbojkarske zveze FIPAV je tudi letos priredil odbojkarsko šolsko tekmovanje 1,2,3 Volley, namenjeno prvim razredom nižjih srednjih šol na Tržaškem. Na šolah, ki so se prijavile na tekmovanje, so v tem šolskem letu med urami telesne vzgoje priredili turnir med vsemi prvimi razredi, zmagovalni razred pa si je priboril pravico do nastopa v finalu, ki je bil prejšnji pondeljek v televadnicah na stadionu Rocco v Trstu.

Prijavljenih šol je bilo sprva dvanajst, na finalni del pa jih je prišlo le devet (manjkali sta tudi dolinski Gregorčič in svetoivanski Ciril in Metod). Slovenske šole sta zastopala prva razreda openskega Kosovela in njegove proseške podružnice Levstika. Naši dijaki so se odlično odrezali, saj je proseški razred osvojil končno prvo mesto, openski pa tretje, kar seveda predstavlja lepo zadoščenje za dijake same in za profesorja Ivana Peterlinja, ki je številnim naslovom svojih dijakov tako dodal še enega. Dijake obeh šol moramo povzeti za zrelo igro, saj so veliko gradili in izpeljali celo serijo že dovršenih akcij.

Vse tekme so sodili dijaki šole Dante, ki že več let plodno sodelujejo s FIPAV na tem področju.

Izidi naših dveh šol v finalnem delu: Kosovel – Bergamas 23:25, Codermatz – Levstik 14:25, Kosovel – Codermatz 25:18, Levstik – Dante 25:22, Kosovel – Levstik 16:25, Kosovel – Addobbatti/Brunner 25:17, Bergamas – Levstik 20:25, Kosovel – Dante 25:21, Levstik – Addobbatti/Brunner 25:16.

Končni vrstni red: 1. Levstik, 2. Bergamas, 3. Kosovel, 4. Addobbatti/Brunner, 5. Codermatz, 6. Dante, 7. Lucio, 8. Svevo, 9. Divisione Julia.

LEVSTIK: Sara Bunetti, Daniele Bur, Aleksander Danelu, Jelena Ilić, Laura Beatriz Metelko, Hailin Starc, Ivana Zaccaria, Christian Zurini. Profesor Ivan Peterlin

KOSOVEL: Katrin Don, Sara Ferfoglia, Ivan Kocman, Janina Krečič, Adam Saražin, Igor Švara, Niko Trento, Jasna Vitez. Profesor Ivan Peterlin

Nastopajoče sta na koncu nagovorila in nagradila Giorgio Tirel in Danimir Mikolj, predsednik in podpredsednik pokrajinskega odbora FIPAV. Vse šole so prejеле plaketo, šole in profesorji praktično darilo, dijaki spominsko kolajno in majico bližajočega se svetovnega odbojkarskega prvenstva.

KOLESARSTVO - Na več frontah

Posamični in ekipni uspeh SK Devin

Matteo Visintin (SK Devin) dvakrat na zmagovalnem odru

Gorski kolesarji SK Devin so na tekmi za 9. pokal junior bike v kraju Campolossi di Gemona, med 117 udeleženci nastopili v različnih kategorijah. Tristan Taverna je potrdil uspeh preteklega tedna in osvojil skupno 4. mesto oz. 1. mesto med nevčlanjenimi, Jan Godnič se je uvrstil na 13. mesto in je bil tretji med nevčlanjenimi kolesarji, Max Zannier pa je zasedel 19. mesto. Dobre uvrstitev sta tokrat dosegla tudi Erik Mozan in Peter Sossi, ki sta osvojila 2. oz. 4. mesto.

V istem kraju je isti dan potekala tudi cestna dirka za začetnike za 46. Veliko nagrado Gumina. Med 49 začetniki 2. letnika je zmagal Matteo Visintin, saj je v zadnjem kilometru 29 km dolge proge prekosil ubežnike. SK Devin je osvojil tudi trofejo za najboljšo ekipno uvrstitev 2. letnika začetnikov.

V nedeljo pa je Matteo Visintin ponovno zmagal v kraju Budoia pri Pordenonu, kjer je klub SC Fontanagredda priredil dirko veljavno za 2. Veliko nagrado osvoboditve. 34 nastopajočih je prevozilo 28,5 km dolgo progo s povprečno hitrostjo 35 km/h. Med štirimi ubežniki so bili Matteo Visintin, Jan Petelin in lanski italijanski prvak Manzan. Tudi na tej dirki je SK Devin osvojil trofejo za najboljšo ekipno uvrstitev.

NAMIZNI TENIS - Prvenstvo Triveneta

Bojan Simoneta ugodno presenetil

Premagoval drugokategornike - Med zmagovalci tudi veterani in veteranke

Krasovci na zmagovalnem odru (od leve): Bojan Simoneta, Isabella Torrenti, Monica Mosetti, Sonja Doljak in Sonja Milič. Spodaj: Edi Bole

Namiznoteniški igralci in igralke zgoniškega Krasa so na prvenstvu Treh Benečij (Triveneto) v Eppanu pri Meranu osvojili številne kolajne in prvo mesto med društvi. Za največje presenečenje je poskrbel tretjekategornik Bojan Simoneta, ki se je pri članih šele kot četrti nosilec prebil v finale in s 3:1 zmagal proti drugokategorniku Roncolatu. V polfinalu je z enakim izidom premagal drugokategornika Hofferja. V kategoriji nad 60 let je prvič zmagal tudi Edi Bole, ki pa je bil prvi nosilec.

V ženskih članskih kategorijih je zmagaala Sonja Doljak, ki je v finalu premagala Sonjo Milič. Na tretje

mesto se je uvrstila Monica Mosetti. V ženskih dvojicah pa sta slavili zmago Sonja Doljak in Sonja Milič. Drugi sta bili Torrentjeva in Mosettjeva. V kategoriji nad 40 letom starosti je na najvišjo stopničko stopila Sonja Doljak, v starostni kategoriji over 50 pa je bila najboljša Petra Fa-solt, ki je v finalu premagala Sonjo Milič.

V Terniju pa je v teku državno mladinsko prvenstvo, na katerem nastopajo tudi predstavniki Krasa. Tjaša Kralj in Tjaša Doljak sta se ekipo uvrstili med prvo osmerico. Med prvih osem sta se uvrstila tudi Marco Cappella in Kevin Bruni.

NOGOMET - Mladinske lige na Tržaškem

Naraščajniki Pomladi namučili vodilno Ponziano

Pomlad - Ponziana 1:2 (1:2)

STRELEC ZA POMLAD: Bo-

netta v 35. min. iz 11-m.

POMLAD: Vidoni, Verni, Rossone, Riosa, Žerjal, Brass, Cerkvenic (Vallon), Carli, Celin, Kuret, Bonetta (Krasniqi). Trener: Tommasi.

Naraščajniki Pomladi so v za-

stalem srečanju namučili vodilno Ponziano, ki je že zmagala prvenstvo in bo v prihodnji sezoni igrala v deželnem prvenstvu. Ponziana je povedla že v 15. minutu, v 25. pa je bilo že 2:0. Po dveh spodrsljajih je Pomlad reagirala in začela igrati bolj zbrano. V 25. minutu so oranžno-modri zmanjšali zaostanek. Nasprotnikovi branilci so v kazenskem prostoru s prekrškom zaustavili Celina. Z bele točke je bil nato natancen Bonetta.

V drugem delu je bila tekma še naprej živahna in obe ekipe sta se večkrat nevarno približali golu. Trener Pomlad Dino Tommasi je bil tokrat zadovoljen s svojimi varovanci: »Pristop je bil pravi, vsi so dali vse od sebe. Dokazali smo, da se lahko enakovredno kosamo tudi z najboljšimi. Ponziana je namreč zaslужeno zmagala letošnje prvenstvo. Škoda, da med sezono nismo igrali in trenirali kostantno.«

V nedeljo bo Pomlad pri Briščikih v predzadnjem krogu gostila Roianese.

ZAČETNIKI - MEMORIAL PALMA

Zmaga in poraz

Pomlad - Domio 3:1

STRELCI ZA POMLAD: Ko-

cman, Vidali in Žerjal.

POMLAD: Paoli (Kofol), Suppani, Žerjal, Toffolotti (Gregori), Paolucci, Ghersinich, Skivjani (Vattovaz), Košuta, Glavina (Vidali), Bicocchi, Kocman. Trener: Pahor in Paolucci.

Pomlad je proti Domiu igrala dobro in zasluženo zmagala. Oranžno-modri so povedli po zaslugu Kocmana, ki je nasprotnikovega vratarja premagal po lepo izvedenem prostem strelu. Domiu je v drugi tretjini uspelo izenačiti, Pomlad pa je znova povedla v zadnjem delu, ko sta bila uspešna Vidali in Žerjal. Med boljšimi na igrišču je tokrat bil Košuta.

V včerajšnjem drugem krogu turnirja Serena Palma pa je Pomlad visoko izgubila proti San Giovanniju. Končni izid je bil 5:1. Za Pomlad je bil uspešen Vattovaz. Trejtka tekma bo na sporednu jutri.

Obvestila

ZSŠDI obvešča, da je seja košarkarske komisije preložena na ponedeljek, 3. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu »l. Gruden« v Nabrežini.

AŠD SK BRDINA prireja informativni sestanek s starši in otroci, za smučarsko in tekmovalno sezono 2010/2011, ki bo na sedežu društva, Repentaborška ul. 38, v ponedeljek, 3. maja 2010 ob 18.30 uri.

SK DEVIN sklicuje 36. redni letni občni zbor v nedeljo, 9. maja 2010 v prostorih Gostilne BITA v Križu ob 16. uri v drugem sklicanju. Občnemu zboru bo sledilo društveno nagrajevanje kolesarjev, tečajnikov smučarske šole in članov, ki so sodelovali na društveni tekmi ter družabnost.

PLANINSKI SVET

Tečajniki tekmovanji

Tudi letos je Alpinistični odsek SPDT organiziral tekmovanje v boulder plezanju na umetni steni v telovadnicu v športnem centru Zarja v Barzovici. Tekmovanje, ki je steklo v nedeljo, 25. aprila, je bilo namenjeno izključno tečajnikom, ki so se udeležili letošnjih izmen. Skupina plezalcev se je tokrat pomerila na sedmih bouderskih smereh od težavnostne stopnje 5b do 6b+. Po enourinem in izenačenem boju se je na tretje mesto uvrstil Aljoša Kalc, s samo točko zaostanka za Lenardon Castellanijem, medtem ko se je na najvišjo stopničko s solidno prednostjo povzpzel Martin Bembič. Večer se je zaključil v pizzeriji Kariš na Pesku ob prijetnih družbi tečajnikov in družil plezalcev.

Izlet na Golico

V polovici maja kadar se sneg očitali, pobočja Golice se ponovno poteljijo s cvetočimi narcizi. Za ljubitelje narave je to enkratno doživetje.

SPDT priredi 16. maja avtobusni izlet, da bomo lahko tudi mi občudovali prebujanje narave. Odpeljali se bomo iz Trsta trg Oberdan ob 7 uri in z Opčin (hotel Danev) ob 7.15, mimo Jesenic do Planine pod Golico. Iz Planine pod Golico do kocče na Golici (1582m) je dve ure zmerne hoje, do vrha Golice (1835) pa še pol ure. Pot je nekoliko strma, primerna pa je za vse tudi za družine. Priporočamo primerno obutev in pohodniške palice. Za informacije in prijave poklicite na tel. št. 040 220155 Livio. (L.S.)

V nedeljo, 9. maja Družne planinske poti na Banjšicah

Planinci so bili že pred desetletji nosilci številnih pobud usmerjenih v utrjevanje prijateljstva, sodelovanje in preseganje meja. Spomnimo naj samo na srečanja Treh dežel, ki povezujejo planince iz Slove-

Zmagovalec med tečajniki SPDT Bembič v naročju Castellanija (levo) ter Kalca (desno) z aplavzom ostalih tekmovalcev ter sodnikov

Novi odbor SPDG čaka proslavljanje 100-letnice

Občni zbor Slovenskega planinskega društva Gorica je bil letos volilni, na njem pa so odbor tudi pomladili. Poslej ga sestavlja Danijel Bajt, Sara Bevcar, Danja Bregant, Tatjana Kosič, Marko Lutman, Boris Mermolja, Mitja Morgut, Livio Pahor, Dino Paulin, Marisa Pelesson, Loredana Prinčič, Andrej Rosano, Vanja Sossou, Robert Tabai, Marta Vižintin, Albert Vencina in Gabrijel Zavadlav. V nadzornem odboru so Aldo Bauzon, Andrej Brisco, Vlado Klemše.

Novi odbor se bo sestal 5. maja. Seja bo v KB centru. Pogovorili se bodo o poveritvi odgovornosti, oziroma o porazdelitvi funkcij ter o glavnih točkah programa, ki ga bo treba uresničiti v tem in prihodnjem letu in ki je v marsičem povezan z obeležitvijo 100-letnice ustanovitve društva.

Na občnem zboru je predsednik Marko Lutman podal pozitiven obračun delovanja. V svojem poročilu je kot najbolj pomemben dosežek zadnjega dveletja označil vključitev SPDG v Planinsko

Zvezo Slovenija, pri čemer jih je bil v popravnost tudi sorodni SPDT. »Pristali smo pod okrilje, kar mora že od same svoje ustanovitve spadarno. Odpira nam nova obzora, predstavlja nove izzive v delovanju, vključitev v projekte in pobude, skupnim ostalim planinskim skupinam in Slovenije. Še v prihodnjih letih se bo pokazalo, ali smo znali primerno izkoristiti te nove priložnosti,« je med drugim zapisal Lutman. Predsednik je obširno govoril o kadrovjanju. Medtem ko so vzgojili celo vrsto smučarskih učiteljev, usposobljenih vodnikov primanjkuje. Kar zadeva smučanja je tudi poudaril pomen smučarskih tečajev, ki najbolj pripomorejo k dvigu števila članov. »Prav zato moramo biti pri tem zelo pazljivi in pozorni, da nudimo strokovni servis in da je naša ponudba kvalitetna. Ne moremo si privoščiti improviziranosti, da našnja družba s svojim ritmom zahteva vse bolj kakovosten storitev na vseh področjih,« je dejal Lutman. Del svojega posega je namenil tudi stikom z gorisko sekcijo CAI in izrazil željo, da bi to sodelovanje prišlo v zavest širše skupine članov društva.

«Nazadnje je predsednik opozoril še na bližajočo se stoletnico društva, ki je bilo ustanovljeno v začetku leta 1911 in prvi občni zbor je potekal 28. januarja. »Stoletnica SPDG mora postati širši praznik celotnega planinskega gibanja,« je dejal Lutman.

Pozdrave občnemu zboru so prišeli predstavniki Planinskih društev ter predsednik ZSSDI Jure Kuferšin in predsednik SKGZ za Goriško Livio Semolič. Predsednik OOZUS Livio Rožič je podelil priznanje Gregorju Nantu na opravljeni 3. stopnjo učitev smučanja.

Izlet med cvetoče narcise pod Golico

Sredina maja je čas ko na travnikih in pašnikih pod Golico zavetujejo narcise, ki jim domačini pravijo ključavne. Travniki se odenejo v bele preproge, kot da bi jih prekrlj pozni pomladanski sneg. Pravljica podoba, ki se obnavlja in spreminja - žal tudi izginja zaradi opuščanja tradicionalne dejavnosti, zarašča nja in načina gnojenja - in ki je vredna ogleda.

Cvetlična polja pod Golico od Javoriškega rovca do Planine pod Golico, si bomo goriški planinci ogledali v soboto, 22. maja.

Hoje (zmerne) bo približno dve uri in to po urejenih in označenih stezah. Manj pokretni se bodo lahko z avtobusom pripeljali do planinskega zavetišča, oziroma do naselja.

Kosilo iz nahrbnika, vendar pa je tudi možnost kosila v planinski oziroma gostinske postojanke.

Na razpolago je še nekaj mest na avtobusu. Prijave danes med 19. in 20. uro na društvenem sedežu.

FINANČNA KRIZA - Po oceni generalnega direktorja IMF Dominiqua Strauss-Kahna

Grčija bi utegnila potrebovati 120 milijard evrov pomoči

Bonitetna agencija Standard&Poor's (S&P) včeraj znižala oceno za dolgoročni državni dolg Španije

BERLIN/ATENE - Grčija naj bi po besedah generalnega direktorja Mednarodnega denarnega sklada (IMF) Dominique Strauss-Kahna za servisiranje dolga in pokrivanje javnofinancnih potreb v treh letih potrebovala do 120 milijard evrov. Nemška vlada naj bi medtem ocenjevala, da bo potrebno pomoli Grčiji s 45 milijard evrov povečati še letos.

To naj bi Strauss-Kahn dejal na včerajšnjem srečanju z nemškim finančnim ministrom Wolfgangom Schäublejem, predsednikom Evropske centralne banke (ECB) Jeanom-Claudem Trichetom in vodilnimi nemškimi parlamentarci, poroča francska tiskovna agencija AFP, ki se sklicuje na izjave nekaterih poslancev po srečanju.

Prvi mož IMF naj bi govoril o vstopu med 100 in 120 milijardami dolarjev, trenutni mehanizem dvostranskih posojil evroskupine in sredstev IMF, ki znaša 45 milijard evrov, pa naj bi bil še le začetek.

Strauss-Kahn po srečanju teh izjav sicer ni želel komentirati, poslanec opozicijskih socialdemokratov Thomas Oppermann pa je zatrdil, da generalni direktor IMF ni "prav nič popravil ozračja", ki vlada zadnje dni. Nemčija bi v skladu s sedanjim ključem morala npr. v treh letih prispevati 25 milijard evrov.

Grčija je za pomoč v okviru mehanizma usklajenih bilateralnih posojil držav in območju evra ob sodelovanju Mednarodnega denarnega sklada (IMF) zaprosila minuli petek. Posojila držav in območju evra naj bi v prvem letu znašala do 30 milijard evrov, skupaj s sredstvi IMF pa do 45 milijard evrov.

Nemška vlada naj bi po pisjanju nemške tiskovne agencije dpa razpravljalna o scenariju, da bo Grčija že letos potrebovala več od predvidenih 45 milijard evrov. Če se bodo v IMF odločili za povečanje svojega deleža v mehanizmu, kar je včeraj poročal časnik Financial Times, bodo morale države z evrom prav tako povečati obseg posojil Grčiji.

Oči Grčije, območje evra in mednarodne skupnosti so že nekaj dni obrnjene v Berlin, kjer so zadržani do prehitrega sprejema zakonskih podlag za posojila Grčiji. Nemška vlada namreč od Aten terja, da se pred tem z Evropsko komisijo in IMF dogovorijo o nadaljnjih varčevalnih in reformnih ukrepih za prihodnjih tri leta.

To stališče je včeraj po zasedanju vladnega kabinta znova ponovila nemška kanclerka Angela Merkel, nemška vlada pa naj bi o vprašanju razpravljalna na izrednem zasedanju v ponedeljek. V Berlinu so ustanovili tudi poseben križni štab. Merklova sicer upa, da se bo Grčija s komisijo in IMF o nadaljnjih ukrepih dogovorila že do konca tega tedna.

Trichet in Strauss-Kahn sta po srečanju v Berlinu prav tako izrazila mnenje, da bi se pogovori med komisijo, ECB, IMF in grškimi oblastmi lahko končali že do konca tedna, Schäuble pa upa, da bi v tem primeru oba domova nemškega parlamenta zakon o pomoči Grčiji sprejela do konca prihodnjega tedna. Tako prvi mož ECB kot generalni direktor IMF pa sta poudarila potrebo po hitrem ukrepanju, saj se razmere z vsakim dnem le še slabajo.

Še bolj dramatičen je bil pričakovano grški premier George Papandreu. Ta je včeraj območje evra in celotno EU pozval k skupnim prizadevanjem za preprečitev širitev "požara, ki ga je sprožila gospodarska kriza" na celotno evropsko in globalno gospodarstvo. "Breseme odgovornosti ne more pasti samo na eno državo. Gre za skupno odgovornost," je dejal.

Obenem pa je znova obljudil, da bodo grške oblasti storile vse za popolno prestrukturiranje grškega gospodarstva in grških javnih financ. Ta ko naj bi dogovor z Evropsko komisijo, ECB in IMF dosegli kmalu, v njem

Predsednik Svetovne banke Robert Zoellick (levo), nemška kanclerka Angela Merkel in generalni direktor Mednarodnega denarnega sklada (IMF) Dominique Strauss-Kahn na srečanju v Berlinu

ANSA

pa bodo daljnosežni ukrepi fiskalne, gospodarske in socialne politike.

Vodilna svetovna bonitetna agencija Standard&Poor's (S&P) pa je včeraj znižala oceno za dolgoročni državni dolg Španije z AA+ na AA, oceno za kratkoročni dolg pa je ohranila pri A-. Obeti za državni dolg četrtega največjega gospodarstva v območju evra so negativni, kar pomeni, da je možnost nadaljnje znižanja ocene večja kot prej. S&P je v sporočilu za javnost ob včerajšnji odločitvi zapisal, da Španijo najverjetneje čaka podaljšano obdobje šibke gospodarske rasti, kar bo imelo negativne posledice za javne finance. Agencija ocenjuje, da bo premik španskega gospodarstva stran od rasti, ki temelji na zadolževanju in cenovnih balonih, pripeljal do obdobja šibke gospodarske rasti, ki bo daljše od prvotnih napovedi.

Portugalska vlada in opozicija pa sta se v strahu pred širjenjem grške javnofinancne krize odločili združiti moči in skupaj poiskati rešitve za zmanjšanje visokega javnofinancnega primanjkljaja, s katerim se spopada Portugalska. To je pozitivno vplivalo na portugalski borzni trg, ki je ob začetku današnjega trgovanja beležil velike izgube. Agencija Standard&Poor's je sicer v torek z A+ na A- oklestila oceno za dolgoročni portugalski državni dolg. (STA)

BELGIJA - Volitve najbrž junija

Leterme odstopil tudi kot vodja stranke

BRUSELJ - Belgijski premier v odstopu Yves Leterme je včeraj odstopil tudi s položaja vodje svoje stranke flamskih krščanskih demokratov CD&V in to načelo predal Marianne Thyssen. Kralj Albert II. je medtem brez uspeha končal vsa posvetovanja za rešitev vladne krize, tako se Belgiji 6. ali 13. junija obetajo predčasne volitve.

Leterme se je za odstop z vodilnega mesta v svoji stranki odločil, ker mu v treh letih po prvi izvolitvi za belgijskega predsednika vlade ni uspelo reorganizirati delovanja države ter normalizirati stalnih trenj med francosko in flamsko govorečo skupnostjo v Belgiji. Kot premier je odstopil dvakrat, prvič leta 2008 zaradi afere z banko Fortis in drugič ta teden, potem ko so flamski liberalci izstopili iz vlade zaradi nesoglasij med francosko in flamsko govorečo skupnostjo v Belgiji glede pravic v belgijskem volilnem okrožju.

Njegova naslednica na čelu stranke Thyssenova, po izobrazbi pravnica in

večkratna evropska poslanka, je zatrnila, da CD&V ni stranka, ki se zavzema za konec Belgije in za kaos v državi, temveč si prizadeva za korenito reformo.

Iz kraljeve palače so sicer sporočili, da je kralj Albert II. končal vsa posvetovanja za rešitev vladne krize s ključnimi politiki v državi, razen z vodjo flamskih liberalcev, ki so sprožili padec vlade, Alexandrom De Croojem. Dosedanja posvetovanja niso prinesla rezultata, nova niso predvidena. Tako je po zadnjih dneh intenzivnih, a neuspešnih posvetovanj jasno, da so predčasne volitve neizogibne. Največji frankofoni časnik v Belgiji Le Soir je včeraj zapisal, da je vprašanje le še, ali bodo volitve 6. ali 13. junija.

Finančni minister Didier Reynders, namestnik predsednika vlade in vodja frankofonih liberalcev, ki mu je kralj zaupal pogajanja za rešitev vladne koalicije po izstopu flamskih liberalcev, pa je ob tem podvomil o obnašanju flamskih strank, ki za vsako ceno želijo predčasne volitve. (STA)

FRANCIJA-KITAJSKA - Obisk

Sarkozy in Hu o Iranu in o svetovnih financah

PEKING - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy se je v okviru tridnevnega obiska na Kitajskem včeraj srečal s kitajskim kolegom Hu Jintantom. Po srečanju sta voditelja med drugim napovedala, da bo sta njuni državi sodelovali pri reševanju svetovnega monetarnega sistema, dotaknila pa sta se tudi reševanja iranskega jedrskega vprašanja.

"Skrbno se pripravljamo na predsedovanje (skupini 20 najpomembnejših svetovnih gospodarstev) G20, pri tem pa razmišljamo tudi o novem večpolarnem sistemu," je dejal Sarkozy, pri čemer je spregovoril predvsem v luč francoskega predsedovanja skupini G20, ki se bo začelo novembra letos.

Sarkozy je ob tem izpostavil vse večjo vlogo, ki jo na svetovnem političnem parketu igra Kitajska, in dodal, da brez Kitajske ni mogoče najti pravih rešitev za svetovni monetarni sistem. Hu je ob tem ponudil, da bosta državi zagotovo tesno sodelovali in okreplili politično koordinacijo glede reforme monetarnega sistema. (STA)

Glede iranskega jedrskega vprašanja je Hu poučaril, da Kitajska še vedno upa na diplomatsko rešitev. Sarkozy je ob tem dodal, da Francija vsekakor razume takoj željo Kitajske, da pa bo proti Teheranu nujno potrebno uvesti nove sankcije, če vprašanja ne bom moč rešiti z dialogom. Sarkozy naj bi sicer poskušal prepričati kitajskoga kolega, naj podpre nove sankcije Združenih narodov proti Iranu. Kitajska je več mesecov zavračala pogovore o novih sankcijah proti Iranu, potem ko je Varostni svet ZN zaradi iranskega jedrskega programa doslej potrdil že tri svežnje sankcije. V začetku meseca je Peking izrazil pripravljenost na pogovore o sankcijah, a obenem ponovil stališče, da sta dialog in posvetovanje najboljši način za rešitev jedrskega vprašanja. Za čimprejšnje sprejetje ostrejših sankcij zoper Teheran, s katerimi bi islamsko republiko prisilili k pogajanju o njenem jedrskem programu, si prizadevale predvsem ZDA z zaveznicami. Rusija in Kitajska si medtem prizadevata za diplomatsko rešitev. (STA)

VESOLJE

Znanstveniki odkrili led na asteroidu

LONDON - Znanstveniki so na enem od asteroidov odkrili led in organske spojne, kar ponuja dodatno podporo teorijam, da voda na Zemljo prinesli asteroidi in tudi zanetili iskro življenja na našem modernem planetu. Do odkritja, ki ga razkriva nova številka znanstvene revije Nature, sta prišli dve neodvisni skupini znanstvenikov. Opazovali so asteroid 24 Themis, ki je eden največjih v pasu med Marsom in Jupitrom, na njem pa so odkrili tanko plast ledu, ki ga pokriva praktično v celoti. Poleg tega so na njem odkrili tudi ogljikove spojine. Do tega odkritja so prišli s pomočjo infrardečega teleskopa na Havajih in odseva sončne svetlobe na površini asteroida. Znanstveniki so že doslej domnevali, da naj bi led in s tem voda na Zemljo prinesli asteroidi in kometi, vendar pa vse doslej vode na katerem od tovrstnih vesoljskih teles niso potrdili. Novo odkritje naj bi jim pomagalo pojasnititi tudi nastanek Sončevega sistema. Doslej so namreč domnevali, da bi moral led zaradi bližine Sonca v milijardah let od nastanka Osončja izpareti, pa četudi je zamrznjen pri 123 stopinjah Celzija pod ničlo. (STA)

Anketa
www.primorski.eu
klikni in izrazi svoje mnenje

Bo finančna kriza v Grčiji okužila tudi Italijo in Slovenijo?

- Da
- Ne
- Samo Italijo
- Samo Slovenijo

Medvedjev za sodelovanje Rusije v protiraketnem ščitu

KOEBENHAVN - Rusija je pripravljena sodelovati v mednarodnem protiraketnem ščitu, je dejal ruski predsednik Dmitrij Medvedjev v pogovoru za dansko televizijo pred včerajšnjim obiskom v tej skandinavski državi. Po drugi strani pa je Medvedjev včeraj v Koebenhavnu zatrdil, da ne bo dopustil tujevga vmešavanja v vprašanje človekovih pravic v Rusiji.

Glede protiraketnega ščita je Medvedjev dejal, da "če bo Rusiji predstavljen resen predlog", bi se mu lahko pridružila. "Že dolgo govorimo, da sistema globalne varnosti ali protiraketne obrambe ne more zagotavljati ena sama država ali skupina držav, ampak mora biti to v interesu vseh odgovornih članic mednarodne skupnosti," je dejal.

Osama bin Laden naj bi želel uporabiti jedrsko orožje

DUBAJ - Vodja teroristične mreže Al Kaida Osama bin Laden se je poskušal dokopati do jedrskega orožja in ga tudi uporabiti, je v pogovoru za arabski časnik Al Kuds Al Arabi povedal njenekdanji telesni stržar Naser al Bahri. "Sejk Osama je sanjal o jedrskem orožju in prepričan sem, da će bi ga dobil v svoje roke, se ne bi obotavljal glede njegove uporabe," je dejal al Bahri, ki sicer živi v Jemnu.

ZDA so nedavno opozorile, da se Al Kaida še vedno želi dokopati do jedrskega orožja in da je nevarnost jedrskega terorizma velika. "Al Kaida si prizadeva dobiti jedrsko orožje že več kot 15 let in njen interes je še naprej močan," je izjavil svetovalec ameriškega predsednika za boj proti terorizmu in domovinsko varnost John Brennan. Sicer je dodal, da trenutno ni nobenih znakov, da bi Al Kaida imela jedrsko orožje.

Morilec Malcolm X po 45 letih na prostoti

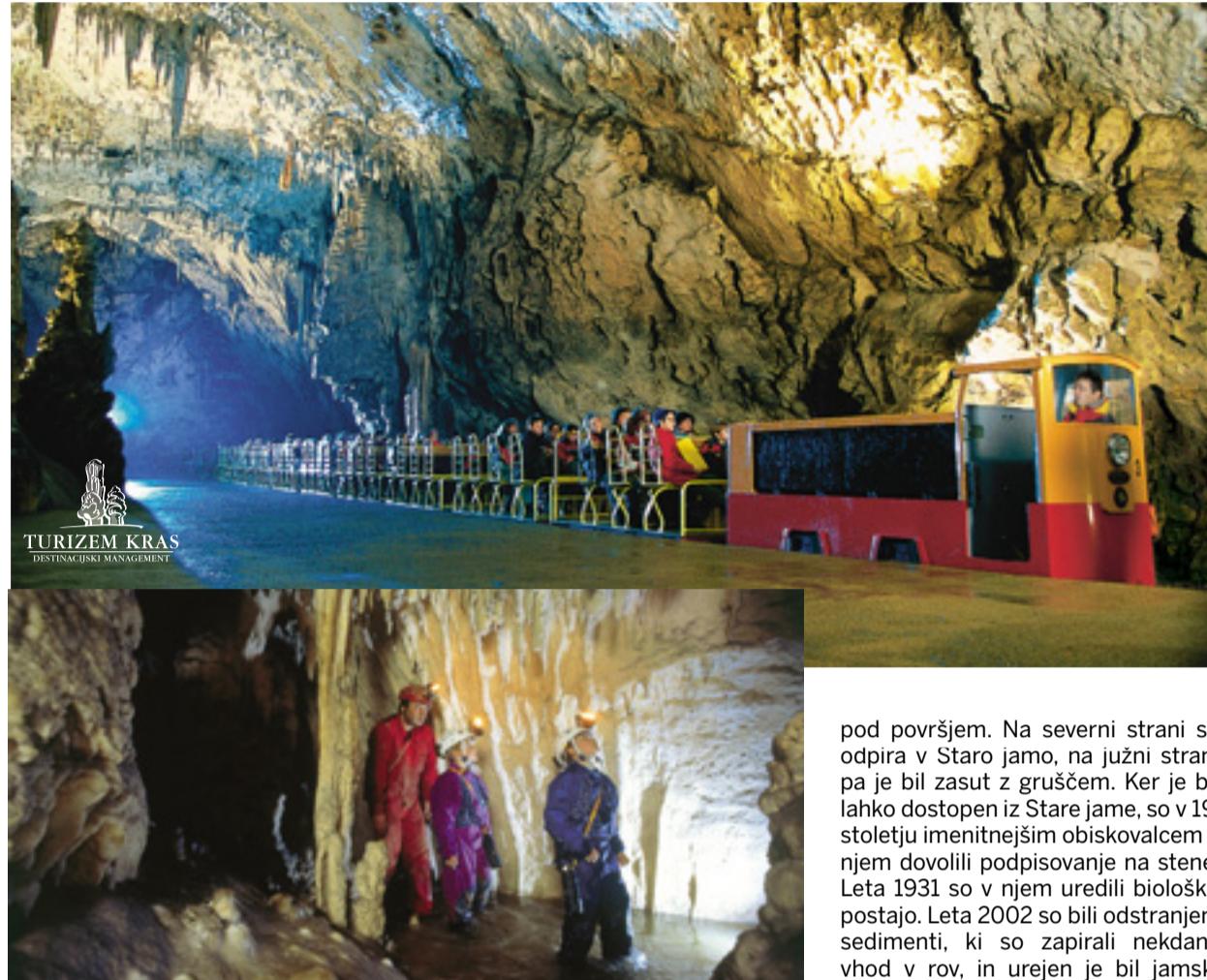
NEW YORK - Včeraj je luč svobode ugledal še zadnji izmed atentatorjev borca za pravice Afroameričanov, Malcolm X, ki je bil ubit pred več kot 45 leti. Danes 69-letni Thomas Hagan je sicer od leta 1992 za zapahi preživel le dva dneva na teden in je bil tudi edini, ki je umor priznal. Hagan je bil še zadnji izmed treh, ki so bili obsojeni za umor Malcolm X leta 1965. Druga dva sta na prostost prišla že v 80. letih, medtem ko so Haganu proučno za pogojno izpustitev zavrnili že 16-krat. Zdaj so mu jo končno odobrili. (STA)

Kras - skrivnostni podzemni svet

Kras je okoli 500 km² velika in izrazita planota iz apnencu v zaledju Tržaškega zaliva, med morjem in Vipavsko dolino. Rimljani so starejše ime za to planoto, ki je imelo osnovo v korenju »kar«, to je kamen, spremenili in Carsus, Slovenci pa smo to latinsko ime privedli svojemu jeziku v Kras. Beseda kras je torej prvotno pomenila kamnito pokrajino, kamnit svet. Stoletja je bil Kras (Italijani ga imenujejo Carso, Nemci pa Karst) najbolj znana pokrajina na apnencu, opisovali so ga številni potopisci, učenjaki in drugi avtorji in počasi je iz imena za pokrajino nastal splošni pojem za svet na apnencu – kras. Kot mednarodni termin je bila sprejeta nemška oblika – karst.

Postojnska jama kraška lepotica

Postojnska jama je splet 20 kilometrov zakapnih rogov, galerij in dvoran, v katero so izkušeni vodniki v več kot 191 letih pospremili že več kot 33-milijonsko množico obiskovalcev. To je največja jama klasičnega Krasa in hkrati najbolj obiskana turistična jama v Evropi. Prvi je narisal načrt vhodnih delov Postojnske jame J. A. Nagel, direktor kabineta redkosti na dunajskem dvoru, leta 1748. Postojnska jama je v nekaj sto letih postala tako znana, da si jo je hotel ogledati vsak imenitnik, ki je potoval skozi Postojno. Tudi avstrijski cesar leta 1818. Ko so postojnski domačini hoteli preko Pivke napeti transparent s pozdravom cesarju, je Luka Čeč preplezel steno onstran Pivke in zagledal vhod v do tedaj še neznane rove. Odkril je notranje dele jame: »Tu je nov svet, tu je paradiž!« je zaklical ostalim onstran Pivke. Ko je Luka Čeč leta 1818 odkril onstran Pivke nadaljevanje jame, so leta 1819 odprli prvo turistično pot. Leta 1872 so bili po njej položeni železniški tiri, 24. maja leta 1884 je Postojnska jama prvič zažarela v soju električne razsvetljave. To je bila hkrati tudi prva električna razsvetljava na ozemlju takratne Kranjske. Anton Globočnik je ob tem zapisal: »Uspeh je bil blrijant. Ob prižigu elektrike se je pojavila še nikdar videna slika kapniške lepote v vsej krasoti. 12 obločnih svetilk po 1400 sveč je osvetljevalo 6 najbolj pomembnih točk v jami: Veliko dvorano, Plesno dvorano, Pralnico, Razpotre pri Grobu, Razgledišče in Kalvarijo.« Postojnska jama je edina na svetu, v katero vas na ogled popelje jamski vlak, tako da ob vožnji skozi rove in dvorane lahko občudujete vso razsežnost in mogočnost podzemnega sveta, kjer je geološka preteklost zapisana na svojevrsten

način. Pogledu obiskovalcev se v Postojnski jami ponuja nepregledno kapniško bogastvo najrazličnejših oblik, barv in generacij, kalcitne sige ter druge umetnine, ki jih je narava izoblikovala skozi tisočletja in ki so jih že v prejšnjih stoletjih občudovali kralji, cesarji, predsedniki držav in druge pomembne osebnosti. Že od sredine 17. stoletja je Postojnska jama zanimala tudi naravoslovce in raziskovalce, zato je poznana tudi kot zibelka speleobiologije, vede o življenju v podzemlju.

Pot ogleda Postojnske jame

se začne na vstopni postaji vlaka, ki pelje najprej skozi umetni predor, zgrajen ob prenovitvi železniške proge pred 40 leti. Prvi naravni rov je črn in sajast, kar je posledica uničenega bencina med drugo svetovno vojno. Sledi bogato zakapana Gotska dvorana, pa Kongresna dvorana, nekoč imenovana Plesna, že 180 let prizorišče različnih prireditv. Med ogledovanjem naravnih skulptur obiskovalci z vlakom prevozijo 2 kilometra dolgo razdaljo do Velike gore, kjer zstopajo in oglédajo nadaljujoče peš. Pot jih vodi preko Velike gore (Kalvarije), čez Ruski most in Lepe jame, vse do Briljantovega rova, kjer se nahaja najznamenitejši kapnik in hkrati simbol Postojnske jame – Briljant. Pot vodi še mimo bazena s človeškimi ribicami v Koncertno dvorano, kjer se peš ogled zaključi z vstopom na vlak in vrnitvijo na površje.

Informacije

V Postojnski jami je temperatura med 8° in 10° C ter visoka vlaga. V deževnem času s stropom ponekod močno kaplja. Priporočamo

ustrezno obleko in obutev. Posebej opozarjam, da so vagoni odprtih in se med vožnjo čuti piš. Glede zraka ni strahu – tak je kot na površju, pogosto bolj čist. Vodenje poteka v slovenskem, angleškem, nemškem, italijanskem in francoskem jeziku. Obiskovalcem priporočamo, da prispejo pred vhod 15 minut pred izbrano uro ogleda. Ogled traja uro in pol.

Pot za pogumne jamske treking

Posebnost teh ogledov je, da so organizirani v manjših skupinah (3-15 udeležencev) in vodijo po tistih delih jame, ki niso odprtih za množične oglede. Obvezni sta spremstvo vodnika in dodatna oprema (čelada, vrhnje oblačilo, primerna obutev, svetilka). Jamski trekingi se razlikujejo po težavnosti in dolžini trajanja, izvajamo pa jih v Postojnski, Pivki in Črni jami ter Jami pod Predjamskim gradom.

Vivarij proteus

Le 100 m od vhoda v Postojnsko jamo je vhod v čudovito zasigan Rov novih podpisov, kjer so na ogled žive jamske živali. Tesno ob tem delu je viden tudi še vedno deluječ jamski laboratorij, kjer se opravlja različne meritve in opazovanja podzemelskega sveta. Rov je del Postojnske jame, dolg je 220 m in poteka 20-30 m

za skrivno domovanje drznega, svojeglavega in upornega viteza Erazma Predjamskega, ki ga opisuje romantična in lepa zgodba o razbojniškem gospodu. Le ta si je na cesarskem dvoru nakopal zameri, zato ga je začel zasledovati tržaški glavar Gašper Ravbar. Da bi ga prisilil k vdaji, je pozimi leta 1484 več mesecev oblegal grad, pri tem pa je bil – kot v posmeh – nekajkrat deležen Erazmovih daril, s katerimi se je vitez oskrboval skozi skrivni rov. Ravbar je spoznal, da lahko zavzame utrdbo le z zvijačo. Podkupil je Erazmovega služabnika, ta pa mu je svetoval, naj vojščaki namerijo topove tja, kamor hodi še cesar hodi peš. Ravbar je na dano znamenje tako tudi storil. Krogle je prebila tanki zid in Erazmov je bil mrtev. Na legendo spominja Erazmov rov, po katerem se lahko najpogumnojši obiskovalci dandanes tudi povzpnejo.

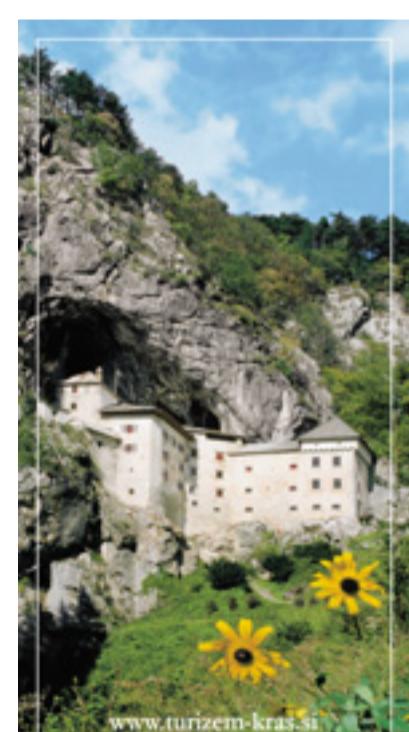
Jama pod Predjamski gradom

Pod Predjamskim gradom je ponikalnica Lokva izoblikovala podzemno jamo, katere rovi so razporejeni v kar štirih nadstropijh. Najvišje nadstropje predstavlja Erazmov luknja in Fiženca. V drugo nadstropje vodi vhod v Konjski hlev in Imenski rov (Glavno ali Staro jame), kjer so našli podpise obiskovalcem od 15. stoletja dalje. Tretje nadstropje je bolj izrazito le v vhodnem delu, četrto, najmlajše, pa predstavlja aktivno ponorno jamo potoka Lokve, ki jo zapira sifon, za katerim so še neraziskane vodne poti, ki vodijo do Vipave. Del jame, tako imenovani Zahodnirov, je primeren le za izkušene jamarje in navdušene raziskovalce, saj so prehodi skozi ožine težavni. S primerno jamarsko opremo je možen poseben doživljajski ogled jame v spremstvu izkušenega vodnika in seveda po predhodnem dogovoru.

Park vojaške zgodovine Pivka

JE PROJEKT V NASTAJANJU, S KATERIM BI RADI IZKORISTILI BOGATO VOJAŠKO ZGODOVINSKO DEDIŠČINO OBMOČJA ZA TURISTIČNI IN KULTURNI RAZVOJ OBMOČJA, OBISKOVALCI LAJKO OGLEDajo MUZEJSKO Zbirko, Sestavljeno Iz najdragocenejših PRIMERKOV TANKOV, OKLEPNIH VOZI IN TOPOV, KI SO KOT POMEMBNA VOJAŠKO-TEHNIČNA ZAPUŠČINA RAZLIČNIH VOJSKA OSTALI V SLOVENIJI. VIZIJA PARKA JE POSTATI RAZGIBANO MUZEJSKO TURISTIČNO SREDIŠČE, NAMENJENO IZOBRAZEVANJU, RAZISKOVANJU IN DOŽIVLJAJSKEMU TURIZMU,

SREDNJEVEŠKA LEGENDA

Le 10 km dalje od Postojnske jame se nahaja eno najslavnejših čudes človekove zgodovine – Predjamski grad, že več kot 800 let kraljuje v 123 m visoki skalni steni, mogočen, izzivalen in nezavzet, kot nalas

JAMA POD GRADOM

Pod Predjamskim gradom je ponikalnica Lokva izoblikovala podzemno jamo, katere rovi so razporejeni v štirih nadstropijh. S primerno opremo je možen poseben doživljajski ogled jame v spremstvu izkušenega vodnika,

JAMSKI DVOREC

IMMENSUM AD ANTRUM ADITUS - VSTOPI POPOTNIK V TO NESKONČNOST.
TEMU VABLJU SE MED VEČ MILIJONI OBISKOVALCEV NISO MOGLE UPRETI NITI ŠTEVILNE ZNAMENITE OSEBNOSTI, KOT SO KRONANE GLAVE, PREDSEDNIKI, POSLOVNEŽI IN CELO ROKOVSKI ZVEZDNIKI.
JAMSKI DVOREC JE BIL V LETU 2006 PRENOVLJEN V SODOBNO PRIREDITVENO SREDIŠČE IN ODPIRA VRATA VSEM, KI STE ŽELJNI NEPOZABNIH DOŽIVETIJ. JAMSKI DVOREC JE EDINSTVEN IN NEVERJETNO BLIZU! ODKRIJETE GA V OSRČJU ZELENE NOTRANSKE, LE 2 KM OD IZVOZA Z AVTOCESTE, KI TEČE PO STARODAVNI JANTARJEVI POTI ČEZ POSTOJNSKA VRATA V SREDOZEMLJE.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli... po svetu: Papir iz rastlin
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Lynx, dok. film: Boris Pahor - Trmasti spomin, sledi Čezmejna TV: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

- 6.00** Aktualno: Euronews
6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 14.10 Aktualno: Bontà sua
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio all spesa
11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 20.00, 23.15 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.30 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kvizi: L'eredità (v. C. Conti)
20.30 Kvizi: Soliti ignoti - Identità ignote
21.10 Nan.: Donna Detective (i. L. L. della Rovere)
23.20 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)

Rai Due

- 6.00** 13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
6.25 Dok.: Sulle sponde della manica
6.40 Aktualno: Tg2 Si viaggiare
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
8.15 L'albero azzurro
9.00 Aktualno: Il cercasapori - Sms Consumatori
9.45 Aktualno: Rai Educational - Cult Book Classic
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.30, 20.30, 23.20 Dnevnik
13.50 Dnevnik - Zdravje 33
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.10 Nan.: La signora del West
17.05 Dnevnik - L.I.S.
17.10 Koncert: Predsednik republike Giorgio Napolitano daruje koncert papežu Benediktu XVI. ob prilici obletnice pontifikata
18.40 23.20 Aktualno: Tg2 Dnevnik
19.00 0.30 Resničnostni show: L'isola dei famosi, sledi L'isola e poi...
20.25 Žrebanje lota
21.05 Aktualno: Annozero (v. M. Santoro)
23.35 Aktualno: Peccati - I sette vizi capitali

Rai Tre

- 6.00** 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Deželni dnevnik
8.15 Dok.: La Storia siamo noi
9.15 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.25 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.30 Aktualno: Speciale Cominciamo bene - Prima
10.10 Aktualno: Cominciamo bene, sledi Cominciamo bene - Brontolo
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.25 Aktualno: Tg3 Chièdiscalena
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
15.40 Variete: La Tv dei ragazzi di Raitre, Melevisione in Tg3 GT Ragazzi
16.10 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo

- 18.10** Vremenska napoved
19.00 21.05 Dnevnik
20.00 Variete: Blob
20.15 Nan.: Il principe e la fanciulla
20.35 Nan.: Un posto al sole
21.10 Nan.: Law & Order
23.20 Variete: Parla con me

Rete 4

- 7.05** Nan.: Magnum P.I.
7.55 Nan.: Charlie's Angels
8.50 Nan.: Nash Bridges
10.15 Nan.: Carabinieri 4
11.30 17.20 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: Distretto di polizia 3
12.55 Nan.: Un detective in corsia
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
16.15 Nad.: Sentieri
16.40 Film: Le miniere de Re Salomone (pust., ZDA, '50, r. C. Bennett, i. D. Kerr, S. Granger)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Nati con la camicia (kom., ZDA/It., '83, r. E.B. Clucher, i. B. Spencer, T. Hill)
21.50 0.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.35 Film: Hero (akc., Kit./Hong Kong, '02, r. Z. Yimou, i. J. Li, T. Leung Chiu Wai)

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne
16.15 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. Ficarra & Piccone)
21.10 Nan.: Ris Roma - Delitti imperfetti
23.30 Aktualno: Terra!

Italia 1

- 6.15** Nan.: Degrassi
6.40 17.30 Risanke
8.40 Nan.: Friends
8.50 Dok.: Capogiro
10.35 Nan.: Grey's Anatomy
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Risanke: American Dad
14.05 Variete: La pupa e il secchione - Il ritorno
14.20 Risanke: I Griffin
14.35 20.05 Risanke: Simpsonovi
15.10 Nan.: Kyle XY
16.10 Nan.: Zack e Cody al Grand Hotel
16.55 Nan.: Zoey 101
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.30 Kvizi: Cento x cento
20.55 Nogometna tekma: Liverpool - Atletico Madrid, povratna tekma evropske lige
23.05 Šport: Speciale Europa League
23.35 Variete: Chiambretti Night - Solo per numeri uno

Tele 4

- 7.00** 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled Tiska
9.00 Variete: Domani si vedrà
10.00 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk Show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Klasična glasba
12.45 Aktualno: La provincia ti informa
13.10 Aktualno: Rotocalco ADNKronos
14.05 Variete: ... Copertina da Udine
15.05 Documentari sulla natura
17.00 Risanke
19.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
20.00 Športne vesti
20.05 Qui Cortina
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Nan.: Cold Squad
23.35 Dnevnik Montecitorio
23.40 Aktualno: Perché???

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.05 Nan.: The District
14.05 Film: Bengasi (voj., It., '42, r. A. Genina, i. F. Giachetti, V. Gioi)
16.00 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: Crossing Jordan
20.00 1.15 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Resničnostni show: S.O.S. Tata
23.15 S.O.S. Adolescenti - Istruzioni per l'uso

- 23.15** London: nogometna povr. tekma polfinale EL, Fulham - Hamburger SV, posnetek
23.45 Tranzistor

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 23.55 Čezmejna Tv - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Iz arhiva po vaših željah
15.15 Nautilus
15.45 City folk
16.15 Srečanje z...
16.50 Slovenski magazin
17.15 Srečanja v skupnosti Italijanov
18.00 Kraji in običaji
18.35 23.50 Vremenska napoved
18.40 23.30 Primorska kronika
19.00 22.05 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
20.00 Back stage Live
20.15 Avtomobilizem
20.30 Športna oddaja
22.30 Lynx magazin: Boris Pahor
22.50 Izostritev

Tv Primorka

- 8.00** Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 23.30 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
18.00 Nanovo
18.40 Pravljica
19.20 Polja Evrope
20.00 23.00, 1.35 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in Pojla Evrope
20.30 Pod drobnogledom
21.30 Glasb. odd.: Naj viža

RADIO**RADIO TRST A**

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radio parrika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Glasbi po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Klasični magazin; 18.00 Kulturne diagonale, 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 6.20 Primorska poje; 7.00 Jutranjek; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje za združevje; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno; 14.45 Poslovne informacije Primorske; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Obračun - satirična oddaja (pon.); 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Mladi primorski talenti; 20.30 S primorskih koncertnih prizorišč; 22.30 Od glave do repa, hip hop in valterap.

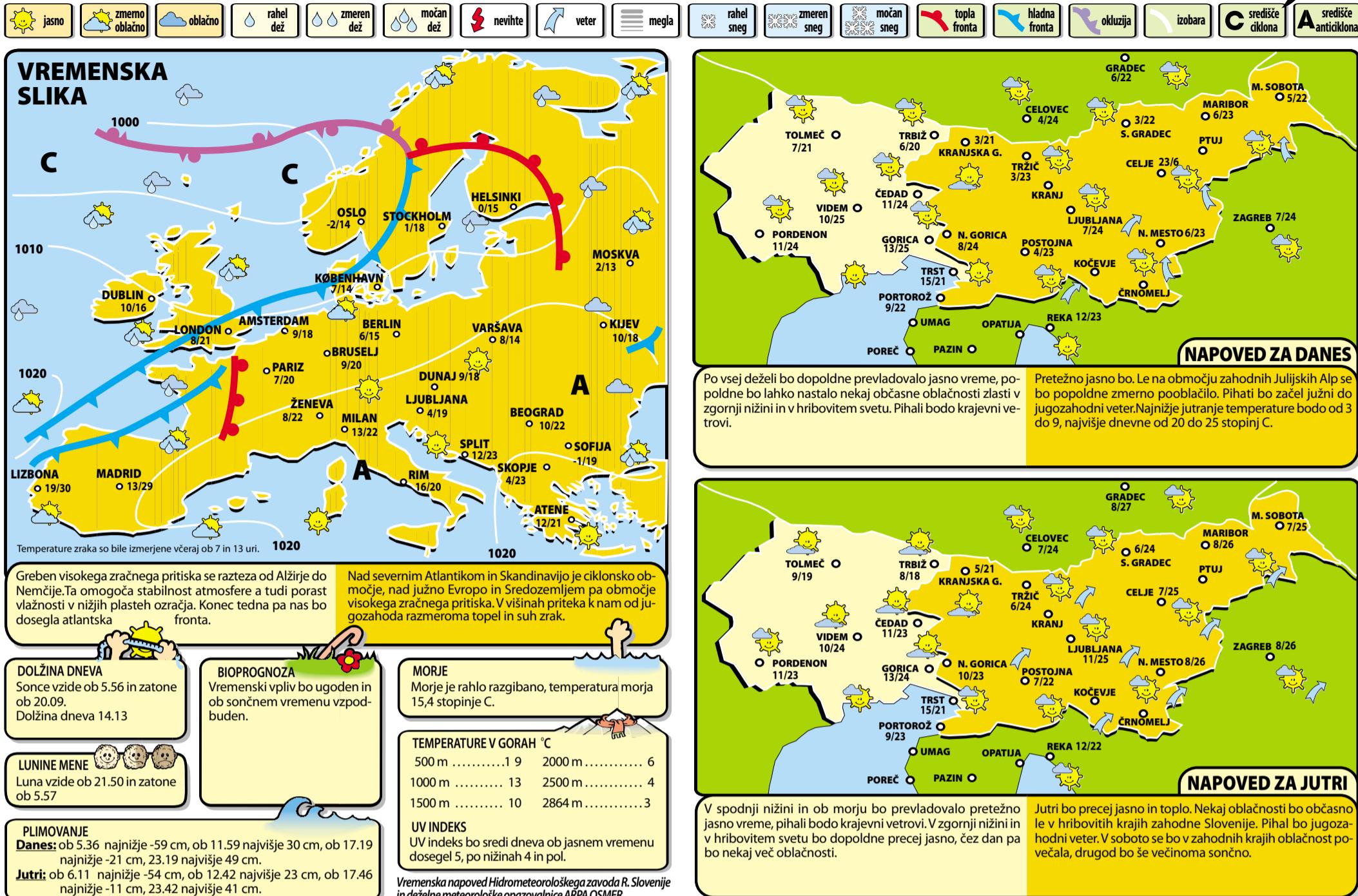
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Dorothy e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16.-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Še-ra; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopea; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1

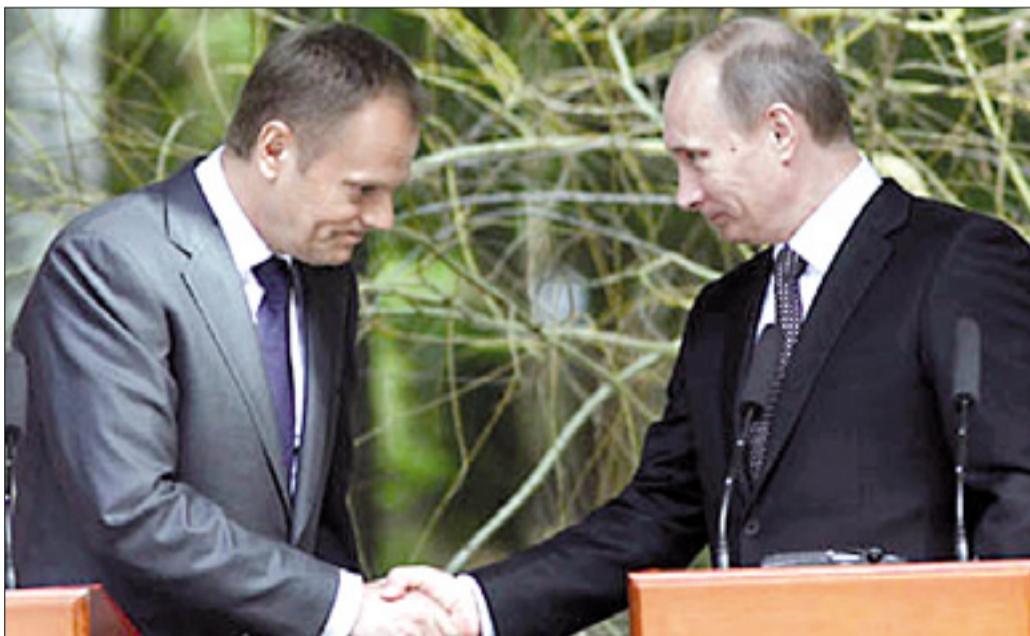
- 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.15 Evroženket; 11.45 Pregled tugejega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.05 Kratke stik; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17.-ih; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Večer domaćih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

S

RUSIJA-POLJSKA - Novo spravno znamenje v odnosih med državama

Rusija objavila tajne arhive o pokolu v Katinskom gozdu

MOSKVA - Ruski državni arhiv je včeraj objavil doslej tajne arhive o pokolu poljskih častnikov in drugih v Katinskom gozdu leta 1940, ki ga je zakrivila tajna sovjetska polica. Objavo arhivov je ukazal sam ruski predsednik Dmitrij Medvedev.

Medvedev, ki se mudi na obisku na Danskem, je povedal, da se je za objavo arhivov odločil, ker "to dolgujemo svetu". "Zgodovina nas mora izučiti," je poudaril na novinarski konferenci z danskim premierom Larsom Loekejem Rasmussenom. "Objava teh arhivov ne pomeni, da so bili (doslej) skriti," je pojasnil Medvedev. "To zgolj pomeni, da je bilo to gradivo objavljeno na spletne strani našega arhiva, s čimer so vsi dobili možnost, da vidijo, kdo je ukazal poboj poljskih častnikov," je poudaril. "Vse je v dokumentih. Vsi podpisi so tam. Vsi ljudje so znani," je dodal ruski predsednik.

Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, gre za enkratni zgolj za objavo "paketeta številka 1", s katerega so bile označene tajne umaknjene že v 90. letih prejšnjega stoletja, vendar so imeli dostop do njih samo specializirani raziskovalci. Zdaj so te podatke objavili tudi na spletnih straneh ruskega državnega arhiva.

Objavo arhivov o Katinu je že dolgo

zahtevala Poljska, o tem pa naj bi se osebno v začetku aprila na komemoraciji v Katinskem gozdu ob 70. obljetnici pokola dogovorila tudi premiera obeh držav, poljski Donald Tusk in Vladimir Putin. Svoje je k temu spravnemu aktu verjetno prispevala tudi letalska nesreča poljskega državnega vrha s predsednikom Lechem Kaczynskim na čelu, do katere je prav tako prišlo v Katinskem gozdu tri dni po srečanju Tiska in Putina in ki je pomenila tragedijo tako za Poljsko kot tudi za Rusijo.

Katinski gozd, ki je danes na zahodu Rusije, je tako znova kruto vplival na usodo poljskega naroda; prvič ob začetku druge svetovne vojne, ko je Stalinova tajna policija NKVD s streli v glavo pokončala okoli 20.000 poljskih častnikov, rezervistov, policistov in intelektualcev, zdaj pa še z nesrečo poljskega predsednika in še na desetine poljskih političnih, vojaških in cerkvenih voditeljev, ki so bili namenjeni na komemoracijo ob 70. obljetnici pokola.

Objava arhivov je bila letos glavna želja Poljakov. Gre za dokumente, ki so nastali na podlagi zaslisanj vseh kasnejše ustreljenih s strani častnikov NKVD. Dostop do njih bi poljskim zgodovinarjem omogočil, da končno sestavijo popoln seznam žrtev, svojcem

pa ponudil dragocen vpogled v zadnje dni življenja ubitih.

Do pokola v Katinu je prišlo med 3. aprilom in 19. majem 1940 in sicer na območju, ki ga je po usklajenem napadu Nemčije in Sovjetske zveze na Poljsko leta 1939 zavzela Rdeča armada, v ruskem Katinskem gozdu zahodno od Smolenska. Sovjetska tajna policija NKVD na ukaz Josipa Stalina s strehom v tiski v ruskem Katinskem gozdu zahodno od Smolenska pomorila med 14.000 in 28.000 poljskih vojnih ujetnikov, večinoma častnikov in intelektualcev.

Sovjetska zveza je pokol v Katinskem gozdu vztrajno zanikala in ga pripisovala nacistom, čeprav so dokazi govorili nasprotno. Do Stalinove smrti leta 1953 so se v začilih znašli številni Poljaki, ki so si upali za Katin okriviti Sovjetsko zvezo. Od 60. let naprej se je komunistično vodstvo izogibalo vsaki omembni pokola. Uradno stališče se je spremeno le konec 80. let, ko je odgovornost za zločin priznal zadnji sovjetski voditelj Mihail Gorbačov.

Putin pa je bil 7. aprila letos šeprvi ruski voditelj, ki se je udeležil kakih spominske slovesnosti v Katinu. Sicer se ni opravičil za zločin, se je pa skupaj s Tuskom poklonil sovjetskim žrtvam stalinističnega režima. (STA)

NIZOZEMSKA - V Amsterdamu

Na ogled celoten dnevnik Anne Frank

AMSTERDAM - V Amsterdamu je prvič doslej razstavljen skoraj celoten dnevnik, ki ga je judovska najstnica Anna Frank pisala, medtem ko se je med drugo svetovno vojno kar dve leti skrivala pred nacisti. Z razstavo so počastili 50. obljetnico odprtja muzeja "Hiša Anne Frank", ki se nahaja v hiši, v kateri je Anna preživelu omenjeni dve leti.

Deli Anninega dnevnika so bili v Hiši Anne Frank sicer razstavljeni že pred tem, preostale strani pa so v Amsterdam pripeljali iz rezervorja nizozemskega vojaškega dokumentacijskega centra, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

V muzeju so tako po novem zbrani trije zvezki, v katere je Anna zapisovala svoje misli, ter knjigji kratkih zgodb in citatov. Obenem bo od danes na ogled tudi nekaj sto nevezanih strani, ki jih je prav tako popisala Anna.

Laura Bush v novi knjigi tudi o usodni nesreči

NEW YORK - Nekdanja ameriška prva dama Laura Bush je v svoji novi knjigi z naslovom *Spoken from the Heart* (Iz srca), ki bo izšla maj, spregovorila o prometni nesreči v teksaškem Midlandu, ki jo je povzročila, ko je bila še mladoletna, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Laura Bush je leta 1963 prezrla prometni znak stop in se zaletela v drug avtomobil. Pri tem je umrl njen srednješolski prijatelj. V knjigi Busheva razkriva, da je bila po nesreči psihično uničena zaradi občutka krvide, hkrati pa je tudi za več let izgubila zaupanje vase.

Je pa v knjigi vzelna v bran svojega soproga, nekdanjega ameriškega predsednika Georgea Busha. Kritike demokratov, češ da je bil Bush "nesposoben voditelj" in "zguba", je tako označila za neumestne.

Ameriški vojaki pretirano uživajo zdravila

WASHINGTON - V ZDA so vse bolj zaskrbljeni, ker vojaki uživajo vse preveč zdravil, potem ko se vrnejo z bojnimi misij. Gre predvsem za zdravila za lajšanje bolečin in proti psihičnim težavam. V vojski pa so zaskrbljeni, ker zdravila ne bi smela biti preprost odgovor na vse težave, ki jih imajo vojaki, ko se vrnejo z bojišč v Iraku ali Afganistanu. Glavni vojaški zdravnik, generalporočnik Eric Schoomaker, je opozoril, da se tudi v družbi kaže trend, da se vse težave, predvsem z bolečino, rešuje z golj z uporabo zdravil. To pa vodi k pretiranu uporabi zdravil, kar je lahko škodljivo, je opozoril Schoomaker.

Uporaba zdravil med ameriškimi vojaki se je od leta 2001 močno okreplila. Kot navaja ameriški Military Times, je vsak šesti ameriški vojak na kakem zdravilu za zdravljenje psihičnih težav. Glede na raziskavo Pentagona pa okoli 15 odstotkov vojakov tudi zlorablja zdravila. Zdravniki pa ugotavljajo tudi morebitno povezano med samomori in zlorabo zdravil.

Tokio ima prvič več kot 13 milijonov prebivalcev

TOKIO - Število prebivalcev Tokia, enega največjih mest sveta, je prvič v zgodovini preseglo število 13 milijonov, so sporočile tokiske mestne oblasti. 1. aprila je tako v japonski prestolnici živel 13,01 milijona prebivalcev, kar je za 0,5 odstotka več kot pred letom dni.

Zadnji podatki o prebivalcih Tokia so v nasprotju s splošnim demografskim trendom na Japonskem, ki se sooča z vse daljšo življensko dobo, nizko rodnostjo in zmanjšanjem populacije. Po napovedih naj bi se število prebivalcev Tokia povečevalo vse do leta 2015, ko naj bi doseglo svoj višek. (STA)